De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND

OPGERIGT 1830

DEEL 63 — KAAPSTAD ZATURDAG, 24 JUNIJ 1893. — NO. 5,832

60 Extra Vette Slagt Ossen.
20 „ „ „ Koeijen.
15 Gedresseerde Ruins, voor dadelijk gebruik.

OP DINGSDAG, 27 Dezer,

ZULLEN opgemelde Ossen, Koeijen en Paarden, publiek worden verkocht te KLAPMUTS STATIE.

J. M. WOUDBERG.

FAURE, NEETHLING & Co., Afslagers.

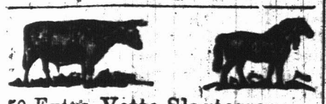

50 Extra Vette Slagtossen.
15 Do. do. Koeijen
30 Rij- en Trekpaarden (Ruins).

Op DINGSDAG, 27 dezer,

ZAL bovengemeld getal Vee, publiek worden verkocht te KLAPMUTS STATIE.

De Paarden waaronder verscheidene egale paren, zijn getrokken uit de beste Stoeterijen in het Distrikt Steijnsburg, worden met zorg opgebragt, en zijn de aandacht van Paardenkenners wel waard.

F. J. LAUBSCHER.

Paarl, 16 Junij, 1893.

FAURE, NEETHLING & Co., Afslagers,

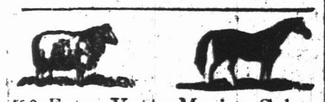

400 Extra Vette Merino Schapen,
300 Extra Vette Kaapsche Schapen.
300 Extra Vette Kapater Bokken.
10 Eerste klasse Paarden (Ruins) 3—6 jaar oud.
10 Eerste klasse Ezels.

OP MAANDAG, 3 JULIJ,

ZAL opgemeld getal vee publiek worden verkocht te KLAPMUTS STATIE. De Paarden, waaronder verscheidene egale paren, zijn geschikt voor dadelijk gebruik, en de Ezels, groot en sterk, de aandacht van het publiek wel waardig.

N B. Men WORDT VERZOCHT TE LETTEN op den DATUM, DIE VERANDERD IS.

J. P. BOTHA.

Paarl, 15 Junij 1893.

FAURE, NEETHLING & Co., Afslagers.

BELANGRIJKE KENNISGEVING.

DE GEBOUWEN, 112 Langemarkt-straat (naast de heeren HEYNES & MATHEW), sullen voor SLECHTS EENE MAAND MEER geopend zijn om een

Insolventen-Voorraad

VAN DE HAND TE ZETTEN.

Neem nota van de Prijzen:

Horologies van 7/6
Klokken van 2/11
Heeren Zilveren Hall-gemerkte Kettingen van af 8/6
Dames Zilver Kettingen 7/6
Dames Zilveren Horologies £1
Heeren Zilveren Horologies £1 2/
Diamanten Ringen van £2
Potlooden 3d. per dozijn
Enveloppes 2/9d. per duizend
Mans Waterproof Mackintoschen van 32/
Kopjes en Schoteltjes 3/6 per dozijn
Sokken 3/6 per dozijn
Heeren Schoenen 8/6 per paar.
Kombaarsen 2/11 elk
Handdoeken van 2/6 per dozijn
Verrekijkers 6/6 elk
Heeren Zilver Hall-gemerkte Engelsche Levers, Dubbele Kast 65/ elk
En verschillende andere artikelen.

Daar men het geld noodig heeft

Moeten de Goederen worden verkocht,

Beste Transvaalsche Tabak

Juist ontvangen, 26 per lb.

DOE AANZOEK BIJ

JAMES E. LEGREW,

Hoek van Kerk- en Burg straten.

AAN Bouwmeesters

TENDERS

WORDEN GEVRAAGD VOOR DE UITVOERING VAN ZEKERE REPARATIES AAN DE

Publieke Kantoren en den Tronk

TE

SOMERSET WEST.

BEREKENINGEN kunnen worden ingezien en verdere informatie verkregen ten Kantore van den Ondergeteekende en ten Kantore van den Assistent Resident Magistraat te Somerset West. Tenders geëndosseerd "Tender voor reparatiën aan de Publieke Kantoren en Tronk te Somerset West" sullen door den Controleur- en Auditeur-Generaal, Kaapstad, worden ontvangen tot den 26sten dezer.

De laagste of eenige Tender niet noodzakelijk aan te nemen.

H. S. GREAVES,
Pro Hoofd Inspecteur.
Publieke Werken Departement,
Kaapstad, 17 Junij 1893.

CALEDONSCHE MUNICIPALITEIT.

Oplegging der Belasting voor 1893.

KENNIS wordt hierbij gegeven, volgens Sectie 127 van Wet No. 45 van 1882, dat op eene Vergadering der Municipaliteit, gehouden op den 2den dezer eene Belasting van 3 Farthings (¾d.) in het £ is gelegd op de waarde van alle Vastgoed, gelegen in deze Municipaliteit, daaraan onderhevig, voor het jaar 1893. En dat sulke belasting zal vervallen en betaalbaar zijn ten Municipalen Kantore Caledon, op den 15den Julij aanstaande.

Op last der Municipaliteit,

P. T. THERON,
Secretaris.

Municipaal Kantoor,
Caledon, 5 Junij 1893.

Mossop en Garland,

Leerlooijers en Leerbewerkers,

No. 3 Pleinstraat, Kaapstad

HEBBEN veel genoegen te annonceeren dat zij de Gouden Medalje voor KOLONIAAL LEDER op de Kimberley Tentoonstelling hebben gekregen, terwijl ze reeds ZES GOUDEN MEDALJES houden, vroeger door hen op Koloniale Tentoonstellingen en Landbouw-Shows gewonnen.

ADVERTENTIE.

LEES HIER!

VERSCHIDENE soorten Geënte Vruchtboomen verkrijgbaar bij A. D. Roux, Somerset West. Prijzen billijk

A. D. ROUX.

Somerset West, Junij 1893,

BOOMEN PLANTEN.

OM Boomen Planten aan te moedigen, adverteert het Gouvernement 66 soorten Jonge Boompjes geschikt ter verplanting, te koop bij de Boomkweekerijen te Kluitjeskraal (Ceres Weg Statie) en Tokai (Retreat Statie) tegen prijzen, varieerende van 4s. tot 50s per 100 en 42 soorten zaad tegen prijzen van 4d. tot 30s per lb. Vroege applicatie moet worden gemaakt of aanden Superintendent van de Kluitjeskraal Platagen (Ceres weg) of aan den Houtvester, Kaapstad, voor de Boompjes of aan den laatste voor Zaad, vergezeld van het geld en bijzonderheden van het adres, waaraan de Boompjes moeten worden gezonden.

Lijst der Boompjes en Zaden en bijzonderheden der prijzen, enz, kunnen op applicatie worden verkregen van eenigen Civielen Commissaris.

CHARLES CURREY,
Sec. voor Landen, Mijnen en Landbouw

Kaapstad, 19 Mei 1893

J. D. JONES & CO.,

KNAPEN, JONGENS EN MAN'S UITRUSTERS.

Rugby Pakken 10/6—35/

Knapen Korte Broeken Pakken van 2s. 9d.

Knapen en Jongens Ulsters 6/6—35

De best geassorteerde Voorraad van Mannen Overjassen in Kaapstad.

Norfolk Pakken 6/6—30.

Nu vertoonende Mannen en Jongens Invernes Waterproofs va 30s

J. D. JONES & CO., PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

Herfst en Winter kleeding Stoffen,

Tip-Top Waarde.

ALLE NIEUWE PATRONEN,

Onze Toonbanken zijn vol

MET

Nieuwe Goederen,

ONTVANGEN MET IEDER MAIL.

Geen beter Waarde in de Stad.

Geen grooter sorteering te bezien.

FANCY LINT,

KANT, STRIKJES,

HOEKEN,

TUSSCHEN ZETSELS,

MANCHETTEN EN KRAAGJES

FRILLINGS,

LUIJERS,

REUK-VIJEN.

SEIZOENEN NOUVEAUTES

SCOTT

Geeft Ongelooflijke Waarde voor het Geld.

SCOTT'S

Voorraad is de best uitgezochtste.

SCOTT'S

Goederen en qualiteit zijn niet te vergelijken.

SCOTT'S

Vreezen geen competitie in eenige Afdeeling.

GEBRS. SCOTT'S

EENIG ADRES:

PLEIN- en MOSTERD STRATEN,

KAAPSTAD.

WAARDE. QUALITEIT.

LAAGSTE PRIJZEN NETTO CONTANT

De Vroege Vogel vangt den Worm.

Eenige wonderbare Koopjes zijn somtijds te bezien in onze Manchester

TOONBANK PAKKEN,

Katoen, Lakens, enz., enz.,

Tegen de laagst mogelijke Contante Prijzen.

Wij zijn in een betere positie dan ooit om eerste klasse waarde in ons Kousenwaren Departement aan te bieden. Wij hebben alle makelei in

JONGENS, MEISJES EN DAMES KLEEREN.

Alle Goederen gemerkt in Duidelijke Cijfers.

NEDERLANDERSCHAP.

AAN BELANGHEBBENDEN wordt kennis gegeven dat overeenkomstig de Wet van 12 December 1892, het Nederlanderschap wordt verloren:

1. Door naturalisatie in een vreemd land;
2. Door zonder Koninklijk verlof zich te begeven in vreemden krijgs- of staatsdienst;
3. Door woonplaats te hebben buiten Nederland gedurende tien achtereen-volgende jaren, tensij de afwezige voor het verstrijken van dien termijn aan het Hoofd van het plaatselijk Bestuur zijner laatste woonplaats in Holland, of aan den Consulairen Ambtenaar alhier, kennis geve dat hij Nederlander wenscht te blijven.

Met het oog op het bovenstaande, worden alsnog alle Nederlanders, die hunne nationaliteit wenschen te behouden, uitgenoodigd om zoo spoedig mogelijk, hetzij mondelings of schriftelijk, daarvan aangifte te doen aan het Consulaat-Generaal der Nederlanden, 133 Langemarktstraat

De Consul-Generaal,

B. H. DE WAAL.

Consulaat-Generaal der Nederlanden,
Kaapstad, Junij 1893.

AAN Bouwmeesters

TENDERS

WORDEN GEVRAAGD VOOR HET MAKEN VAN VUURPROEF VLOEREN, ENZ, BIJ DE THESAURIE'S BRANDKAMERS, IN DE PUBLIEKE GEBOUWEN TE KAAPSTAD.

PLANNEN en berekeningen kunnen worden bezien en verdere informatie verkregen ten Kantore van den Ondergeteekende. Tenders, geëndosseerd: "Tenders voor Vuurproef Vloeren, enz., bij de Thesurie's Brandkamers, Kaapstad," sullen worden ontvangen door den Controleur en Auditeur-Generaal, Kaapstad tot Middag van den 3den aanstaande.

De laagste of eenige Tender niet noodzakelijk aan te nemen,

H. S. GREAVES,
Pro Hoofd Inspecteur.
Publieke Werken Departement,
Kaapstad, 24 Junij 1893.

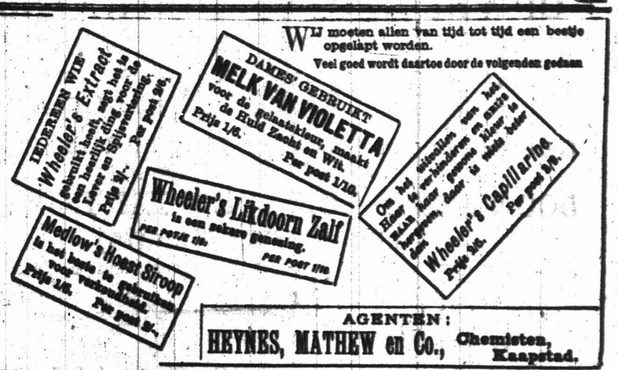

FLETCHER & Co.'s

JAARLIJKSCHE VERKOOPING

Is nu aan den gang.

Op deze "Bone fide" Verkooping welke alleen eenmaal per jaar plaats heeft, kunnen Klanten er op rekenen om Koopjes in alle soorten Zachte Goederen te krijgen, daar de prijs van alle Artikelen in voorraad is verminderd.

ALLEEN VOOR 2 WEKEN.

2, DARLINGSTRAAT.

ZONDER RESERVE.

Publieke Verkooping van Meubelen,

OP DINGSDAG, 27 DEZER,

IN DE METROPOLITAN ZAAL, BURGSTRAAT.

DE Ondergeteekende, speciale schikkingen hebbende gemaakt met een der beste Londensche Huizen, zal Vierteen Daagsche Verkoopingen houden in de Metropolitaansche Zaal, van **Nieuwe Meubelen**, uitstekend en speciaal gefabriceerd voor dit klimaat. Zij die van plan zijn om te Meubileeren, sullen in staat kunnen worden gesteld Geschikte Meubelen te koopen voor **Heerenhuis, Villa, of Cottages**. Alle Goederen zullen volgens **Catalogus Zonder Reserve**, worden verkocht. Eerste Verkooping op **DINGSDAG, 27 DEZER**, om 11 uur v.m, in de Metropolitaansche Zaal. Goederen te bezien op den dag der Verkooping tusschen 9 en 10 uur v.m. Catalogussen kunnen worden verkregen ten Kantore van den Afslager en ten Kantore der *Cape Times*.

EMILE H. VAN NOORDEN, Afslager.

72 Loopstraat, Kaapstad.

VERANDERINGEN AAN "WEST OF ENGLAND"

Neemt kennis als 't u blieft :—

Ingang langs de Steigering en door de Oude Deur in Langemarktstraat en eveneens door den Nieuwen Ingang in Kerkplein.

J. LAWLEY & Co.

SLUITING'S UITVERKOOP! SLUITING'S UITVERKOOP!

"Western Tanning Company."

WENSCHT kennis te geven aan hare Klanten en het Publiek in het algemeen dat zij, door de groote vermeerdering van ORDERS IN T GROOT, heeft besloten om haar

'Takbezigheid in 't Klein, 7 Pleinstraat

TE SLUITEN,

Op 31 Julij aanstaande.

In den tusschen tijd zal SPECIALE AFSLAG op verschillende Artikelen worden gemaakt.

BEKENDMAKING.

JOHAN JANSEN & Co.,

Makelaars en Algemeene Agenten,

Hebben hunne Kantoren Verplaatst naar de Standard Bank Gebouwen.

Kaapstad, 15 Junij 1893.

DE VAN RIJN,

WIJN EN SPIRITUS MAATSCHAPPIJ (BEPERKT)
(Opvolgers van de heeren COLLISON & Co.)

Bovenkant Strandstraat. Kaapstad.

Eigenaars der welbekende en Gewilde Merken,

ORIGINEELE F. C. SHERRY!

ORIGINEELE F. C. COGNAC!

ORIGINEELE F. C. BRANDEWIJN

Handelaren in 't groot en in 't klein in alle mogelijke soorten der fijne Koloniale Wijnen en Spiritualiën. Zilveren Medalje, Amsterdam 1883. Gouden Medalje Antwerpen 1885. Zilveren Medalje Internationale Gezondheids Tentoonstelling 1884.

De Van Rijn Wijn en Spiritius Maatschappij Dranken kunnen worden verkregen aan haar Hoofdkantoor of aan eenige haren Tak Winkels in Kaapstad en omstreken en overeenkomstig van de voornaamste Groothandelaars door de Kaapkolonie Natal Vrijstaat en Transvaal.

Schapen en Bokken.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk gelast door den heer P. J. BRESLEY, zullen voor zijne rekening

OP VRIJDAG, 30 JUNIJ AANST.,

TER PLAATSE

"GROOTVALLEI,"

Gelegen aan den Piketberg Weg, in deze Afdeeling, Publiek Verkoopen,

500 VETTE SCHAPEN EN BOKKEN

(IN UITMUNTENDE CONDITIE.)

Zij worden opgebragt met zorg door den eigenaar van de Boesmanland.

P. J. BRESLEY.

Vendu-Kantoor, Malmesbury,
22 Junij 1893.

J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

Wijnboeren.

DE Ondergeteekenden hebben juist gelandt hun seizoens voorraad van hunne

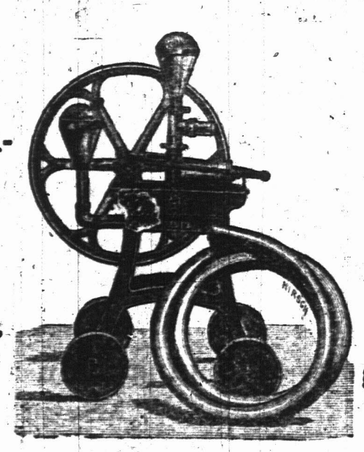

Beroemde Wijn-Pompen.

Onovertroffen van wege eenvoudigheid duurzaamheid en geschiktheid.

EVENEENS

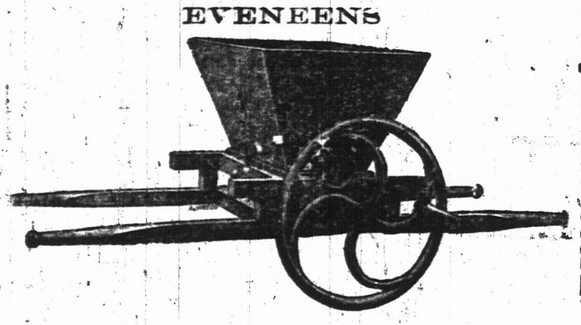

Druiven Molens Bijzonder Sterk.

EN DRUIVEN ZIFTEN.

PRIJZEN EN ALLE BIJZONDERHEDEN VAN

R. M. ROSS & Co.,

Handelaars in IJzerwaren, enz.,

Hoek van Strand- en St. Georgestraten, Kaapstad

Kennisgeving aan wie het moge aangaan.

In den Boedel van wijlen DOMINIQUE JOHANNES NOVELLA, wonende op Olifantskraal, Malmesbury.

DE Liquidatie en Distributie Rekening in den bovengemelden Boedel zal, voor allen wie het moge aangaan, ter inzage liggen ten Kantore van den Ondergeteekende, gedurende 14 dagen van dagteekening dezes, waarna, zoo daartegen geene bezwaren zijn ingebragt, de rekening voor goedgekeurd gehouden en dienvolgens gehandeld zal worden.

J. C. STEPHAN,
Executeur Testamentair.

Lading Plaats, Bergrivier,
22 Junij 1893.

Kaap de Goede Hoop

SPAARBANK,

OPGERIGT, 1831,

Kennisgeving aan Deponeerders.

DE Directie heeft besloten Achterstallige interest toe te staan van af 1 October 1892, op alle Depositas bij het Hoofdkantoor, als gevonden in de Boeken der Bank op 30 April 1893, tegen 4 percent per annum, en om er mee voort te gaan als reeds geadverteerd.

Op last der Directie,
S. V. HOFMEYR,
Secretaris.

Kaapstad, Kantoor
Waalestraat, 15 Junij 1893.

Pengewijn Eijeren.

DE Ondergeteekende ontvangt nu PENGEWIJN EIJEREN van Dassen Eiland. Doe aanzoek bij

Wm. Humphries,
CENTRALE WERF.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Edele den Staats President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

WAAROM ingevoerde Zadels te koopen die geen voldoening geven en geensins voor het Koloniale Paard geschikt zijn? BUTTER'S beroemd Kolonisal gemaakt INNES ZADEL is door de geheele Kolonie bekend, heeft gemaktelijke Zitting en volle groote. Gestempeld en gewaarborgd volkomen te passen.

Probeert de Veeren Zitting met Gemaktelijke zeer geriedijk en voorzien van een Patenten Stijgbeugel. Oude Zadels als Nieuwe opgemaakt.

A. T. BUTTER.
No. 24 Darlingstraat, Kaapstad

EMILE H. VAN NOORDEN

ALGEMEEN- EN WETS-AGENT.

Afslager en Gezworen Taxateur

Zaken waargenomen in de Magistraatshoven.

Agentschappen met den Meesten Spoed Uitgevoerd,

BELEENINGEN
EN
VOORSCHOTTEN BELEGD
Kaapstad, 72 Loopstraat.

H. P. DU TOIT,

Wet- en Algemeen Agent

REKENINGEN enz., verzoeken teerd en Prompt Uitbetaald aan de Clienten, na ontvangen te zijn.

MALMESBURY.

MAAK GEEN ABUIS!

WILT gij een goed Pak Kleeren hebben gemaakt? Ga naar F. TYFIELD hoek van Bree straat en Langemarkstraat. Verlangt ge Goedkoope Hemden, of Goedkoope Schoenen? Ga naar F TYFIELD. Niets te doen met eenigen anderen TUFIELD in de stad. In het kort alle mogelijke dingen kunnen tegen verbazende lage prijzen worden verkregen.

Thorne, Stuttaford & Co.,

MOETEN ruimte voor de Timmerlieden maken en ruimen daarom hun voorraad Goederen op, in elk Departement en tegen grootelijks verlaagde prijzen

Vrienden van Buiten moeten aankomen en onze wonderlijke koopjes zien in

Dames Tweed Ulsters, een Twee Guinje Artikel voor 15/-;

Een Drie Guinje voor 21/-; een speciaal koopje in ¾ Mantels.

Daar we een zeer grooten voorraad hebben in

Winterkleeren Materialen, behooren de Dames onze groote vertooning komen zien van alle nieuwste Modes.

Thorne, Stuttaford & Co.

hebben een Fabrikant's Voorraad gekocht van Monster Wol Schalies en Overdoeken. Ongeveer 2,000 soorten, verkoopende van 1/11—8/11, zijnde minder dan halven prijs. Voor Winterkleeren kunt Ge niet beter doen dan om uwe patronage te geven aan

Thorne, Stuttaford & Co.,

Adderleystraat, Kaapstad.

Vredenburg Muziek School voor Dames,

OVERBEEK-PLEIN, KAAPSTAD.

OPGERIGT 1893.

BESCHERMVROUWE: LADY LOCH.

BESCHERMHEEREN:

WelEd. heer THOS. MUIR, L.L.D.,
Eerw JAS CAMERON, L.L.D.,
Eerw. Dr. KOLBE.
Professor FOOT, M.A.
Professor RITCHIE, M.A.,
Hoog Eerw. DEKEN VAN KAAPSTAD,
Dr. P. D. HAHN,
Dr. C. F. B MURRAY,
Professor LEWIS, M.A.

MODERATEURS:

Eerw. J. DEACON,
Wel-Ed. heer J. E. E. ROSE.
Dr. J. H. BECK,
WelEd. F. W. MILLS

Directeur: WelEd. heer THOS BARROW DOWLING.
Thesaurier: Mevr. W. B. PERCIVAL.
Secretaris: WelEd. heer W. B. PERCIVAL.

STAF VAN PROFESSOREN:

Piano.

De heer T. BARROW DOWLING,
Herr BAUR,
De heer LEO KEYSER,
Mevr. LEFFLER.

Zang.

De heer T. BARROW DOWLING,
Madame FRANCKE,
Miss AMY FULLER.

Viool, Alt (Viola) en andere Snaar-Instrumenten.

De heer W. HAMSDEN, de heer LEO. KEYSER, Mevr. LEFFLER.

Orgel.

Herr KUHN,
De heer DENHOLM WALKER.

Harmonie.

De heer DENHOLM WALKER.
Mevr. MCNELLAN.

Zangles, Klementaire Theorie, Koor-Klassen,

De heer BARROW DOWLING, geholpen door Mevr. MCNELLAN.

Met magt om aan hun nommer toe te voegen.

HET doel der School is om de Studie der Muziek in Kaapstad vooruit te helpen, vooral in Klas- en Koor Zingen, Harmonie, Orkestraal Muziek en in de Takken vereischt voor het Muziek Examen, dat men voorstelt te houden onder contrôle der Kaapsche Universiteit, met hulp van den geassocieerden Raad van de R.A.M. en R.C.M., Londen.

Het werk der School zal daarom aanvankelijk gegrond zijn op het Overzicht, door de Kaapsche Universiteit voor deze Examens afgegeven, maar de kunstmatige en algeheele ontwikkeling der twee Takken, Instrumentaal en Vocale Muziek zullen eveneens een zeer belangrijk doel dezer School uitmaken.

Scholierschappen of Beurzen zullen van tijd tot tijd worden aangeboden door het Bestuur voor verschillende Muzikale onderwerpen. Deze zullen den vorm nemen van Vrije Opvoeding in eenig uitgezocht onderwerp en zullen voor een jaar of langer al naar gelang van omstandigheden, kunnen worden gehouden.

Eventueele Studenten worden geraden hunne namen te zenden aan den Secretaris voor 1 Julij, opdat de klasse lijsten kunnen voltooid zijn voor de aanstaande Term begint.

Voor Prospectus van Schoolgelden, Regulaties, ens, doe aansoek bij Mevr. PERCIVAL, Vredenburg, Hoogeschool.

HET GROOTSTE WONDER,

IN

KAAPSTAD

IS DE

MILLIOEN PARAFINE LAMP,

Die de beste Lamp is, ooit geimporteerd; zij geeft een mooi en held licht, verreischt in verscheidene weken geen regtmaken van het Lamp-Katoen en daar zij geheel van metaal is gemaakt, is er geheele veiligheid voor ontploffing.

EEN INSPECTIE WORDT GEVRAAGD

VERDER:

Ledikanten en Kombuis Kagchels,

VOOR HOUT OF KOLEN,

PARAFINE KAGCHELS,

KINDER STOOTWAGENTJES, en een groote verscheidenheid van Huishoudelijk en Kombuis Gereedschap in de beste qualiteit, altijd voorradig bij

Koch & Dixie,

Hoek van Burg- en Kasteelstraten,

KAAPSTAD.

Koninklijke Leverancier aan het Observatorium

A. SPOLANDER & Co.,

GEVESTIGD 53 JAREN.

Chronometer-, Horologie- en Klokmaker
"Mutual" Gebouwen, Darlingstraat.
Gouden- en Zilveren Horologiën in voorraad gehouden.

TULBAGH.

P. J. P. MARAIS,

VENDU-AFSLAGER

EN

GENERALE AGENT

AYER'S CATHARTIC PILLS

DE BESTE

Huis-Medicijn

Geneest Hoofdpijn,
Verstopping,
Slechte Spijsvertering,
Leverziekten.

Gemakkelijk in te Nemen.
Zuiver Plantaardig.

De kuurige suikerbekleeding van Ayer's Pillen lost onmiddelijk op, zoodra zij de maag bereikt, en staat toe dat de volle kracht van elk ingredient spoedig gassimileerd wordt. Het beste purgeermiddel ter wereld, zoowel voor reiniger of als eene huismedicijn, zijn

Ayer's Pillen.

VERVAARDIGD DOOR
Dr. J. C. AYER & Co., Lowell, Mass., U.S.A.

VERKOOPINGEN.

JUNIJ.

24—Worcester. Vastgoed, in den boedel verkijden den heer J J de Kock,—Lindenberg & Co, afslagers

26—Grootvallei, gelegen aan den Piketberg Weg, afdeeling Malmesbury, Bokken, van den heer J C Reinecke,—J W Moorrees, Jr & Co afslagers.

27—Metropolitan Zaal, Kaapstad, Meubelen,—M H van Noord n, afslagers.

27—Klapmuts Statie, Slagtevee en Kosijen, van den heer J. M. Woudberg,—Faure, Neethling & Co, afslagers.

27—Klapmuts Statie, Ossen, Koetjen, Rijer Trekpaarden, van den heer F J Laubscher,—Faure, Neethling & Co., afslagers.

30—Grootvallei, gelegen aan den Piketberg Weg, afdeeling Malmesbury, Schapen en Bokken, van den heer P J B esle,—J W Moorrees, Jr. & Co., afslagers.

JULIJ.

3—Klapmuts Statie, Schapen Bokken, Paarden en Merrie, van den heer J P Botha,—Faure, Neethling & Co., afslagers.

11 en 12—Salisbury, Greenwood, Forest Hill, (omstreken van Salisbury), Victoria en Umtali, Bouw Erven,—Morris & Cornwall, afslagers.

15—Quaggafontein, Levende Have, Boeren gereedschap, Graan, Vastwerk, Huisraad, ens. van den heer J J Faurie,—Deupers, Moore & Krige, afslagers.

SEPTEMBER.

19 en 20—Riebbeekspoort, afdeeling Prieska. Groote verkooping van 6,000 schapen en eenige honderd beesten en paarden voor den heer Otto Lopp,—H Meijers, afslager.

NIEUWE MARKT.

Van 22 Junij

	£	s	d	£	s	d
Aardappelen, per mud	0	13	0	0	17	9
Appelen, per 100	0	0	11	0	1	9
Boter, per lb.	0	1	11	0	2	1
Bloembol, per stuk	0	0	2½	0	0	4½
Boonen, per mud	1	7	6	1	10	0
Sijeren, per 100	0	12	0	0	12	9
Ajuinen, per stuk	0	2	7	0	2	9
Erwten, dr., per zak	1	9	3	1	9	3
Guavas, per 100	0	0	2½	0	3	3
Ganzen, per stuk	0	2	5	0	2	10
Hoenders, per stuk	0	0	11	0	1	9
Kool, per stuk	0	0	0½	0	0	2½
Calkoenen, per stuk	0	3	10	0	4	0
Limoenen, per 100	0	2	8	0	5	0
Nartjes, per 100	0	2	5	0	5	1
Peren, per 100	0	1	4	0	4	0
Pompoenen, per stuk	0	0	1½	0	0	4½
Patatas, per mud	0	6	1	0	7	0
Ui, per mud	0	4	6	0	9	3
Zuurkoolen, per 100	0	1	3	0	1	9

VROEGEMARKT

Van 23 Junij.

	£	s	d	£	s	d
Aardappelen, per mud	0	10	0	0	19	6
Appelen, per 100	0	1	0	0	1	8
Boonen, per mud	1	5	0	1	5	0
Sijeren, per 100	0	14	0	0	14	0
Karsgerven, per 100 lb	0	5	5	0	5	5
Limoenen, per 100	0	3	3	0	4	0
Peren, per 100	0	2	6	0	3	4
Patatas, per mud	0	5	3	0	7	5
Uijen, per mud	0	7	10	0	7	10

1 Wagen
8 Karren

Uurtijtsel voor Tafelbaai.

JUNIJ 1893.

MAANSVERANDERINGEN.

Laatste Kw. 7 Junij, 3.13 NM. | Iste Kw. 21 Junij, 4.7 VM
Nieuwe Kw. 14 Junij, 7.21 VM. | Volle Kw. 29 Junij, 7.55 VM.

DATUM.	HOOG WATER. VM.	HOOG WATER. NM.	LAAG WATER. VM.	LAAG WATER. NM.
	u m	u m	u m	u m
1 Donderdag	3.31	3 50	9 41	9 59
2 Vrijdag	4.8	4 26	10 17	10 36
3 Zaturdag	4 45	5 5	10 55	11 15
4 Zondag	5 24	5 40	11 36	11 56
5 Maandag	6 7	6 31	— —	0 19
6 Dingsdag	6 57	7 26	0 44	1 12
7 Woensdag	7 48	8 35	1 42	2 17
8 Donderdag	9 19	9 53	2 54	3 33
9 Vrijdag	10 32	11 16	4 13	4 49
10 Zaturdag	11 36	— —	5 22	5 53
11 Zondag	0 8	0 34	6 21	6 47
12 Maandag	1 0	1 23	7 12	7 36
13 Dingsdag	1 48	2 11	8 0	8 23
14 Woensdag	2 35	2 58	8 47	9 10
15 Donderdag	3 22	3 45	9 34	9 57
16 Vrijdag	4 8	4 31	10 20	10 42
17 Zaturdag	4 53	5 14	11 4	11 26
18 Zondag	5 37	6 0	11 49	— —
19 Maandag	6 24	6 49	0 12	0 37
20 Dingsdag	7 16	7 46	1 3	1 31
21 Woensdag	8 18	8 53	2 2	2 36
22 Donderdag	9 23	10 5	3 11	3 47
23 Vrijdag	10 38	11 8	4 22	4 53
24 Zaturdag	11 36	11 59	5 23	5 48
25 Zondag	— —	0 24	6 12	6 35
26 Maandag	0 45	1 6	6 56	7 16
27 Dingsdag	1 25	1 45	7 36	7 56
28 Woensdag	2 4	2 22	8 13	8 32
29 Donderdag	2 41	3 59	8 50	9 8
30 Vrijdag	3 17	3 35	9 26	9 44

Om hoogtij of laagtij op de ondergenoemde plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de ondergestaande respectieve getallen uren en minuten:

	u.	m.
De Lagoebaai voeg bij	0	57
Natal	1	50
Kowie	1	10
Kaymans	0	18
Simonsbaai	0	4
Port Nolloth	0	5
Oost London	1	5
Algoabaai	1	20
Mosselbaai	0	50

AAN DOOVEN.—Herbert Clifton's nieuw System om alle soorten doofheid en geluiden in het Hoofd enz. te genezen wordt over de geheele wereld aanbevolen. Talrijke ongevraagde getuigschriften. De WelEdele Thomas Richards van 4, Dawlish Street, South Lambeth, S. W. schrijft (na een lijder voor 13 jaar te zijn geweest) "..... Mijne verwachtingen zijn ruim vervuld geworden, daar ik nu in staat ben gehoel goed te hooren en zonder de minste poging en de verschrikkelijke geluiden in mijn hoofd zijn niet meer voorgekomen." Pamflet met vol advies p.-strijd, H. Clifton, 81, Upper Kennington Lane, Londen, S. E.

De Zuid-Afrikaan.

ZATURDAG 24 JUNIJ 1893.

VOORUITZIGTEN EN FEITEN.

TOEN onze nieuwe Proc.-Generaal de bevolking van Kimberley toesprak was dit in de hoopvolle stemming die een jong politicus betaamt, en wat hij toen onder anderen zeide over een Vereenigd Z Afrika, waar men sich verbazen zou dat er in der tijd sooveel over de vlag kwestie was voorgevallen, toen stond het zijn hoorders vrij om zijn toespeling op die kwestie zoo op te vatten als zij wilden, hoewel wij voor ons zeer wel weten dat slechts éene opvatting steek houdt. Intusschen, voor het oogenblik zijn er nog verschillende vlaggen, en scheelt het voor de Kolonisten heel wat onder welke vlag zij leven. De Britsche vlag waait in de Kaapkolonie en in Natal, thans beide zelfbesturende Koloniën, en die geen bepaalde klagten tegen de Rijksregering over hangende kwesties hebben. Maar in Natal zou men, zonder de Britsche vlag, geen instrooming van voor hun plaisier levende Naturellen gehad hebben, en in de Kaapkolonie zouden zonder die vlag geen politieke regten zijn toegekend aan anderen dan Kolonisten. Anders is het in de Republieken, maar ook daar laat de invloed der Britsche vlag sich gevoelen. Zie slechts wat er thans voorvalt met Pashallel. Hij en zijn stam hebben een locatie, terwijl zij, zonder Engelschen invloed, slechts zoolang op Transvaalschen grond als regt hebbende bewoners geduld zouden zijn als het de Kolonisten te pas kwam. Het heet dat Kommandant-Generaal Joubert orde heeft gegeven om den stam op te eten als hij weerstand aan de bestaande magten biedt; maar de Regering heeft hem in vrijheid gesteld en wil een onderzoek naar zijn positie. En wat is die positie? Dat hij en zijn stam sooveel rundvee hebben dat zijn locatie volstrekt niet groot genoeg is om dit vee te voeden, en dat men het dus, als het niet trekken zal, op landen der aangrenzende boeren moet laten weiden. Daar bedanken die boeren voor, en met regt, en was hun Regering vrij in haar handelingen, dan zou er spoedig een eind aan hun bezwaren zijn. Maar zij is niet vrij; zij weet dat wat zij doet tegen een Naturellen-stam haar in onaangenaamheden met Engeland kan brengen. Dat zou anders zijn als er nergens in Z. Afrika de Britsche vlag woei. Het zou wellicht anders zijn als de heer Rhodes al den Afrikaner steun voor zijn plannen in Mashonaland genoten had waar hij in het begin op heette te rekenen. Maar zoo als het nu is gaat het volstrekt niet naar sich.

Pashallel met zijn stam en zijn vee, dat voor hem en zijn stam allen rijkdom uitmaakt, behooren in een beschaafde maatschappij niet thuis. Won het Kolonistenbelang het in Z. Afrika, dan zouden er geen Kaffer locaties zijn en dan zouden de Kaffers deels bij boeren, deels onder Mijnmaatschappijen of aan openbare werken arbeiden, tegen zulk loon dat zij ziel en ligchaam bij elkander konden houden; en wint het Kolonistenbelang het niet, dan blijft de zege op den duur aan het Naturellenbelang, zoodat de Kolonisten de plaat kunnen poetsen. Uit dit oogpunt te zien, daartoe is zoo heel veel naden ken niet noodig, en wordt het ingezien door de Kolonistenbevolking van ons werelddeel, dan zal deze zeker zijn van de overwinning, mits zij vrij kan handelen. Dat kan zij echter niet onder, of onder den invloed van, een vlag die door hen die er onder leven gepresen wordt als de banier van vrijheid en regt voor allen. Men mag droomen van prachtige vooruitzigten voor Zuid Afrika, maar naast die vooruitzigten die men sich voorspiegelt heeft men feiten die toonen dat men onmagtig is ze te verwezenlijken; en wat helpen zij dan?

De heer Rhodes sprak van de kwestie van de Spoorwegtarieven als van een die voor het oogenblik de hoofdkwestie van Zuid Afrika is, en wij erkennen het belang dier kwestie niet. Hij kan ze echter niet uitmaken zonder President Kruger, en of President Kruger met hem één lijn zal trekken, dat is zeer de vraag. Over Sir James Sivewright en de drie Ministers sprekende die het met dezen niet vinden konden, zeide Woensdag onze Eerste Minister dat wat hij, ten behoeve van het voortbestaan van zijn vroeger Ministerie, gewenscht had louter was dat er tusschen hen een samenkomst zou zijn; dan had welligt alles regt kunnen komen. Wij zijn overtuigd dat een samenkomst tusschen hem en President Kruger, waarin beiden net tegen konden wat zij willen, zeer veel ten gunste van het Kolonistendom zou kunnen tot stand brengen; want wat ook de heer Rhodes moge gezegd hebben dat de mannen in de Republieken argwaan tegen hem inboezemde, per slot van rekening is hij van alle Engelschen het meest geschikt om het met de Afrikaners te vinden en om, met hun hulp, de schoone vooruitzigten tot hun regt te brengen waar de heer Schreiner sich in verheugde. Maar hij kan niet, al wil hij het, de eenige oplossing der hier aanhangige kwesties—volkomen zelfheid der Kolonisten in het bevorderen van hun eigen belang,—voorstaan, omdat zijn positie niet meebrengt sich los te maken van hetgeen die vrijheid in den weg staat, en zoo als thans de zaken staan wil hij het waarschijnlijk niet. Hij zou het spoedig willen als de zaken in Mashonaland zulk een loop hadden genomen dat een Afrikaner boerenbevolking er tegenover een Naturellendom stond dat, als dat in Natal en zoowat overal in Zuid Afrika, er voor bedankte om de Kolonisten dienstbaar te zijn, en hij dan gezien had dat al dat geloi over vrijheid en regten onder de Britsche vlag juist strekt om te toonen dat onder die vlag in ons werelddeel de saken nooit regt kunnen komen tensij, zoo al de vlag blijft, haar beweerde beteekenis verdwijnt. Dit is het groote feit dat men, in mooije vooruitzigten sich vermeijende, in het oog moet houden. Kleinere feiten strekken dagelijks om de Kolonisten aan dit groote te herinneren.

'T EEN EN ANDER

De Parlementszitting is zeer laat begonnen, en verleden jaar werd er van den kant der boerenleden verklaard dat zij in Augustus moeijelijk van hun plaatsen konden blijven. Toch kenmerkt sich de zitting door een merkwaardige langzaamheid. Elk jaar heeft het Lagerhuis een Additionele Toe eigeningswet te behandelen, maar er valt bijna nooit veel over voor. Dit jaar zorgt de heer Molteno er voor dat er een oneindige tijd mee versleten wordt, zonder dat iemand er iets bij wint. Wij vermoeden dat de heer Molteno, die Kaapsch-Hollandsch zoo wel als Engelsch kent, de beteekenis weet van het woord "lolderag" in eerstgemelde taal, en van "bore" en "nuisance" in het Engelsch; en terwijl het Kaapsch Hollandsche bijvoegelijk naamwoord reeds nu op hem toepasselijk is, loopt hij groot gevaar van de beide Engelsche zelfstandige naamwoorden zeer spoedig van sich te hooren bezigen. En dan, bijna een heele Woensdag middag verspild aan een voorstel O'Reilly waar net twee leden voor stemden! Op zoo'n manier zal men met het werk der zitting nooit klaar komen.

Wat nu dat voorstel O'Reilly betreft, het heeft dit voordeel geboden dat het een zeer verstandige toespraak van den Minister Laing over zijn positie, een prachtige van den heer Rhodes over Zuid Afrikaansche politiek, en een vermakelijke van den heer Merriman heeft uitgelokt. In de toespraak van den heer Rhodes werd één punt vermeld dat ons niet geheel onbekend was, maar waar wij een eenigzins andere opvatting van hadden. Dat punt was de mogelijkheid, in 1890, van een Ministerie Rhodes ten deele uit elementen van het Ministerie Sprigg samengesteld. Wat zou, zeggen wij, de Kolonie niet gewonnen hebben als Sir T. Upington, met het vooruitzigt op een latere toetreding van Sir Gordon Sprigg, samen met de heeren Merriman en Sivewright het Ministerie Rhodes had gevormd! Niet dat wij, met dit te zeggen, aanmerking willen maken op het beheer van het Departement van den Kol. Secretaris door den heer Sauer; maar wij zijn overtuigd dat als de heer Merriman niet met hem en den heer Innes maar met Sir T. Upington in het Ministerie had plaats genomen, de onaangenaamheden met Sir James Sivewright niet zouden hebben plaats gehad. Intusschen, dit behoort tot de oude geschiedenis, en wij sullen er dus van afstappen.

Terwijl wij intusschen met het grootst mogelijk genoegen naar de rede luisterden waarin onze Eerste Minister zijn positie opheldderde en den heer O'Reilly bestreed, was er in hetgeen hij zeide toch één punt waarop wij het veeleer met den heer O'Reilly dan met hem eens zijn. Hij daagde den heer O'Reilly uit om, de door hem gevolgde politiek openlijk bestrijdende, bij de aanstaande verkiezingen het in de Kaapstad te winnen; de heer O'Reilly antwoordde met te zeggen dat hij van de zege zeker was, want hij had eerlijke lieden achter sich, die sich aan hun gewoonte hielden, en dergelijke meer. Nu, die eerlijkheid en dat geweten laten wij daar, maar geloofd de heer Rhodes dat, vooral wanneer er geen afschaffing van het plompstelsel in deze zitting tot stand komt, hij met al wat hij voor het land doet het van een O'Reilly in de opinie van een kiezersvolk als het Kaapstadsche kan winnen? Zoo ja, dan gelooven wij dat hij sich vergist, en wij zijn niet een maal zeker dat de heer Schreiner te Kimberley zulk een overwinning over dien nikszuts van een Cowie zou behaald hebben als er thans reede ballotage had geheerscht. Als men het gemeen kiesregt geeft, en door ballotage maakt dat het in het geniep kan stemmen, dan kan men er zeker van zijn om zulk volk als een O'Reilly en een Cowie te zien kiezen.

Met houden gevoelen wij weinig sympathie, maar het verheugt ons dat het Huis geen zoo onzinnigen maatregel heeft genomen als die in de Hondenwet op Woensdag werd ingediend. En hier moeten wij dezelfde opmerking maken als onlangs over de cholera. In Europa is hondsdolheid inheemsch, maar hoeveel hoort men er van? Slechts nu en dan een enkel geval van iemand die door een dollen hond gebeten en daarna, zelf aan de ziekte lijdende, met hulp van laudanum uit de wereld geholpen is. Een menschenleven moge veel waard zijn, maar het verlies aan menschenlevens door dolle honden is nergens in de verste verte te vergelijken met dat door rijtuig- en Spoorweg-ongelukken; en zal men nu wagens en spoortreinen afschaffen omdat zij tot ongelukken aanleiding geven? Merkwaardig leek het ons ook in den loop van het debat over de maak op Donderdag van den heer La Roex te vernemen dat een jongen bij zijn grootvader in dienst door den beet van een dollen hond aan zijn eind was gekomen. Waren er in dien tijd in Zuid Afrika dolle honden, dan zijn zij er geen nieuwigheid; en waarom sich dan zoo bang te maken voor de dolle honden die hier thans hun verschijning gemaakt hebben?

De Wetgevende Raad van Natal maakt sich verdienstelijk voor geheel Z. Afrika door zijn besluit over het maar om Dinisulu en zijn gezelschap van St. Helena naar Zululand terug te zenden. De Britsche Rijksregering zal nu moeten kiesen of zij in de saak handelen zal naar den raad der Volksvertegenwoordiging eener Kolonie die bij den toestand van Zululand het meeste belang heeft, dan of zij het laf gevuik van Miss Colenso en de valsche begrippen van regtvaardigheid waarop zij en haar vrienden sich steunen, als rigtsnoer harer handelingen zal nemen. Laf gezanik, zeggen wij, want in Engeland zal niemand er een haar beter aan toe zijn als Dinisulu naar zijn land teruggaat, en hij zelf is volstrekt niet in staat om, hetzij op St. Helena of in Zululand, de wereld iets verder te brengen door iets nuttige wat hij in staat is uit te rigten.

Het verheugt ons den brief van den heer Pretorius over de arme blanken te kunnen plaatsen. Niet dat wij zijn plan verkiezen boven dat van Dr. A. Murray, want wij gelooven integendeel dat het dit bezwaar heeft dat het getal

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DONDERDAG, 22 JUNIJ.

PETITIEN.

De Ed. heer Van den Heever, had er een van Maraisburg, over een Periodiek Hof; dezelfde had nog een van dito inhoud.

De Ed. heer Belligan had een uit het distrikt Humansdorp over een weg in de buurt van Bavianskloof.

Sir Henry Stockenstroom had een van Woodstock tegen verandering in de drankwet; dezelfde had nog dergelijke van differente plekken.

De Ed. heer Herholdt had één dito van Graaff-Reinet.

AANGEKONDIGDE MOTIES.

De Ed. heer Hugo zal iets vragen over het Worcester Statie.

De Ed. heer Keijter over de invoering van een Ontwerp voor een Spoorweg in de Z. W. Districten. (Hoor, Hoor).

De Ed. heer Ross zal om informatie vragen omtrent den Douglass-dam.

De Ed. heer Van den Heever over een te verleenen Magistraatschap aan Maraisburg en Molteno.

De Ed. heer Van Rhijn over Zending Staties.

De Ed. heer Wienand zal informatie verzoeken omtrent de plakkers en veediefte, digt bij Spoorweg Staties.

Sir H. Stockenstroom zal iets vragen wat de Pers betreft.

De Ed. heer Wilmot over Oost Londen in verband met de Spoorwegen, enz.

Dezelfde zal informatie verzoeken over de Pokken aan boord de *Scot*; over het niet verlichten der Statie te Port Elisabeth.

De Koloniale Secretaris, de Ed. heer Faure, legde eenige papieren ter tafel.

MOND- EN KLAAUWZEER.

De Ed. heer Botha, vroeg welk bedrag de Regering uitgeven heeft door het in quarantaine houden van paarden en vee, die lijden aan Mond- en Klaauwzeer.

Minister Faure sei £4,962 13s. 11d. tot 31 Augustus l.l., waarvan echter nog enkele zaken waren uitgezonderd, zooals de Politie te paard.

SPOORWEG ZAKEN.

De Ed. heer Neethling vroeg de namen van hen die goederen wegvoeren van het Pretoria Spoorweg Statie, met de namen van de borgen en den datum waarop het contrakt in werking kwam. Is er om publieke tenders gevraagd door de Regering, voordat gezegd kontrakt werd toegestaan? Het bedrag te worden betaald aan de personen voor het uitvoeren van het kontrakt.

Dieselfde Minister noemde de namen der partijen, borgen en datum; publieke tenders waren gevraagd geworden. Het contracten voor het vervoer der goederen waren heeren Hollins & Fox. Borgen waren de Transvaal en Z. A. Trust Maatschappij aldaar. De datum, waarop het contract begin, was 23 Junij 1893.

STEENKOLEN.

De Ed. heer Van den Heever vroeg hoe vele tonnen Transvaalsche kolen van de heeren Lewis en Marks, en van Stormbergsche kolen respectievelijk gekocht zijn door de Regering voor gebruik op de Oost Londensche Spoorweglijn van 1 Junij, 1893. Of er klagten tegen de Stormbergsche kolen door de machinisten zijn en, zoo ja, wat die klagten zijn.

Dezelfde Minister seide dat Lewis & Marks, 7,060 tons 600 lbs hadden geleverd; de Stormberg mijnen als volgt: Cyfergat 11,060, 589; Fairview 11,722 ton 612 lb. Molteno 5,973 ton en 832 lb. of 28,755 ton 33 lb. totaal uit de Stormberg mijnen. Over de Stormbergsche kolen werd geklaagd, omdat er te veel schilvers in waren, maar werd het met minder schilvers geleverd, dan zou het goed gaan, en minder arbeid kosten.

DE ARME BLANKEN.

De Ed. heer De Villiers wenschte te weten of de Regering bereid is op een vroegen datum eenig bepaald plan voor het Huis te leggen met het doel om betere voorziening te maken voor de opvoeding van arme kinderen van Europesche afkomst, en voor het maken van veranderingen met betrekking tot het ondersteunen in zake het onderwijs, en het algemeen werk van zending- en inboorlingen scholen van alle klassen.

De voorsteller sei dat hij vroeg met zijn kwestie voor den dag kwam, omdat het de vorige sitting te laat was geweest.

Minister Faure sei dat de Regering alle attentie aan de saak had geschonken. Dr. Muir had de saak in hand genomen en had een lijst van voorstellen opgemaakt, maar deze wilde gaarne eerst de inspecteurs raadplegen, waarvoor hij een week of zoo uitstel vroeg. Later sou de Minister dan meer inlichtingen geven, daar nu de manier nog niet was geasteld waarop de saak aan te pakken. Voor het laatste gedeelte der vraag ried de Minister om te wachten, tot dat het rapport over de Naturellen saken was verschenen.

AFDEELINGSRADEN.

De heer Wilmot vroeg om kopijen van rapporten over ongeregeldheden in Afdeelingsraads rekeningen, opgezonden aan de Regering door den Inspecteerenden Civielen Commissaris.

De vrager bleek ten gunste van inspectie te zijn van afdeelingsraads rekeningen, want de boel ging nu niet overal zuiver toe. De ongeregeldheden die nu plaats vonden werden door hem opgesomd. Het was ook niet in het belang van het publiek dat men zoo ongelijk belasting betaalde. In Richmond en Victoria West, b.v. betaalde men geen wegbelasting; in één distrikt slechts ½ in een oulap en in sommige meer dan een oulap in het £. Dan waren de wegen in het land op vele plekken slechts—(de Regters, vooral klaagde er over)—en het heele systeem deugde zix nie.

De Ed. heer Van Eeden sei dat de vorige spreker niet wist hoe de paden in de Kolonie waren en de paden bij hem waren niet slecht. De Raden wisten het best hoe het geld te spendeeren; de leden werden zoo slecht mogelijk al reeds behandeld en nu wou deze Ed. vriend het nog verminderen. Tien shillings op een dag reisgeld kreeg men maar, en in den nacht reisde men soms voor niets. Bij spreker betaalde men slechts ¼ oulap in het £ en de paden waren daar goed.

De Ed. heer Van den Heever sei dat sijn Ed. vriend (de heer Wilmot) niets gezegd had tegen Afdeelingsraads leden. De motie was een goede en het was reeds lang tijd geweest om dergelijk onderzoek te doen. Hij was al jaren in den Afdeelingsraad en er kon meer gedaan worden. Was het geld verkeerd uitgegeven elders dan mogt het onderzocht worden.

De Ed heer Botha moest zeggen dat de paden veel beter waren dan 20 of 30 jaren geleden. Afdeelingsraden hadden dienaren noodig en de inkomsten waren soms niet zoo groot. Onderzoek kon echter geen kwaad en het systeem kon worden onderzocht. Maar ieder Raad over één kam scheren ging niet goed. Een ligchaam echter kan niet allen voldoen zelfs een Gouvernement niet en als één Raad verkeerd deed waarom de anderen te veroordeelen? Het was gemakkelijk fout te vinden, maar het beter te doen ging niet zoo fluks. Dat Regters klagen over paden kon zéé wezen, en Afdeelingsraden hadden van hen ook min bescherming te wachten. Afdeelingsraden waren zeker niet volmaakt.

De Ed. heer Van Rhijn dacht dat de Ed. heer Wilmot van de paden weinig afwist, want hij reisde bij trein gewoonlijk. Het was voorbarig om deze saken te vragen, ofschoon hij niet tegen de motie was. De paden waren goed en waar men vroeger 8 paarden noodig had werd nu het werk gedaan door 2.

De Ed. heer Neethling dacht de motie simpel en was er voor. Hij dacht de aanmerking van den heer Botha over de regters ongepast. (De President glimlacht).

De Ed. heer Wienand dacht de motie ook simpel, maar de opmerkingen van den heer Wilmot bevielen hem niet. Het zou hem niets verwonderen als men nu meer moest betalen aan belastingen, daar het transport zooveel te uitgebreider werd door de spoorwegen. Hij weerlegde verder veel van hetgeen de heer Wilmot had gezegd.

Minister Faure sei de Regering was niet tegen de motie. Maar de rekeningen werden geauditeerd door auditeurs en dan gingen ze naar den Auditeur-Generaal. De Minister legde verders uit hoe of zeker sommen onder den naam "allerlei" werden gespendeerd, verder de beweringen van den heer Wilmot weerleggende.

Sir Henry Stockenstrom was ook niet tegen de motie en hij dacht dat een extra inspectie geen kwaad kon, want er werd vrij wat geld gespendeerd en men weet niet hoe of waarvoor. Men had een regt dit te weten.

De heer Wilmot repliceerde kortelijks en de motie werd toegestaan.

HET ALBANY MUSEUM.

De Ed. heer Wilmot vroeg om kopijen van correspondentie tusschen de Regering en het Comité van het Albany Museum met betrekking tot het uitlaten van een gedeelte van hun rapport uit de gedrukte kopij aan 't Parlement voorgelegd.

Het bleek dat het gedeelte was uitgelaten waarin het Museum versocht om additioneele toelage.

De Minister sei dat alles reeds ter tafel lag, en dat wel sedert den eersten dag van de opening van het Parlement. (Gelach).

Motie teruggetrokken.

ROBBEN EILAND.

De Ed. heer Wienand verlangde eene opgave, aantoonende het getal Europeanen en ook het getal Inboorlingen, zieken onder Gouvernements toezigt te Robben Eiland, en den aard van de ziekte waaraan ieder patient lijdt. Ook een opgave van het getal vrienden dat die lui gedurende het jaar besoeken, en welke voorbehoedsmiddelen aangewend worden om aansteking of besmetting te beletten; de uitgestrektheid grond apart gezet voor hun gebruik alleen; het verschil in accommodatie tusschen Europesche en Inboorlingen zieken; het getal gevangenen niet lijdende aan eenige erostige ziekte, en tegen welke kosten voor de Regering ieder persoon op het Eiland wordt gehouden.

De vrager sei dat het doel zijner motie was om een zeker gevoel van onrust, dat in het land heerschte, weg te nemen. Hij wist niet of zekere rapporten waar waren, maar men moest zooveel mogelijk voor deze ongelukkigen doen. Men sei dat blank en gekleurd door elkaar woonden en men was bang voor aansteking door besoek. Dan sei men ook dat er gevangenen werden gehouden, die niets deden en 's lands geld opaten.

Minister Faure herhaalde nu gedeeltelijk wat hij in een andere plek had gezegd. (Zie ons verslag der Wetgevende Vergadering.) De klagt van sommige melaatschen was dat zij hadden gedacht genezen te worden op Robben Eiland. Dit, zoo beweerden deze ongelukkigen, hadden districts - dootoren hen verteld, maar deze heeren medici ontkenden dit. Verder seiden sommige melaatschen dat se niet aanstekelijk waren en moesten se dan toch sterven dan kon men hen maar toestaan het in den boezem der familie te doen. De beste plaats voor deze menschen was echter Robben Eiland, en de Minister zou een dag de leden van beide Huizen vragen om de plek te besoeken, dan konden se self sien hoe goed alles in zijn werk toeging. Blank en gekleurd waren gescheiden; mannelijk en vrouwelijk ook. Families konden gratis de patienten besoeken, en geschenken werden gratis versonden. Het was niet veroorloofd te kussen of handen te geven en dit was aangeplakt en de bedienden pasten er voor op. De bandieten op Robben Eiland deden wel degelijk werk en dit werd door den Minister aangetoond. Het zou een beetje tijd nemen om het gevraagde klaar te krijgen, maar de Minister had er volstrekt niet tegen het te leveren.

Sir Henry Stockenstrom deed een paar vragen en

De Minister sei dat er een goede collectie boeken was, een biljart tafel, ens., voor de geëmployeerden. Een jetty was er nog niet gemaakt, maar een plan daarvoor zou denkelijk eerstdaags aan 't Gouvernement worden onderworpen.

HALF DRIE.

De Ed. heer Wienand stelde voor in 't vervolg om half drie bijeen te komen.

De Ed. heer Neethling was voor twee uur, maar half drie won het.

EEN STATION CHEF.

De Ed. heer Ross versocht om kopijen van alle correspondentie en papieren aangaande het uit den spoorwegdienst treden van den heer Lewis, tot eenige dagen geleden Stationmeester te Sir Lowrys Pas.

Toegestaan.

POLITIE MISDRIJVEN.

De Ed. heer Botha vroeg om verlof tot het indienen van een Wetsontwerp om de Wet op de Politie Misdrijven van 1882, te amendeeren.

Toegestaan. Voor de eerste keer gelesen. Tweede lesing aanst. vergadering. Hierop verdaagde men tot Maandag, den 26sten Junij.

WETGEVENDE VERGADERING.

WOENSDAG, 21 JUNIJ 1893.

(Vervolg.)

GELDWETTEN.

Men ging in Comité Generaal over de Add. Toeëigeningswet. Men begon met de bijlage, en de heer Molteno vroeg iets over raadgevingen voor het Huishoudelijke Comité die in par. 6 van het rapport vermeld waren.—De Kol Secretaris deed mededeeling van hetgeen er gedaan was en sou worden voor de beveiliging van het Parlementsgebouw tegen brand.—Op een verdere vraag van den heer Molteno antwoordde de Eerste Minister dat het moeijelijk ging om het kantoor van den Kol. Secretaris uit het gebouw te verwijderen. Er was ondersoek naar de mogelijkheid gedaan.—Ook de heer Sauer gaf een opheldering, en was van oordeel dat de Regering, niet het Huis, in de saak de eerste handeling moest nemen. Ook moest de vraag van de assurantie der landsgebouwen in behandeling worden genomen.

Kol. Schermbrucker besprak insgelijks de saak, en was van oordeel dat de Regering het best sou doen met niet te assureeren, daar haar gene eigendom het andere assureerde. Hij geloofde ook niet dat er een instructie over de saak door het Huis was gegeven.

De heer Molteno las een aanbeveling van een Comité over de saak voor, en sprak over het gevaar dat de archieven dreigde. Er moest volstrekt iets gedaan worden.

De heer Hofmeyr seide dat er meer plaats voor de archieven noodig was, en dat hierom het kantoor van den Kol. Secretaris behoorde te verhuizen.

De heer Fuller wilde electrieke verlichting onder in het Parlementsgebouw. Hij wilde het inkwartieren in het gebouw van het Postkantoor in Waalstraat als het kantoor self verhuisde.

De heer O'Reilly sprak over de assurantie, in den sin van Kol. Schermbrucker, en de heer Merriman was er zeer tegen dat de Regering er toe gebragt sou worden om te veel aan gebouwen te besteden. Ook met assurantie moest men in elk geval niet te ver gaan, schoon men er iets aan kon doen.

De heer Hofmeyr herhaalde zijne bedenkingen tegen het plan om het Koloniale kantoor in het Parlementsgebouw te laten. Hij prees hooge gebouwen met veel verdiepingen als, onder de omstandigheden, de goedkoopste aan.

De heer Hay seide dat een Assurantie Maatschappij van de Regering vernomen had dat zij geen assurantie wilde.

De Eerste Minister seide dat het Parlementsgebouw niet verassureerd was.—De heeren Wood en O'Reilly betwijfelden dit, maar de Eerste Minister beriep sich op den Voorzitter. De post ging er door.

Eenige posten gingen zonder, of met weinig, discussie er door, maar over Robbeneiland seide de heer O'Reilly dat de melaatschen hem versocht hadden voor hen op te treden, en dat het scheen dat zij het maar slecht hadden. Hun kost was slecht, hun kleeding ook, ens. Wilde de Regering aan de saak niet doen, dan moest men een Commissie er voor hebben.

De heer Sauer seide dat de melaatschen ontevreden waren, maar hun meeste klagten had hij, als Minister, ongegrond bevonden. De kost was goed en voldoende; de kleeren ook. Hij wilde intusschen weten wat er gedaan werd om blanken en Naturellen te scheiden, en of men voor laatstgenoemden niet een plek in de Transkei kon bestemmen. Als men de melaatschen overal afsonderde, dan raakte de siekte weg.

De heer Innes was ook van oordeel dat de Regering verder moest gaan dan tot dus ver met de melaatschen. Er waren thans melaatschen op het eiland die tot de betere klasse behoorden, en voor hen moest iets gedaan worden.

De heer Warren gaf een voorbeeld van het onvoldoende der bestaande schikkingen. Hij had self een melaatsche in een getuigenbank sien sitten.

De Kol. Secretaris seide dat de melaatschen op Robbeneiland natuurlijk ontevreden waren, maar alleen daarom dat sij op het eiland en ver van hun betrekkingen waren. Gesorgd werd er goed genoeg voor hen. De blanken werden apart gehouden, en die betalen konden hadden eigen huisjes en erkenden goed behandeld te worden. Een Commissie sou niets anders bevinden. Voor de Naturellen in de Transkei was wel gesorgd, maar men moest een aparte plek voor de vrouwen hebben. Intusschen raakten die welke niet naar de plek wilden zeer ligt weg.

Waren er, vroeg de heer Molteno, vreemde melaatschen op het eiland? Uit den Vrijstaat, seide de Kol. Secretaris, en er wordt door de Vrijstaatsche Regering voor hen betaald.—De heer Molteno wilde er meer van weten, en de heer Sauer gaf nadere inlichtingen, waar echter de heer Molteno niet meé tevreden was, soodat de saak heel wat tijd kostte.

Weer gingen een aantal posten er door, maar over de Hospitalen had de heer Molteno weder een vraag, nl. wat de pokken betrof. Er was, seide de Kol. Secretaris, thans een een vaste quarantaine plek aan Saldanha Baai, maar de heer Molteno was nog ontevreden, en wilde quarantaine door iets anders doen vervangen. Zou de Regering dit doen? Er was, seide de Kol. Secretaris, een Gesondheidswet in de maak, maar verder wist hij er niet van, en de heer O'Reilly gaf inlichtingen over hetgeen hier gedaan was.—Natuurlijk was de heer Molteno niet voldaan, en hij wilde dat de Transvaal voor de quarantaine of wat dan ook meé sou betalen.—De Kol. Secretaris bleek te twijfelen aan de juistheid van de berigten van den heer O'Reilly, en geloofde niet dat de Republieken aan quarantaine ens. mee souden betalen.—De heer Molteno bragt eindelijk den Eersten Minister op de beenen, die seide dat het heel mooi sou sijn als de Republieken aan zulke dingen mee betaalden, maar het ging niet.—De heer Ohlsson sette de discussie voort, met op de oprigting van een hospitaal aan te dringen, en op den last dien men de Kaapstad en Saldanha Baai berokkende—Saldanha Baai, seide de heer Sauer, had men ook vroeger steeds als quarantaine plek gebruikt, en daarom kwamen de schepen met sieken ook naar de Kaapstad. Naar de Kaapsche Vlakte, zoo als de heer Ohlsson scheen te willen, kon men geen pokiijders senden. Wel waren er eilanden in Saldanha Baai waar men se welligt kon plaatsen. Iets over tenten die gebruikt waren bragt den heer O'Reilly weder tot spreken, en oude pokgeschiedenissen werden opgewarmd.—De heer Ohlsson kwam op nieuw op het onregt aan de lieden van Saldanha Baai aangedaan, en seide dat hij niet geraden had de pokiijders op de Kaapsche Vlakte maar wel om se op Renskie's plaats te setten.—De heer Molteno seide nog in het geheel geen opheldering te hebben bekomen, en wilde weten wie verantwoordelijk was voor de uitgaven van het vorige jaar. Waar leek het naar dat de nieuwe Ministers niet alles van de saak wisten? Over het gevaar dat de Kolonie door de pokken geloopen had werd hij zeer pathetisch, vragende hoe het zijn sou als men hier cholera kreeg.—De Koloniale Secretaris seide onmogelijk alles te kunnen vertellen wat gebeurd was eer hij sijn tegenwoordig ambt bekleedde.—Hij had alles, sei de heer Molteno, aan sijn kantoor kunnen te weten komen. De vorige Ministers waren niet langer verantwoordelijk.—Dit werd weersprogen door den Thesaurier, wiens bewering echter door den heer Sauer onjuist werd verklaard. Intusschen gaf de heer Sauer eenige inlichtingen, ook over seker ondersoek naar het gebeurde met de *Scot*.—De Thesaurier herhaalde dat een Ministerie niet verantwoordelijk was voor uitgaven door eenig Ministerie gemaakt, en de heer Molteno vond dit heel vreemd, want wie was dan verantwoordelijk? Op die manier was parlementair bestuur in de Kolonie ten einde.—De heer Sauer kwam ook met een weerspreking van den Thesaurier voor den dag, en geloofde dat de vragen van den heer Molteno geregtvaardigd waren.—De heer O'Reilly ried den heer Molteno sich tevreden te stellen, en de heer Hay herinnerde dat de Eerste Minister niet van een nieuw maar van een vernieuwd Ministerie gesproken had. Daarmee kwam de saak eindelijk klaar.

Politie volgde, en hier had Kapt. Brabant iets over de klagten die men hierover moest hooren. De Kol. Secretaris seide uitstekende berigten er over te bekomen.

Bij Gemengde Diensten had de heer O'Reilly een vraag over de Bibliotheken. De heer Sauer seide dat de gelden voor nieuwe Bibliotheken waren. Op een vraag van Kapt. Brabant antwoordde de Kol. Secretaris dat de Regering slechts met kleinere sommen naar het pondspondsgewijse beginsel handelde.

Kol. Schermbrucker was er tegen om £3,000 voor de Chicago Tentoonstelling te geven, nu het bleek dat de geheele som £9,000 sou te boven gaan. 't Zou maar £9,000 sijn, sei de Kol. Secretaris. De heer Molteno had een vraag over £100 die seker beambte bekomen sou, en het bleek dat het Sir Charles Mills was.—De heer Ohlsson kwam terug op het geld voor Chicago, en seide dat al die Tentoonstellingen bitter weinig nut deden. Kol. Schermbrucker kwam daarop met de bewering voor den dag dat er op de Begrooting voor het volgende jaar £3,000 voor Chicago stond, maar dit bleek een verkeerde lezing te sijn.

De heer Le Roex stelde voor de £3,000 voor Chicago te schrappen.—De Thesaurier seide dat dit niet ging, maar dat de Regering den heer Wiener verklaard had geen £2,000 er bij te sullen voegen, soo als hij verlangde. De heer Weeber hoopte dat de Regering sich aan haar besluit sou houden. Ook de heer Sauer gaf een berigt over hetgeen er tusschen hem en den heer Wiener was voorgevallen. De heer Hay herinnerde dat de heer Wiener in het Huis verklaard had meer dan het hem toegekende geld te behoeven. De heer Molteno sprak tegen het amendement Le Roex. Waar sal het eindigen als men soo voortgaat? vroeg de heer Le Roex. De Regering sou niet meer dan £9,000 uitgeven, seide de Eerste Minister.

Ook de heer Robertson wilde een opheldering van een post, en de heer Weeber stelde voor £500 voor den Directeur van den Census te weigeren. De heer O'Reilly nam het voor den Directeur op, wegens de volledigheid van den Census, de betrekkelijke geringe kosten, en de verdienste van den beambte (den heer De Smidt, Onder-Koloniale Secretaris).—De heer Sauer sprak in denselfden sin, er op wijsende dat de heer De Smidt tegelijk sijn andere ambt was blijven waarnemen.—De Kol. Secretaris had gedacht dat men den post met acclamatie sou hebben aangenomen, want had men den heer De Smidt niet gehad, dan had men iemand uit Engeland of elders moeten doen uitkomen. Het was een Afrikaner die het werk gedaan had, en hij hoopte dat een Afrikaner als de heer Weeber sijn amendement sou intrekken.—De heer Le Roex sprak geheel in den sin der drie vorige sprekers, en de heer Palmer wilde dat ook andere beambten het hunne souden bekomen; maar dit bleek geschied te sijn.—De heer Molteno klaagde dat er £10,000 aan bonussen was gegeven sonder het Parlement te vragen, en de heer Palmer vond het verkeerd dat in de buitendistricten geen bonussen waren gegeven.—De heer Weeber trok sijn amendement in, en het amendement Le Roex werd verworpen.

Eenige posten passeerden sonder discussie. Omtrent de Vrijwilligers vroeg de heer Molteno waarom dit geld was uitgegeven sonder dat het Parlement er van wist.—Het Parlement had geweten dat er geld moest worden uitgegeven, antwoordde de Minister.—Kapt. Brabant had een klagte over een beleediging die de Vrijwilligers sou sijn aangedaan door, sonder aan hunne officieren te vragen, Majoor Scott tot aanvoerder van de scherpschutters voor Bisley aan te stellen.—De heer Sauer gaf een opheldering omtrent hetgeen geschied was, en de heer O'Reilly vulde die opheldering aan met te seggen dat het geld meerendeels uit de Kaapstad was bijgedragen.—Ook de heer Tamplin had iets over de saak te seggen, nl. dat er aan de grenzen geen verstoordheid over het gebeurde bestond, maar dat de Grahamisten heel wat geld hadden bijgedragen, en andere groote corpsen veel minder. Voorts seide hij de beste schutters moesten thuis blijven omdat sij hun werk in de Kolonie niet konden laten staan, en dat dit anders sou sijn geweest als men ruimere bijdragen gehad had.

De Thesaurier stelde verdaging van het Comité voor, en dit werd aangenomen. Te hervatten op gisteren.

WETTEN.

De Hondenwet werd ingediend en voor de eerste maal gelezen. Tweede lesing op Dingsdag, met voorrang.

De heer O'Reilly vroeg en kreeg verlof tot het indienen van een Wetsontwerp om Wetten No. 41 van 1831, No. 28 van 1885, No. 26 van 1890 en No 37 van 1892 te herroepen en om de wet regelende de Municipale Corporatie en het Bestuur van Kaapstad te consolideren, te amenderen en er aan bij te voegen.

De heer Hay vroeg en kreeg verlof tot het indienen van een Wetsontwerp om voorsiening te maken voor het verder bekend maken van belastingen die verschuldigd en betaalbaar sijn. Tweede lesing op Dingsdag.

De heer Innes vroeg en kreeg verlof tot het indienen van een Wetsontwerp om de kriminele wet te amenderen en betere voorsiening te maken voor het beschermen van vrouwen en meisjes.—Tweede lesing op Woensdag.

Daarop, te zes ure, verdaagde het Huis.

DONDERDAG.

KENNISGEVINGEN.

Geen petities. De heer Van Zyl sal een voorstel doen over een brug, en een vraag stellen over Lambertsbaai. De heer Fuller sal een vraag over Valkenburg stellen. De heer Wood sal om stukken vragen, en de heer Wege iets over verkoop van gronden vragen. De heer Fuller had een kennisgeving over telefonen. De heer Tamplin sal een dolle honden vraag stellen, en ook de heeren Marais en Molteno hadden kennisgevingen.

De heer Van Wijk verscheen in de vergadering.

De heer Jones legde een rapport van het Comité voor de huishoudelijke schikkingen voor.

Zekere stukken, door den Thesaurier voorgelegd, werden aan het Comité voor de Pensioenen verwezen, en andere werden voorgelegd naar aanleiding van een voorstel van den heer Merriman dat voor sou komen (over de rekening met de Ned. Z. A. Spoorwegmaatschappij).

DOLLE HONDEN.

De Thesaurier seide dat de Veearts hem raad had gegeven over de Wet op de Hondsdolheid. Met al de honden te Port Elisabeth te dooden sou men de plaag te boven komen als de Wet werd ten uitvoer gelegd, maar de vraag was of niet vele honden souden ontsnappen. De Wet die thans was voorgelegd was seer streng; beter ware het soo de handen der Regering niet al te seer gebonden werden. Men kon de honden vastleggen in plaats van se terstond te dooden, en se laten inspecteeren ten einde te weten wie dood moesten. Zoo sou de Regering handelen als de Wet haar niet de handen bond. Hij stelde voor de Wet niet te behandelen maar een andere in den opgegeven sin te maken.

De heer Douglass merkte op dat de Thesaurier self gesegd had dat iedereen van de saak evenveel wist als de Veearts. Dit was seker dat een hond de kiem van dolheid in sich kon hebben sonder dat iemand, veearts of niet, dit sien kon, en daarom was hij voor een algemeenen hondenmoord.

De heer Jones geloofde dat de Kol. Veearts het meest van de saak wist, en dat, als men eens aan het hondendooden ging, men sich niet tot Port Elisabethsche honden kon beperken. Hij was dus voor het plan van den Thesaurier.

De heer Palmer was tegen de thans voorgelegde Wet omdat sij geen vergoeding gaf, maar onder de nieuwe Wet sou er geen vergoeding noodig sijn.

De heer Pearson berigtte dat een op. vergadering te Port Elisabeth sich tegen de aanhangige Wet had verklaard, maar een maatregel aanbeval als die door den Thesaurier vermeld.

De heer Hay beval navolging van de wetgeving over het punt op Mauritius aan, die op het plan van den Thesaurier leek.

De heer Lange geloofde dat het Parlement zeer dwaas sou gehandeld hebben met een Wet als die van den vorigen dag aan te nemen. Wat hij van lieden uit Europa en Amerika vernam toonde dat er bitter weinig gevallen waren dat iemand door een dollen hond gedood werd. Te Kimberley bleek men sijn houding in de saak seer op prijs te stellen.

De heer Le Roex vond de thans voorgelegde Wet geheel in overeenstemming met den sin die den vorigen dag in het Huis heerschte. Hij was tegen een minder strenge Wet, waar men met koets en paarden door kon rijden. Al was een hond opgesloten, dan kon hij toch iemand bijten die naar hem kijken ging. Als men de honden van Port Elisabeth doodde, dan sou men er toch spoedig weer honden genoeg hebben. Hij sou niets liever sien dan dat men de voorgelegde Wet soo gauw mogelijk klaar kreeg. Hij deelde een voorbeeld van dolheid mede, op de plaats van sijn grootvader gebeurd.

De heer Smith sag er beswaar in om honden te dooden die je kind gered hadden, en achtte het nieuwe plan beter.

De heer Immelman was het oneens met den heer Le Roex, want honden waren in veel gevallen onmisbaar, en het ging niet om wegens de dolheid van één hond al de andere te dooden.

De heer Hofmeyr had beswaar in de Wet. Vooreerst was het verkeerd om wegens de siekte van één hond, waarvan men niet eens wist of het dolheid was, de honden van een geheel distriet om te brengen. Dan was ook dit verkeerd dat de Regering onder de Wet geen regt had om honden die ter Port Elisabethsche Tentoonstelling geweest waren, na te gaan en er maatregelen over te nemen. Over muilbanden was ook niets in de Wet. Wordt iemand door een hond gebeten, dan behoeft die hond nog niet dol te sijn, maar wel was het goed hem te muilbanden. Met een Wet als de voorgelegde aan te nemen sou men slechts verstoordheid wekken.

De heer Pearson las nog een ander telegram uit Port Elisabeth voor, over hetgeen men daar met de honden wilde.

De heer Warren wilde een boete, in een geproclameerd district, voor eigenaars van honden die se los lieten loopen.

Voorstel Sprigg aangenomen en de nieuwe Wet werd voor de eerste maal gelesen. Over de vraag wanneer men de Wet voor de tweede maal moest lesen had een korte discussie plaats, waarna men besloot de tweede lesing dadelijk te doen plaats hebben. Comité op gisteren.

VRAGEN.

De heer Beyers vroeg of de Regering gedurende het reces eene spoorweg opmeting sal doen maken van de stad Worcester naar de stad Caledon en naar een punt nabij Genadendal via Villiersdorp. Het was een saak van groot belang voor Caledon om de lijn te bekomen, en de lijn sou niet duur uitkomen en was zeer kort.—De Com. van Op. Werken seide dat de opmeting reeds gedeeltelijk gemaakt was, en dat hij niet tegen de opname van de rest had.

De heer Wege vroeg of de Regering voornemens is effekt te geven aan de aanbevelingen vervat in het rapport van den Inspekteur van Gestichten betrekkelijk additioneele accommodatie voor de krankzinnigen te Valkenburg door het oprigten van nieuwe en geschikte gebouwen. Er was lang gesproken over de wenschelijkheid van het overbrengen der krankzinnigen van Robbeneiland naar het vaste land, maar er was te Valkenburg thans geen plaats. Een gesticht voor 200 krankzinnigen werd gezegd genoeg te sijn en £40,000 te sullen kosten.—De Thesaurier seide dat men reeds land bekomen en plans verordend had.

De heer Douglass vroeg wiens pligt het was om het Logans Ververschings kontrakt te senden naar het kantoor van den Prokureur Generaal ter herziening, en welke reden de verantwoordelijke beambte geeft voor het afwijken van den gewonen loop. Het senden naar het kantoor van den Proc.-Generaal scheen de algemeene regel te sijn, en hierom stelde hij sijn vraag.—De Com. van Op. Werken las een nota van den heer Elliott over de saak voor, waarin verklaard werd dat het aan sijn Departement geen gewoonte was om anders dan in bijzondere gevallen, kontrakten naar den Proc.-Generaal te senden.

Dr. Smuts vroeg of de aandacht van de Regering gevestigd is geworden op de onvoldoende passagiers en goederen accommodatie te Zoutrivier Station en of stappen genomen worden om dit te verhelpen. Hij had reeds in de vorige sitting over de saak gesproken, en een belofte erlangd die niet vervuld was. De Com. van Op. Werken seide dat verbetering noodig was, en dat er iets aan gedaan sou worden.

De heer Merriman seide dat sekere stukken over de Ned. Spoorwegmaatschappij voorgelegd niet alles bevatten wat hij verlangde.

ONSTAATKUNDIG.

De heer O'Reilly stelde voor: Het is onstaatkundig en niet wenschelijk in de belangen van het land dat de Officiële Vertegenwoordiger van de British South Africa Maatschappij de Eerste Minister van dese Kolonie is. Het was niet uit verstoordheid of teleurstelling dat hij sijn voorstel deed, en hij hoopte dat door sijn handelingen in het Huis op sijn politiek wapenschild geen smet sou worden geworpen. Het had hem verbaasd dat Sir Gordon Sprigg en de heer Laing, die vroeger in sijn sin gesproken hadden, thans onder den heer Rhodes dienden, en hij wist dat hij self thans eenigsins alleen stond, maar dat was geen reden voor hem om te swijgen. Een Minister die sooveel belangen in Mashonaland had kon die van de Kolonie niet behoorlijk voorstaan; dit streed tegen de menschelijke natuur. Elk jaar de Kolonie voor eenige maanden te verlaten, dat ging niet voor den Eersten Minister. Niemand kon regt doen aan de positie van Eersten Minister die sooveel andere saken om handen had. Het belang van de Kolonie was niet hetzelfde met dat van Mashonaland; dit had den Spoorweg naar Beira noodig, en de haven van Beira maakte concurrentie met de Koloniale havens. Als de heer Rhodes het op sich nam om met den Mahdi klaar te komen, hoe kon hij dan de noodige aandacht aan de Kolonie wijden? Dat klaar komen met iedereen was niet netjes, en dit waren sijn redenen om sijn voorstel te doen. De heer Rhodes deed te veel voor sich en te weinig voor de Kolonie, en het was verkeerd dat een Minister iets anders te verrigten had dan sijn pligt als soodanig. Spreker ging daarna over tot het voorlesen van oude uitlatingen van Ministers, verklarende dat dit volkomen juist was, want dit was een historisch ondersoek. Eerst kwam de Com. van Op. Werken aan de beurt, die tegen sijn vroegeren ambtgenoot Leonard in 1881 net dat geschreven had wat thans op hem ook toepasselijk was, en die in 1890 sich tegen het optreden van den heer Rhodes als Eersten Minister verklaard had, vragende wat gemelde heer doen kon als sijn pligten als soodanig en die tegenover de Gecharterde in strijd kwamen. Ook de geweren van Lo Bengula werden ter sprake gebragt, soowel als het gebeurde tusschen de Gecharterde en de Mosambique Maatschappij, alles naar aanleiding van hetgeen de heer Laing gesegd had, die, seide hij, niet de behoedzaamheid had aan den dag gelegd aan sijn natie eigen. Hij seide het tot een hoofdelijke stemming te sullen doen komen, en dan sou men seker sien, aan welke sijde de Thesaurier en de Com. van Op. Werken stemmen souden. Daarop kwam hij op Sir Gordon Sprigg, dien hij twintig jaren lang als den man der toekomst en als sijn politieken leidsman beschouwd en sedert steeds gevolgd had, ook toen hij onlangs in Oppositie was. Maar wat moest hij doen nu Sir Gordon naar de Ministersbank verhuisde? Hij had een hoed verwed dat Sir Gordon dit niet doen sou, maar toch was het geschied. Had Sir Gordon voet bij stuk gehouden, dan had de heer Rhodes sijn tegenwoordig Ministerie niet kunnen vormen. Sir Gordon had sich verklaard tegen de opdragt van het ambt van Eersten Minister aan iemand in de positie van den heer Rhodes, en het lot van den Mafeking Spoorweg toond dat hij gelijk had gehad. Daarna kwam het tot aanhaling van vroegere gesegden van Sir Gordon Sprigg, en hierop volgde de verklaring dat de positie van den heer Rhodes als Eerste Minister met sijn leiding der Gecharterde steeds door in onderlingen strijd was. Spreker had, als Kolonist, een regt om hierop te wijsen, want waar leek het naar dat men den eenen dag in Oppositie en den anderen, sonder dat de Eerste Minister aftrad, op de Ministersbank was. En hoe kon de heer Laing thans steunen op den Bond, waar hij vroeger altijd tegen was? Daarop stelde hij sijn resolutie formeel voor.

Na een geroep van "stemt" seide Kapt. Brabant dat hij het onvoordeelig voor de Kolonie sou achten als de heer Rhodes aftrad, maar dat hij, na de wijsiging van het Ministerie, een opheldering verwacht had van hen die thans onder den heer Rhodes het Ministerie uitmaakten. Wie wist thans wat de politiek der Regering sou sijn? Men had thans twee Ministers onder den heer Rhodes die sich steeds tegen diens positie verklaard hadden en een derde, de heer Frost, die steeds met spreker's politieke insigten had overeengestemd, doch thans veranderd was. Men seide dat ieder Ministerie op den Bond steunde, maar dit getuigde van politieke onsedelijkheid. Hij hoopte dat de nieuwe Ministers een opheldering van hunne positie souden geven.

De heer Solomon was tegen het voorstel O'Reilly, en seide dat soo de heer Laing van opinie omtrent de positie van den heer Rhodes veranderd was, hierin niets vreemds was, om dat hij gesien had hoe het onder den heer Rhodes ging. De heer Schreiner was ook van opinie veranderd sedert de heer Rhodes optrad; maar vreemder was het Sir Gordon Sprigg op de plek te sien waar hij sat, na sijn toespraak van Februarij te Oost Londen, toen het heette dat de positie van den heer Rhodes het Ministerie bedierf, en dat men een eerlijke Regering, met andere woorden een Ministerie Sprigg, noodig had. Hij geloofde intusschen niet dat het den heer O'Reilly met sijn voorstel ernst was; slechts wilde hij zijn vriend den Thesaurier gelegenheid geven om opheldering van sijn gedrag te geven, wat ook met het oog op diens gevoelen over de vernietiging van het Logan kontrakt noodig was. Hij trad daarna in een vergelijking van de positie van den heer Rhodes met die van Pitt toen hij Fox een setel in sijn kabinet aanbood, en maakte insgelijks aanmerking op hetgeen Sir Gordon Sprigg te Oost Londen over spreker's verkiesing te Kimberley gesegd had.

Kol. Schermbrucker sou het voorstel ondersteunen, maar achtte het niet raadzaam om het tot een hoofdelijke stemming te laten komen. Hij geloofde niet dat het voorstel bij het Huis bijval sou vinden, maar tevens was hij overtuigd dat in den grond der saak alle verstandige leden van het Huis souden insien dat al het kwaad waar men over klaagde aan de positie van den heer Rhodes lag. Hij meende regt te hebben op den stem van den heer Innes, daar deze sich tegen monopolies verklaard had, vooral die politieke magt meêbragten, en sulk een monopolie had de heer Rhodes wegens sijn betrekking tot De Beer's en de Gecharterde. Ook de heer Merriman moest hem steunen, wegens sijn afkeer van magt die iemand invloed op verkiesingen verschafte. Zoo ook de Com. van Op. Werken en anderen. Daarna op het voorstel komende gaf spreker sijn redenen om er voor te sijn. Den heer Rhodes eerde hij als den weldoener van Z. Afrika, en gaarne sou hij hem helpen te Matabele weg te jagen; maar hij sprak uit een politiek oogpunt, hij kon niet insien hoe men hetsij hoofd der Gecharterde of Eerste Minister kon sijn sonder al sijn talent aan het verrigten van sijn pligt als soodanig te wijden. De belangen van de Kolonie en van Mashonaland waren niet altijd dezelfde, en de vertegenwoordiger der Gecharterde, gesteund door den Hoogen Commissaris en door Engeland, bezat veel grooter magt dan de Eerste Minister der Kaapkolonie. Imperialisme en Jingoisme moesten in sulk een toestand veld winnen, en slechts door de positie van den heer Rhodes tegenover den Bond werd dit beswaar eenigsins verminderd; maar de band tusschen beide sou niet altijd duren, en dan sou men het gevaar sien. En dan, als er groote handels-speculaties aan den gang waren, en hieromtrent waren de belangen van Kolonie en Gecharterde niet dezelfde, wie sou het dan winnen? Was hetgeen hij bestreed onstaatkundig, dan was het ook onwenschelijk, onder anderen omdat Verantwoordelijk Bestuur er een kluchtspel door werd, soo als men uit den tegenwoordigen toestand sien kon, en ook omdat het denkbeeld thans veld winnen sou als kon men met iederen klaar komen, en omdat de Eerste Minister niet in voortdurende aanraking met Kolonisten bleef, nu hij gedurig weg moest sijn. Hij sou voor het voorstel stemmen, ook al het tot een hoofdelijk stemming kwam, en de uitslag der stemming sou toonen of de leden van het vorige Ministerie Rhodes opregt of het tegendeel waren. Dit kon hij echter seggen dat, als de heer Rhodes moest aanblijven, hij hem liever omringd sag door mannen als de tegenwoordige Ministers dan door de vorige, die van het Ministerie een klein helletje gemaakt hadden.

De Com. van Op. Werken seide niets te seggen te hebben tegen hetgeen de heer O'Reilly had in het midden gebragt. Toen hij vroeger tegen de positie van den heer Rhodes gesproken had, was deze niet slechts Eerste Minister maar hield hij ook een portefeuille; maar hij moest in herinnering brengen dat hij een jaar later ten gunste der Gecharterde gesproken had, en dit was toen verklaard een intrekking van sijn gevoelen te sijn. Hij had aan de *Cape Times*, die dat gesegd had, toen een brief geschreven dien hij voorlas, en waar het uit bleek dat hij toen van oordeel was dat de heer Rhodes de beloften vervuld had die hij gedaan had, en die toen het Huis en hem [illegible] bevredigd hadden. Hij behoorde tot geen partij en had niet gestreefd naar een plaats in de Regering, en hij had sijn positie reeds vroeger aan sijn eigen kiezers uiteengeset. Tegen sijn beginselen sou hij niet handelen.

De heer Tamplin, die met een [illegible] ontvangen werd, nam daarna het woord om den heer O'Reilly intrekking van sijn voorstel te raden, en verder het een en ander in het midden te brengen, b.v. dat de saken in onbevredigenden toestand verkeerden, en dat de heer Rhodes gemeene saak met de drie Ministers had moeten maken.

De Minister van Naturellenzaken sou niet over het voorstel spreken, maar wel seggen waarom hij het regt meende te hebben om sich aan het Ministerie aan te sluiten, al werd hem dit betwist door Kapt. Brabant. Hij had met liesen en het Boerencongres ingestemd wat de Kieswet van verleden jaar betrof, en die Wet had hij bestreden, maar nu sij er door was sag hij geen reden om den Eersten Minister te bestrijden, dien hij den regten man in de regte plaats achtte.

De heer Sauer sou niet voor het voorstel stemmen, want soolang hij in het Ministerie was had hij nooit gesien dat het belang der Gecharterde Maatschappij met dat der Kolonie in strijd was, maar wel dat de Eerste Minister steeds gereed was om wanneer er een schijn hiervan was alles aan sijn ambtgenooten te laten. Voorts sprak hij over het eén en ander dat de Com. van Op. Werken en Kol. Schermbrucker gesegd hadden, en voegde er bij dat hij het niet had goedgekeurd dat bij de vorming van het nieuwe Ministerie de heer Rhodes sich tot sijn vijanden in plaats van tot sijn vrienden—hij bedoelde daarmeê niet sich en de beide andere Ministers,—gewend had. Over politieke saken was er tusschen den Eersten Minister en sijn afgetreden ambtgenooten geen verschil geweest, en hij hoopte dat de politiek van vroeger sou worden voortgeset.

De Eerste Minister beantwoordde de aanmerking van den heer Sauer met te seggen dat reeds bij den val van het Ministerie Sprigg spraak was geweest van een coalitie tusschen hem en sijn voorganger, en dat was ook natuurlijk in toestanden als dat van dit land, waar eigenlijk onder de politieke personen van invloed soo veel verschil van opinie niet bestond. Wat de aanmerkingen van Kol. Schermbrucker betrof, hij sag geen reden waarom sijne positie als hoofd van De Beer's en de Gecharterde Maatschappij hem onbekwaam sou maken om aan het landsbestuur deel te nemen. De Beer's was de groote industrie van het land; de Gecharterde Maatschappij had uitbreiding van de magt der Kolonisten ten doel. De heer O'Reilly had gesproken van de Mafeking en de Beira lijn; maar de Mafeking lijn was gemaakt en het kontrakt was geteekend, en de Rijksregering had een groote som voor de verlenging er van toegestaan. Wat de Beira lijn betrof, hij hoopte nog te sien dat Beira met de Kaapstad per spoor sou verbonden sijn, en hij sag tusschen de twee geen strijd. In Mashonaland waren menigten Kolonisten; nog verleden week waren er dertig uit het district van den heer Tamplin vertrokken. Hij verbeeldde sich voor de Kolonie door het winnen van Mashonaland zeer verdienstelijk gemaakt te hebben. De heer O'Reilly had gesegd dat hij niet persoonlijk sou sijn, maar hij had spreker beschuldigd van omkooping, en daartoe een woord van hem verkeerd aangehaald en verkeerd verklaard. Zoo hij in Europa geweest was, dan had dit ten deele tot voordeel der Kolonie gestrekt, b.v. wat den Becuanaland Spoorweg betrof. Zelfs sijn telegraafplan, dat over ses jaar klaar kan komen, sou voor de Kolonie voordeelig uitkomen. De mannen der godsdienst begrepen dit beter; een hunner had hem gevraagd om hem telegrafie te laten leeren voor het geval dat de lijn Nyassaland bereikt had. De heer O'Reilly had over verkiesingen te Kimberley gesproken, maar bij die verkiesingen had spreker's partij roemrijke overwinningen behaald, en hij daagde hem uit om sich kandidaat voor de Kaapstad te stellen als bestrijder van sijn politiek in het Noorden. Zijn afgetreden ambtgenooten hadden selve erkend dat hij, wat sijn nieuwe Ministers betrof, sich gewend had tot hen die voor het lands-bestuur geschikt waren.

De heer O'Reilly repliceerde met verwijzing naar het gebeurde met de Wesselton Mijn als in strijd met de belangen der Kolonisten, en verklaarde, na hetgeen hij self dien dag gesegd en gedaan had, in sijn eigen opinie veel hooger te staan dan ooit te voren. Hij weersprak den Eersten Minister over hetgeen

ZIE OMMEZIJDE

deze vroeger gezegd zou hebben, en wat zijn bizarre betrof, die hechtten veel meer aan hem dan aan den Eersten Minister, want zij waren eerlijke lieden, die hun geweten volgden. [illegible]

De heer Merriman zeide dat hij niet zoo gesproken hebben, ware het niet om de insinuaties van den heer O'Reilly. Wat b.v. de de Wesselton Mijn betrof, daarover had men te Kimberley hoogst ongerijmde plannen geopperd, die hij bestreden had; en waarom had De Regeering regt om de mijn te koopen? In elk geval, de Regering zou door de mijn hetzij te naasten of te koopen, wat men te Kimberley wilde, totaal verkeerd hebben gehandeld. Dit gaf hem tevens gelegenheid om zoowel op de financieele als op de mijn politiek van den Thesaurier een aanval te doen. Tegen de beide andere Ministers had hij niets, maar hij benijdde den heer Frost er niet om dat hij als Minister al de verbeteringen moest tot stand brengen die hij onlangs als zeer noodig had aanbevolen. De positie van den heer Laing als hoofd van het Spoorwegbeheer beschreef hij op vermakelijke manier, en hij eindigde met te zeggen dat hij en de leden naast hem niet voor het voorstel O'Reilly zouden stemmen.

De heer Lange was voor de wijziging van het Ministerie, want de Eerste Minister was iemand die iedereen naar zijn hand kon zetten; en wat den Thesaurier betrof die volgde het voorbeeld van den heer Merriman toen deze sitting in het Ministerie Molteno nam.

Het was zes uur toen het voorstel O'Reilly werd verworpen, met 56 tegen 2 stemmen. In de minderheid stemden de heeren O'Reilly en Schermbrucker.

Daarop verdaagde het Huis.

GISTEREN.

PETITIES ENZ.

Kol. Schermbrucker had een petitie (niet best hoorbaar).

De heer Theron zal een Wet tot verbetering van die op Tentoonstellingen indienen.—De heer Norton zal een voorstel over een Spoorwegzaak, de heer P J du Toit een wijziging der Locatie Wet indienen.—De heer Louw zal een vraag over guano stellen.—De heer Molteno zal iets vragen over een Walvischbaai Spoorweg; de heer Hay om opgaven over een spoorkontrakt te Johannesburg.—De heer Molteno zal ook vragen doen over de Drankwet en de Registratie.—Ook de hr Hockly had een kennisgeving.

Een paar stukken werden voorgelegd.

EEN VRAAG.

De heer Innes vroeg of zekere stukken over de kwestie van Glen Grey souden worden voorgelegd. Men had het rapport der Commissie, maar niet het getuigenverhoor.—De Minister van Naturellenzaken antwoordde dat de stukken souden worden voorgelegd als het Huis dit wilde.

GELDWETTEN.

Het Huis ging op nieuw in Comité Generaal over de Add. Toeëigeningswet. Eenige posten gingen er door. Bij Landbouw vroeg de heer Innes iets over het traktement van den heer Fischer, dat extra wegens zijn ontslag bleek te zijn uitbetaald.—De heer Van der Walt vroeg naar groote uitgaven voor Tentoonstellingen, die volgens den Thesaurier volgens het pondspondsgewijze beginsel betaald waren om behoorlijke plekken er voor in te rigten.—De heer Douglass vroeg of ieder Landbouwgenootschap regt op zulk een gift had. Waarom kreeg Oost Londen geld, en niet evenzeer Grahamstad? Wat de Kaapstad en P. Elizabeth betrof was het anders; die waren in een positie die hun beter regt gaf. Kleine Tentoonstellingen deden evenveel goed als groote. Kapt. Brabant nam het natuurlijk voor Oost Londen op, dat de beste plek voor de wolddistricten was voor uit- en invoer van hetgeen met hun nijverheid in verband stond.—De heer Merriman vond de som voor Port Elizabeth (£500) wat klein, daar de stad veel voor landbouw gedaan had, en hij wist dat men aanspraak op meer maakte. Tegen de giften aan de Kaapstad en Oost Londen had hij niet.—De heer De Vos wilde weten of de Kaapstad voor de geheele Westelijke Provincie moest gelden, dan of Worcester niet ook toelagen zou bekomen. Hij achtte de Kaapstad niet de regte plek voor Tentoonstellingen.—De heer Krige kwam terug op de zaak van Prof. Fischer, en vroeg naar de reden van zijn ontslag.—Hij deugde niet voor zijn ambt, sei de heer Merriman, en sedert zijn ontslag had het Departement veel beter geantwoord.—Kol. Schermbrucker achtte Prof. Fischer een zeer goed beambte, en viel den heer Merriman aan om zijn verklaring, die door dezen beantwoord werd met te zeggen dat Prof. Fischer een zeer goede man en toch geen goed Secretaris van Landbouw kon zijn.

De heer Vintcent vroeg naar £100 voor de reis van den heer Cellié naar Chicago, en de heer De Villiers was van oordeel dat er betere plekken voor Tentoonstellingen in het Westen waren dan de Kaapstad.—Nadat over dit punt door de heeren Jones en O'Reilly gesproken was, welke laatste de verdiensten van Kapenaars voor landbouw ophemelde, seide de heer Weeber dat de Regering meer moest doen voor Tentoonstellingen, terwijl de heer Theron overal aan de Genootschappen geld voor plekken wilde doen geven, volgens het pondpondsgewijze stelsel. De heer Van Wijk was het eens met den heer Weeber (Regering £2, bevolking £1), en de heer Marais sprak zeer ten gunste van het pondspondsgewijze beginsel. De heer Van der Walt was meer voor geld aan scholen dan aan Tentoonstellingen, en kwam daarna op de £1,000 voor sprinkhanen, die bleken van self weg te raken, schoon hij niet tegen alle uitgaaf hiervoor was.

De heer Molteno vroeg of het geld reeds uitgegeven was. Het was beloofd, sei de Thesaurier, maar nog niet uitbetaald. De heer Martinus du Plessis sprak ten gunste van Tentoonstellingen, als strekkende tot verbetering van het vee, maar geloofde niet dat £1,000 tegen sprinkhanen iets helpen zou. Wilde men ze uitroeijen, dan moest men hier veel geld voor bestemmen. De heer Le Roex vroeg of niet de £1,000 waren uitgegeven, wat het geval bleek te zijn, en zeide dat de sprinkhanen niet uit het Westen kwamen, maar uit de Kalihari, en dat men ze niet kon uitroeijen door menschelijke middelen. Integendeel, de middelen die men tot uitroeijen bezigde bedierven het veld en ruïneerden den boer, terwijl de sprinkhanen somtijds goed deden door slecht gras te vernielen, b.v. steekgras. Bestrijden kon men sprinkhanen; uitroeijen, dat ging niet.

De heer Douglass wilde weten of de Regering gereed was om elk Landbouwgenootschap bijdragen voor Tentoonstellingsplekken volgens het pondspondsgewijze beginsel te geven. De heer Hay vond dat men vooral kleine plekken als Peddie moest bevoordeelen. De heer M. du Plessis herhaalde zijn vraag over de sprinkhanen, en de heer Palmer bestreed de beweringen van den heer Le Roex, zeggende dat de Afdeelingsraden met hulp der Regering veel tegen de sprinkhanen hadden uitgerigt, en kostbare oogsten gered. De heer Jan du Plessis seide dat men de sprinkhanen wel kon weg krijgen maar niet uitroeijen, en was het eens met den heer Le Roex over het goed door de sprinkhanen gedaan, welker bezoek slechte grassen en hierdoor veeziekten wegnam. De £1,000 hielpen niet, en de Regering had geen middel om de Afdeelingsraden bij hun eischen om hulp te controleren.

Kol. Schermbrucker nam het op nieuw op voor Prof. Fischer, die meer van landbouw wist dan het heele Departement, maar wees er op dat men de discussie over zulke zaken liever bij de Begrooting moest behandelen. Over Prof. Fischer werd nog meer gesproken, en de Thesaurier wees insgelijks op het verkieselijke om al die discussies bij de Begrooting te doen plaats hebben. Voorts gaf hij een opheldering van de £100 voor den heer Cellié, en seide dat de Regering wel degelijk aan andere Landbouwgenootschappen toelagen voor Tentoonstellingsplekken sou geven.

De heer Warren ontkende dat de Regering de sprinkhanen-uitgaven der Afdeelingsraden niet kon controleren, en zeide dat men thans geen sprinkhanen hebben zou als men er drie jaar geleden de regte maatregelen tegen had genomen. Hij achtte sprinkhanen een vloek voor het land. De heer Basson was verblijd dat de heer Merriman de reden van het ontslag van Prof. Fischer duidelijk had meegedeeld, en had niet tegen uitgaven in de sprinkhaanzaak.

De heer Molteno vond het verkeerd dat de Regering geen discussie scheen te willen over gelden die niet op de Begrooting geweest waren. Dit was een gevaarlijk beginsel, en de Regering had geen regt om goedkeuring te eischen van uitgaven zonder magtiging van het Parlement gedaan. De heer De Waal gaf hem er niet onaardig van langs voor zijn takelen over alles wat voorkwam. Ten slotte, te half vier, ging de post door.

Het Departement van den Thesaurier kwam daarna. De £300 voor onderzeesche telegrammen gaf slechts tot een aanmerking van den heer Hay aanleiding, en over gelden voor het hospitaal te Kimberley moest de Thesaurier een opheldering aan den heer Ohlsson geven. De heer Rhodes nam het beantwoorden van een vraag van den heer Molteno over zekere uitgaven in Griqualand West op zich, die door den heer Merriman werd aangevuld met te wijzen op een vroeger aanbeveling van een Comité. De heer Molteno kwam terug op het beginsel in de zaak betrokken. De heer Hutton bragt de toelage van £3,500 aan Basutoland ter spraak, zijnde hij van oordeel dat de Kolonie ze niet meer moest betalen. De handel met Basutoland was afgenomen, sei de Thesaurier, en daarom had het minder aan invoerregten onder het Tolverbond bekomen. Daarop ging de post (gemengde uitgaven) er door.

Over £250 aan een Internationale Unie voor het publiceeren van tarieven van invoerregten, had de heer Jones een vraag, en het bleek dat men ze gegeven had omdat andere Koloniën er ook aan deden. Wat krijgt ons voor ons geld? vroeg de heer Jones. De tarieven van de heele wereld, was het antwoord. Post aangenomen.

Het Departement van den Proc. Generaal volgde. De heer Van Rensburg wilde weten waarom het land £265 voor vergoeding in de Hart zaak gaf. Tot aanvulling der kosten, was het antwoord voor zoo ver wij het vatten konden.

De heer Theron vroeg, bij een punt voor bandieten, of het waar was dat men de bandieten geen boeken meer liet. De heer Innes seide dat hij steeds voor het verstrekken der boeken geweest was. Waarschijnlijk had men hun boeken ontnomen, hun tegen het reglement gegeven.

(Te worden vervolgd.)

PAPENDORP.

(Van onzen Correspondent.)

21 Junij 1893.

Laatstleden Vrijdag werd hier in de Ned. Geref. Kerk een vergadering gehouden van de gekleurde gemeente onzer Kerk. Het hoofddoel der vergadering was om de opgekomenen onder het oog te brengen, hoe noodzakelijk het is om zich niet zoo lichtzinnig door andere kerkgenootschappen te laten afronselen, iets dat hier dikwijls in onze gemeente door een zeker kerkgenootschap plaats vindt. Niet alleen de leden onzer Kerk maar ook de kinderen onzer Kerkschool worden door gevaren omringd, en krijgt men eerst de kinderen beet dan zijn de ouders spoedig in hetzelfde net gevangen. Zelfs onze onderwijzer heeft dikwijls veel moeite om de kinderen uit de klaauwen van de afronselaars te houden, van daar dan de belegde vergadering.

De opkomst, daar zij uitsluitelijk voor de gekleurde was, kon niet groot zijn. Tegenwoordig waren Ds. Moorrees, Eerw. Smeer en diaken J. de Villiers. Ds. Moorrees bekleedde den voorzittersstoel en opende de verrigtingen met het zingen van Ps. 146 vers 3. Zijn Eerw. gaf het doel der vergadering te kennen, en seide dat weinig weken geleden de aandacht van den Kerkeraad getrokken was door een schrijven in de nieuwsbladen dat Papendorp een Episcopaalsche Kerk, waarin uitsluitelijk alleen in het Hollandsch gepredikt zou worden, had ingewijd, en dat velen onzer gemeente door andere kerkgenootschappen afgeronseld werden. Hij spoorde toen op zeer ernstige en doeltreffende wijze de opgekomenen aan om toch niet zoo lichtzinnig van onze Kerk af te dwalen, en meer geregeld de openbare godsdienst der Kerk bij te wonen, en legde eenige aanmerkingen bloot die in verband staan met de ware godsdienst. Ik behoef niet te seggen dat de woorden van den flinken redenaar een diepen indruk op de gemoederen van de opgekomenen hebben gemaakt.

Eerw. Smeer nam toen het woord en toonde de noodzakelijkheid aan om kinderen van hunne jeugd af aan naar de scholen te zenden, die in verband staan met onze Ned. Geref. Kerken. De geheele levensloop van een mensch hing af van de eerste schooljaren; maar bovenop de geregelde bijwoning van de openbare godsdienst, die moest men ook niet uit het oog verliezen. Zijn Eerw. haalde eenige voorbeelden aan, die plaats hadden gevonden in ons midden, van een zeker kerkgenootschap tegenover onze school.

De heer J. de Villiers (diaken), seide dat de vorige spreker hem het gras voor de voeten had weggemaaid, daarom zou hij niet veel te zeggen hebben. Toch verblijdde het hem om te kunnen zeggen dat de school te Papendorp zeer goed vordert, en de Kerkeraad had al plannen beraamd die binnen weinige dagen ten uitvoer souden worden gebragt, wanneer een begin zou gemaakt worden met het vergrooten der school. Verder spoorde spreker, op zeer ernstige wijze, de ouders aan om hunne kinderen geregeld naar de school te zenden, die in verband staat met de Ned. Geref Kerk.

Toen uitten eenige kleurlingen hun gevoelens, allen ten gunste der vorige sprekers, en die duidelijk toonden dat het gesprokene een diepen indruk op hun had gemaakt. Daar het over 8 ure was, werden de verrigtingen met een krachtig gebed door Eerw. heer Smeer gesloten, en allen keerden hoogst voldaan huiswaarts.

Zondag heeft de gemeente verandering van spijze gehad. In den morgen trad Dr. Kotzé voor een goede schare op, en leverde een treffende rede, die met gespannen aandacht werd aangehoord. In den avond hadden we Ds. Moorrees in ons midden. De Kerk was eivol, en de redenaar hield een preek zoodls er maar selden een van onzen kansel wordt gehoord; met ademlooze stilte wilde men als het ware elk woord vangen. Mogen meer dan één kunnen seggen: "Het was mij goed aldaar geweest te zijn!"

HANDEL EN NIJVERHEID.

P. ELIZABETH, 22 JUNIJ.—Op de produktenmarkt van Dingsdag werden 14 balen bokhaar aangeboden en 4 verkocht voor 1 penny per lb. hoogere prijzen. De vorige verkoopingen waren ongelijkmatig en de soort van mindere gehalte was lager. De wolmarkt flaauw en zwak. Slechts 72 balen werden uit 186 verkocht.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Verdiende loon.

Vruchtenhandel.

Ontvangen en gepubliceerd 22 Junij 19 n.m.

LONDEN, 22 JUNIJ.—Een anarchist is gedood, een ander gewond te Madrid door ontploffing van een bom die zij in den tuin van den heer Canovas, ex-Eersten Minister, wilden plaatsen.—De eerste lading vruchten uit Queensland, door de nieuwe regtstreeksche stoombootlijn vervoerd, heeft Canada bereikt, en men hoopt dat dit het begin van een voorspoedigen handel zal zijn.—De *Spartan* is, op reis naar Engeland, Woensdag te 11 v.m. te Madeira aangekomen.

Fransche Politiek.

Een Doode.

Ontvangen en gepubliceerd 23 Junij 1 n.m.

LONDEN, 23 JUNIJ.—De heer Millevoye, Boulangist afgevaardigde en van het *Journal Concarde*, heeft verklaard dat hij documenten bezit, waardoor de heer Clemenceau en anderen van verraderlijke handelingen met Engeland worden beschuldigd. De zaak kwam gister avond voor de Kamer der Afgevaardigden, die de onthullingen eenvoudig bespotte en ze vaag en onmogelijk noemde, er aan toevoegende dat zij dacht dat de beschuldigingen op vervalschingen waren gebaseerd. De heeren Millevoye en Deroulde, ook een lid er in betrokken, bedankten daarom als lid der Kamer. Sir William Mackinnon, President der Oost Afrik. Maatschappij, is dood.

Een droevig ongeluk.

Vier honderd dooden.

Ontvangen en gepubliceerd 23 Junij, 8 n.m.

LONDEN, 23 JUNIJ.—Het Britsche oorlogsschip *Victoria* is bij Tripolis, Syria, vergaan door aanvaring met den oorlogsbodem *Camperdown*. Admiraal Trijon en 400 man verdronken.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

KAAPKOLONIE.

De P. E. hondenkwestie.

P. ELIZABETH, 23 JUNIJ.—Een groote en invloedrijke vergadering van eigenaars van honden is heden gehouden, om te protesteren tegen de Wet van den heer Douglass tot het dooden van alle honden in het district. De heer Dyason bekleedde den voorzittersstoel. Na discussie werd eenstemmig het volgend besluit genomen: "Dat een besluit gezonden worden aan de parlementsleden voor dit district, aanbevelende dat, in plaats van alle honden in het district te dooden, ze te laten houden op de plek der eigenaars, gemuilband met door het Stadsbestuur goedgekeurde muilbanden, en niet buitengelaten behalve met een muilband en aan een ketting, zullende alle honden die anders op straat worden gevonden gedood worden." Dit besluit werd later over het geheel bekrachtigd op een buitengewone vergadering van den Afdeelingsraad en het Gezondheidscomité.

Een drankvervolging verongelukt.

GRAHAMSTAD, 22 JUNIJ.—In het Magistraatshof is heden de heer H. C. Bell, apotheker, vrijgesproken van een aanklagt van verkoop van gemberbrandewijn en andere hartsterkingen onder de Drankwet zonder patent.

Quarantaine Opgeheven.

ALIWAL NOORD, 22 JUNIJ—Quarantaine werd heden opgeheven bij de Frere- en Kaaibruggen over Groot- en Kaairivier en de Kaapsche Politie te Paard gaat morgen naar Dordrecht.

Z. A. REPUBLIEK.

Volksraden.

Johannesburgsche eischen.

Zoutpansberg.

PRETORIA, 21 JUNIJ.—De Eerste Volksraad heeft heden kwesties van het Naturellen Departement behandeld, en verscheiden leden drongen aan op een verhooging der belasting, ten einde veediefte te verhinderen. Heden namiddag werd een voorstel om swaarder belasting op Naturellen-locaties te leggen door de beslissende stem van den Voorzitter verworpen.—Twee belangrijke petities kwamen van den Rand. De eene, met 3,000 naamteekeningen, vroeg om een jaarlijksche toelage van £30,000 aan het Gezondheidsbestuur voor het maken van behoorlijke wegen en straten. De Raad keurde het beginsel van het verzoek goed, en gaf de Regering instructie om een behoorlijk plan voor te leggen. De andere, door duizenden geteekend, vroeg om meer bevoegdheid voor het Gezondheidsbestuur aan den Rand, daar Johannesburg zoo zeer toenam. Ook hier werd het beginsel goedgekeurd, en de zaak naar de Regering verwezen. Een aantal andere petities werden daarna behandeld en zijn nog onder discussie.—De Tweede Volksraad heeft de proclamatie van het Clover Field nagegaan, dat vóór zonsopgang op den morgen dat het proclameerd werd reeds geheel was afgepend door lieden die er van onderrigt waren. De leden drongen er op aan dat aan zulk een schandaligen staat van zaken perk zou gesteld worden, maar toen de Raad verdaagde was men nog tot geen besluit gekomen.—De Regering raadt een Commissie naar Zoutpansberg om de zaak van Pashallel te onderzoeken. Intusschen wordt er perk gesteld aan alle actie tegen het opperhoofd.—De heer C. Jeppe, die gisteren voor kleine voorschotten van Staatswege op goeden waarborg stemde, segt dat de leeningen in haar geheel £50,000 à £100,000 en niet meer zullen bedragen, en dat men het geld zal gebruiken in landbouw- en besproeijingswerken. Een Commissie zal de zaak in orde brengen, onder zeer strenge regulaties.

De Pashallel zaak.

Riffen.

PIETERSBURG, 21 JUNIJ.—Op last der Regering is Pashallel gisteren losgelaten, tot er nadere instructie van de Regering komt.—Er zijn geruchten in omloop dat de Birthday en Letaba riffen zoo verengd zijn dat zij weinig waard zijn, maar ik kan stellig verzekeren dat dit alles verzinsels en de riffen zoo sterk zijn als ooit.—De boeren in de buurt van Pashallel hebben gisteren aan de Regering getelegrafeerd dat tenzij hun verzekering wordt gegeven dat men hen en hun eigendom zal beschermen, zij een lager tegen Pashallel zullen vormen. De Kom. Generaal heeft aan den heer Van der Merwe, Naturellencommissaris van Zoutpansberg, getelegrafeerd dat hij Pashallel's stam moet opeten als zij weerspannig is. Pashallel heeft 47,200 stuks rundvee, en zijn locatie is slechts 12,000 morgen groot, zoodat zijn vee moet overschrijden of vrekken. Er is onder de burgers van het district een zeer hevige spanning over de zaak. Zij eischen bescherming, en willen Pashallel laten dwingen om zijn vee te verkoopen of naar elders te zenden.

Volksraden.

De Delagoa Baai Spoorweg.

Swazieland.

PRETORIA, 22 JUNIJ.—In den Eersten Volksraad hebben heden de heeren Jeppe en Lucas Meyer voorgesteld om van de orde af te wijken, ten einde het strafwaardig verzuim der Ned. Maatschappij in het verschaffen van trucks aan de kolenmaatschappijen na te gaan. De Raad keurde dit goed, en de zaak zal op 26 dezer behandeld worden. De sprekers beweerden dat de Goudmaatschappijen haar mijnen zouden moeten sluiten als de Spoorwegmaatschappij de noodige trucks niet verschafte. Een aantal petities van minder belang en rapporten werden behandeld en afgedaan.—De heeren Smit, Spoorwegcommissaris, Middelburg, besturend Directeur en Breuning, Hoofdingenieur der Ned. Maatschappij, zijn heden naar Delagoa Baai vertrokken om de lijn te inspecteren en aan de Regering rapport in te dienen.—De Tweede Volksraad heeft besloten de zaak der Clover Field proclamatie daar te laten, omdat er toch niet meer aan gedaan kan worden. Een klein standje had plaats over de laatste paragraaf in het rapport van den Minister van het Mijnwezen, waarin de Raad gevraagd werd te betuigen dat de Minister zijn werk naar eisch had vervuld. De leden wilden dit niet, en een hunner seide dat het rapport niets waard was. Zij vroegen om nadere inlichting over een benoeming, maar de Minister weigerde de inlichting, op grond dat die zaak voor den Eersten Volksraad thuis hoorde. De zaak werd uitgesteld tot ontvangst van een later rapport.—In een gesprek heeft de heer Shepstone verklaard dat nog niets over het toekomstig bestuur van Swazieland aan de Naturellen is meêgedeeld, en dat hij geen beswaar voorziet dat in verband met de regeling van den kant der Naturellen sal komen.

Paarden en Pokken.

JOHANNESBURG, 22 JUNIJ.—Er is alle vooruitzigt dat bij de Johannesburgsche Lente Handicap, waar in Augustus om sal gerend worden, meer paarden loopen sullen en meer gewed sal worden dan ooit te voren. De nominaties sluiten niet vóór Julij, en er zijn reeds groote weddingschappen geboekt.—Een groot aantal herstelde poklijders zijn weggezonden, daar van geen nieuwe gevallen berigt is gekomen.

NATAL.

Een flink besluit.

PIETERMARITZBURG, 22 JUNIJ.—De Wetgevende Raad heeft een resolutie aangenomen, ten effekte dat de terugkeer der Zulu opperhoofden van St. Helena waarschijnlijk tot onlusten en bloedvergieten sal leiden.

Parlementair Nieuws.

PIETERMARITZBURG, 22 JUNIJ.—De Regering sei in den Wetgevenden Raad dat het verlies op het kolenvervoer op den spoorweg, voor de laatste 17 maanden, £3,300 was geweest. Een wetsontwerp, der Maritzburgsche Corporatie magt gevende om tramwegen op te rigten, is door de tweede lezing gegaan. Het ontwerp, voorziening makende voor municipale electies per ballotage, passeerde door het Comité.

EEN GOED GEBIT, wie houdt dat er niet gaarne op na? Wel, wie het niet heeft en in de Paarl woont behoeft niet verlegen te staan, maar rigte zijne schreden naar mijnheer Cooke's woning, Oranjestraat, die de aan tandpijn lijdende menschheid gaarne te hulpe staat. Ook per post wordt herstelling aangebragt, sooals een in dit blad opgenomen annonce verder verduidelijkt.

LIJST VAN VERBANDEN.

14 Junij 1893.

Hijpotheek.		
Webber, W ...		
Webber, C ...		
Webber, R J ...	C Stirk ...	Grahamstd
Webber en zonen W ...		
Goosen, P A N	W Marsh ...	Paarl
Marais, J D ...	M de Kock ...	Worcester
Marais, P D ..	Do	Do
Greyling, P J...	J v d Heever...	Albert
Gray, J ...	J Watson ...	PElisabeth
Lubbe F J P ...		
Lubbe, A P ...	G Trill ...	Clanwilliam
Lubbe, W P ...		
Lilford, R E ...	J Halse ...	Lady Grey
McIntyre, F ...	Spaarbank ...	Kaapstad
Kusting.		
Lloyd, C G ..	Kol Gouvernem	Griqual O
Leary, J O ...		
Moodie, D H ..	Do	Do
Meiring, J G ...	Do	Sutherland
Hesketh, W H	Do	Do
Bernard, F ...	Do	Somerset O
Riet, v d, A D ..		
Ussdell, G F ...	Do	Uitenhage
Muller, D ...	Do	Sutherland
Weyer, P W F	Do	Uitenhage
Jager, de, A M		
Eustace, W M...		
Pearson, C E ...	Do	Kenhardt
Davis, T D ...		
Generaal.		
Vos, de, S J N	M Veldsman ...	Britstown
Koller, J C ...	Al Bd Weeskam	Z A R
Kontrakten.		
Gous, P C F ...		
Basson, J C H	... ...	Malmesbur
Knoesen, E P...		
Pienaar, J H ...	... .	Alexandria
Vermaak, J A...		
Rautenbach, C	... .	Uitenhage
Cancellatie.		

J H Byker, te gunsten van J T Butler.

PRODUKTENMARKT TE KAAPSTAD.

(Van de heeren Ball & Co)

22 Junij 1893.

VOGELSTRUISVEEREN.—Onze markt was deze week maar slapjes voorzien; slechts 978 lb. werd aangeboden, die te zamen voor £1,502 waren verkocht. Koopers schijnen nu genegen besigheid te doen, maar willen alleen koopen, mits ze zoo kunnen doen tegen prijzen die binnen hunne waardering liggen. Uitgevoerd voor de week 1,002 lb., op £1,690 gewaardeerd.

Het volgende noteeren we als de markt prijzen;—

	£	s	d		£	s	d
WITTE ordinare primas... ...	£6	10	0	tot	£7	10	0
Do., eerste ...	5	10	0	„	6	0	0
Do., tweede ...	3	10	0	„	4	10	0
Do., derde ...	2	10	0	„	3	10	0
Do., inferieure en getipte ...	1	0	0	„	1	10	0
WIJFJES, witte en lichte super ...	4	10	0	„	5	5	0
„ tweede ..	3	5	0	„	3	15	0
„ derde ...	1	10	0	„	2	0	0
„ inferieure getipte ...	0	15	0	„	1	5	0
„ donkere ..	3	15	0	„	5	10	0
Fancy byocks ..	4	15	0	„	5	10	0
STAART, witte.. ..	2	0	0	„	2	6	0
„ lichte ...	1	10	0	„	1	15	0
„ donkere ...	0	15	0	„	1	0	0
ZWARTE, lange ..	3	10	0	„	4	10	0
„ lange middel ..	2	15	0	„	3	5	0
„ middel. ..	2	0	0	„	2	5	0
„ korte middelm.	1	15	0	„	2	5	0
VALE, lange ..	2	5	0	„	2	15	[illegible]
Do. lange middelm. ...	1	10	0	„	2	0	0
Do., med. en kort ...	0	12	6	„	0	17	6
„ korte middel. ...	1	5	0	„	1	10	0
SPADONAS, witte ...	1	12	6	„	1	17	6
„ donker ...	0	12	6	„	0	15	0
„ korte middelm	1	5	0	„	1	10	0
Do., common (korte)	0	7	6	„	0	12	6
„ flos (lange) ...	0	17	6	„	1	0	0
„ korte flos ...	0	10	0	„	0	12	6
„ common ...	0	4	0	„	0	8	0
Do., lange flos ...	0	17	6	„	1	0	0
Do., flos (korte) ...	0	6	0	„	0	10	0
„ lichte ...	1	5	0	„	1	10	0
Vale korte kuikens	0	1	0	„	0	4	0

WOL.—Sedert ons rapport van 15 dezer, zijn de Londensche verkoopingen geopend met een algemeenen val van ½d. tot ¾d. per lb. Wegens geringheid van aanvoer, heeft er geen besigheid van belang plaats gevonden. Koopers willen alleen saken doen tegen lage prijzen. Wij noteeren: Sup. Karroo ongewasschene 4½d. tot 5d., nominaal; tamelijke middensoort 4¼d. tot 4½d.; mindere soort en beschadigd 3½d. tot 3¾d.

VELLEN.—Wolvellen zijn eveneens lager geworden. De aanvoer is echter klein en onze locale markt is vast. Wij noteeren: Lange Wol 4½d.; Korte do. 4d; Brandsiek do. 3½d.; Basterds 4d. en Bok 8½d. per lb.; Kaapsche 1s 8d. per stuk.

CORRESPONDENTIE.

"NIET AL TE VERSTAANBAAR HOLLANDSCH."

Kaapstad, 23 Junij 1894.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw inleidingsartikel van den 20sten dezer, betreffende het ontwerp van Cooper en Neven's aanbod om de Kolonie van Brandsiekte te zuiveren, vind ik de volgende zinsnede: "Men vindt het uiteengezet in een stuk uit het Engelsch in het Hollandsch—en ongelukkig is het niet al te verstaanbaar Hollandsch—vertaald." Heer Editeur, ik ben het volkomen eens met u, dat het niet in academisch Hollandsch is vertaald, maar mij werd door de eigenaren versocht het soo te vertalen dat het goed verstaanbaar mogt zijn voor ons Hollandsch sprekend publiek. Zulks heb ik getracht te doen, in aanmerking nemende dat het onderwerp in de scholen meest in het Engelsch was, soo heb ik de Hollandsche vertaling zóó ingerigt dat het meer in het Engelsche idium valt, en daarom misschien beter verstaanbaar. Ik heb de vertaling nog niet in druk gezien, maar vernomen dat er geen Hollandsche lettersetter in Port Elizabeth is, waar het gedrukt werd, en soo er eenige drukfouten in mogten zijn versoek ik van de verantwoordelijkheid daarvoor verschoond te blijven.

Bovenstaande in uw geëerd blad een plaatsje te geven, sal verpligten

DEN VERTALER.

DE ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE VOOR HET Administreeren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400 In 168 Aandeelen van £175.
Bedrag onder Administratie meer dan £800,000 Sterling.
Reserve Fonds £12,500.

DIRECTEUREN:
De Edele Heer ALFRED EBDEN, President.
De WelEdele heeren:
J. A. BAM. | C. P. SMUTS, L.W.V
GODFREY SICHEL. | W. F. STAMPER.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als van Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Direkteuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure morgens.
Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.
H. GIBSON, Secretaris

De Zuid Afrikaansche Mutual Leven Verzekerings Maatschappij.
Opgerigt in 1845.
Ingelijfd bij Parlements Wet in 1888.
Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad
Takken in Durban, Bloemfontein en Johannesburg.

DIRECTEUREN:
De Ed. heer L. A. VINTCENT, L.W.V., *Voorzitter.*
do. ALFRED EBDEN.
do. HENRY SOLOMON, SR.
do. C. W. HUTTON, L.W.V.
do. PAUL DE VILLIERS.
do. GODFREY SICHEL.
do. J. G. STEYTLER.
do. HARRY BOLUS.
do. H. M. ARDERNE.

HOOFD-DOKTER:
Dr. E. C. ANDERSON, M.D., M.C., London M.R.C.S. Engeland.

Jaarlijksch Inkomen } Premiën £147,353
} Interest 65,906
Opgeloopen Fondsen 1,329,186
(Alles belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten.)

Absolute Securiteit.—Groote Opgeloopen en tusschen Bonussen op vorderingen.—Vrij van Beperkingen.—Verbeterde Nonverbeuring Regulatiën.—Vrije Woonplaats en Reisen.—Matige Onkosten.—Tijdige Betaling van Vorderingen.—Alle Winst behoort aan de Leden.—Geen Persoonlijke Verantwoordelijkheid.—Leeningen op Polissen van vijf jarigen duur.—Liberale Overgave Waarde.—Drie-jaarlijksch Onderzoek het laatst in Junij 1892 in het aanstaanden Junij 1895.

Dertig dagen speling toegestaan voor betaling van Premies, gedurende welke de Polis van kracht wordt gehouden. Polissen worden van kracht gehouden zoo lang als er voldoende Overgave Waarde is om een kwartaal Premie te dekken.

LAATSTE VERDEELING [illegible]

Polissen van verschillenden duur moesten in geval van dood van Versekerde worden betaald, tegen het volgend bedrag voor ieder £1,000 van origineele Verzekering:—

Duur in 1892.	Betaalbare Som
47 Jaren	£2,939
45 Jaren	2,720
30 Jaren	1,898
20 Jaren	1,495
15 Jaren	1,350
12 Jaren	1,262
9 Jaren	1,168
6 Jaren	1,102
3 Jaren	1,050

WILLIAM MARSHALL, Secretaris

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.
No. 4 KERKPLEIN, KAAPSTAD.
Opgerigt 31 Maart 1856.
KAPITAAL £20,000
RESERVE FONDS £40,849
C. A. FAIRBRIDGE. (FAIRBRIDGE & ARDERNE Procureurs), Voorzitter.

VOOR HET ADMINISTREEREN VAN BOEDELS en Eigendommen als Executeurs, Administrateurs, Voogden, Curatoren, Trustees in Insolvente Boedels, Inspekteurs, Assignees, Agenten, Likwidateurs van Publieke Maatschappijen en Firmas.

VOOR HET WAARBORGEN van de Eerlijkheid, Opregtheid en Getrouwheid van Personen in positie van vertrouwen, tegen betaling van een Jaarlijksche Premie.

☞ De Polissen van de Maatschappij worden erkend door de Imperiale, Koloniale, Transvaalsche en Vrijstaatsche Regeringen en andere Publieke Instellingen en Societeiten.

VOOR HET VOORSCHIETEN VAN GELD op Eerste Verband op Grondeigendommen en andere kostbare Securiteiten.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

KENNISGEVING
AAN HET PUBLIEK

IN antwoord op herhaaldelijke en menigvuldige navraag, hebben de Ondergeteekenden het genoegen bekend te maken, dat zij nu de eenige eigenaars geworden zijn van

HOPE'S GROOTE HAARHERSTELLER,

te nu in staat gesteld zijn aan den zoo dikwijls uitgedrukten wensch van het publiek te voldoen, om wederom wat van deze allerberoemdste van Haarherstellers te hebben.

Zij kunnen zulks thans voor de toekomst versch bezorgen, en tevens de versekering geven dat er niets in is giftig, of nadeelig voor gesondheid of huid. Hunne Naam teekening, in rooden inkt is op elk bottel.

☞ Certificaten van welbekende Inwoners van de Kaapstad en andere deelen van Zuid Afrika, getuigende van de wonderbare uitwerking van dit uitmuntende Haarmiddel, kunnen op applicatie worden ingezien.

OOGZIEKTEN,

ontstaan door onderdom of andere oorzaken. Vele personen in Zuid Afrika, soowel als in Europa en Australië, zijn geheel en al genezen, waar alle andere geneesmiddelen faalden, door het gebruik van Dr. ROMERSHAUSEN's Oog Essence en MORRIS' Keiserlijke oog Zalf, waarvoor zij de Eenige Agenten zijn.

Dr C. F. JURITZ & Co., Engel Apotheek Loopstraat, Kaapstad

M. ISAACS,
104, Langemarktstraat,

WENSCHT zijne Vrienden en Klanten van het Binnenland bekend te maken dat hij juist heeft ontvangen, eene nieuwe selectie van nieuwe seisoen Goederen in Fancy Tweeds, Gestreept Sajet en Flanellen, tegen prijzen die men met eenig ander Huis in Stad kan vergelijken. Eveneens Hoeden, Dasjes, Stevels Hemden, enz.

N.B. Broeken in den Winkel gemaakt volgens den laatsten smaak op de kortste kennisgeving. Let op het adres:—

M. ISAACS,
104 Langemarktstraat, Kaapstad
Tegenover den heer J. SHIPLEY, Hoedenfabrikant.

PIANOS.

DE HEEREN VAN DER BYL & Co., hebben weer ontvangen eenige hunner beroemde Duitsche Cottage-Pianos in Okkernoot- en palissanderhout (Rosewood).

boeren die met hart en ziel voor de door hem gewilde scholen werkzaam zullen zijn, welligt kleiner is dan hij meent; maar in een zaak als deze is gedachtenwisseling van groot belang. Intusschen, voor wie de belangen van Kerk en Staat moeten voorstaan geldt altijd de regel dat men, het eene doende, het andere niet nalaten moet; en lezende wat er door Proponent Nel in de *Kerkbode* over zijn bevindingen te Tuli gemeld wordt kunnen wij niet anders zeggen dan dat het zeer wenschelijk zou zijn zoo de Ned. Gereformeerde Kerk der Kaapkolonie zich aldus meer in Mashonaland dan thans liet gelden. Ds. Adr. Hofmeyr zag zich genoodzaakt voor het ambt te bedanken dat hem aangeboden werd; een ander geacht leeraar die in verband met het werk genoemd werd en er de regte man voor leek, heeft een ander beroep aangenomen; Proponent Nel gaat slechts tijdelijk naar het land. Er zijn ophelderingen hiervan door de Moderatuur der Ned. Gereformeerde Synode gegeven, maar hoe als die Moderatuur met al de kracht gewerkt had die sommige harer leden eigen is? De heer Rhodes is, verbeelden wij ons, net de man om heel wat voor de Ned. Gereformeerde Kerk in het land onder zijn gezag te doen als men hem op de regte wijze nadert, en voor de Afrikaner bevolking der Kaapkolonie is het een zaak van het grootste belang om in het land dat in het Noorden voor haar open ligt de kerkelijke zaken zoo spoedig en zoo goed mogelijk geschikt te krijgen. Wij schrijven dit niet om aanmerking op de Moderatuur te maken, maar slechts om de aandacht van het publiek te rigten op de noodzakelijkheid om van uit de Kaapkolonie ook de kerkelijke zaken in Mashonaland met kracht ter hand te nemen.

PREEKBEURTEN.

In de onderstaande kerken zal morgen godsdienst worden gehouden als volgt:—

Groote Kerk (voorbereidings dienst): 's morgens (Hollandsch), Ds. Moorrees; 's avonds (Engelsch), Ds. G. van der Merwe.

Nieuwe Kerk, Breestraat: 's morgens 9·30 en 's avonds 6·30, Ds. C. F. J. Muller.

Evang. Luth. Kerk, Strandstraat.—Ter gedachtenis van het Augsburgsche Confessie: 's morgens 10 uur (Hollandsch) en 's avonds half 7 (Engelsch), WelEerw. Dr. Zahn. Zondag school half 3.—Donderdag avond kwart over 7 (Hollandsch), voorbereiding tot het Avondmaal.

St. Stephen's Kerk: 's morgens en 's avonds (voorstelling van nieuwe lidmaten), Ds. M. C. Botha.

Zending Zaal, Buitenkantstraat (Engelsche diensten): 's morgens 10·30, Ds. G. P. van der Merwe (van Schotland); 's avonds 6·30, Ds. P. G. J. Meiring, B.A.—Donderdag avond 7·30.

Roggebaai: 's avonds, Eerw. Mienaar.

Hanoverstraat Kapel: 's morgens en 's avonds, Ds. Steytler.

Zeepunt: Dr. Kotzé.

Holl. Ger. Kerk, Groenepunt: (Hollandsch) 9·45 voorm.: "De vierde bede"; (Engelsch), 12·15 v.m.: "Profitable things"; (Engelsch), 's avonds 6·30: "The promises of our God," Ds. E. Z. de Beer. Zondagschool om 3 uur n.m.

Papendorp: 's morgens en 's avonds, Eerw. Smeer.

Rondebosch: 's morgens en 's avonds, Ds. Marchand.

AAN CORRESPONDENTEN.—Vele ingezonden stukken moeten wegens plaatsgebrek, tot ons leedwezen, tot een volgend nommer overstaan.

HET WEDER, dat voortdurend zacht blijft doch een erg natachtig karakter had aangenomen, scheen zich gister namiddag wat te willen beteren en tegen den avond was het vrij wel opgeklaard. Onze straten zien er nu regt fantastisch uit,—hier en daar heeft men zich in de edele springkunst te oefenen—en aan desen toestand komt zeker geen einde, vóórdat een onzer geachte raadsleden met zijn edelachtbare voeten in den modder is vastgeraakt.

TE RHODES, Barkly Oost, heet een kolenmijn ontdekt te zijn.

TENDERS voor vuurvaste vloeren, ens. worden in onze advertentie kolommen gevraagd.

GEEF ACHT!—De verkooping der heeren Marais en Co. voor den heer P Lategan te houden, *gaat niet door*. Zegt het voort!

POLITIEK TE GRAAFF-REINET.—Een telegram aan een localen tijdgenoot luidt: Twee Bondstakken hebben Dr. Te Water en den heer Du Toit voor de a.s. electie genomineerd.

GEEF ACHT!—De attentie wordt gevestigd op een veevendutie van de heeren Moorrees & Co van Malmesbury, elders in dit nommer geadverteerd.

TE JOHANNESBURG zal het oratorium "Elijah" in Augustus worden uitgevoerd door 150 personen, leden der koren van de differente locale kerken.

TE QUEENSTOWN blijkt in groentetuinen de schimmelziekte (mildew) te heerschen waar, volgens een berigt in ons vorig nommer, een te Antwerpen ontdekt middel hier ter stede tegen te bekomen is.

LET WEL!—De datum der verkooping voor den heer Botha, door de heeren Faure, Neethling & Co. is veranderd, en nu vastgesteld op Maandag 3 Julij, a.s.

NIEUWE MEUBELEN zullen per publieke vendutie door den heer Van Noorden alhier, in de Metropolitan Zaal, worden verkocht. Dit is voorwaar een kans voor jonge paartjes die op trouwen staan, of ouden van dagen die aanvulling in hun ameublement behoeven. Vertelt het nieuws aan de buren s.v.p.

UMTATA.—Aldaar is zekere P. L. Bester door den Magistraat tot £20 of twee maanden veroordeeld wegens het verkoopen van drank aan een Naturel, en uit de toespraak van den Magistraat bij die gelegenheid bleek het dat drankverkoop aan Naturellen aan het toenemen is. Als bandieten hebben Naturellen uit Somvanaland overgezonden veel goed aan de wegen in de buurt gedaan.

EEN OUDE KENNIS.—Volgens de *Express* is ons vroeger parlementslid G. G. Wolf te Londen insolvent geworden met schulden ten bedrage van £1,774, baten ten bedrage van £1. Wij hadden gemeend dat, als het zoo ver met hem kwam, zijn schulden grooter zouden zijn geweest.

DE "WEST OF ENGLAND."—De oude populaire besigheidsplek van de heeren Lawley & Co. alhier, ondergaat eene groote gedaanteverwisseling. In onze advertentie kolommen geeft de firma eenige aanwijsingen, die voor klanten van belang mogen worden geacht.

TE RICHMOND wilde de Magistraat onlangs een kleurling die van zijn baas was weggeloopen niet naar den tronk sturen, want, seide hij, "ik kan je volgens de Wet geen harde pad geven, en sonder dit is de tronk net maar geschikt om je in je luiheid te stijven. Ga naar je baas terug en werk, of—." Maar wat zijn dat dan voor Wetten!

EEN MIJNHEER, dien wij onlangs door overname van een artikel uit de *Oudtshoorn Courant* ontijdig ten grave hielpen, is blijkens een mededeeling in gemeld blad in blakenden welstand, en wij wenschen hem hiermede ten zeerste geluk. Den eigenlijken moordenaar, nl. den man die het verhaal in de wereld heeft gebragt, kan onze Oudtshoornsche tijdgenoot niet vinden.

UIT DE "KERKBODE."—Ds. Roos, de Zaakgelastigde, is hier terug; Eerw. L. Pienaar, van Beaufort West, is te Richmond tot leeraar der Zendinggemeente beroepen; en Eerw. P. le Roux, te Wakkerstroom, Z.A.R., het Zendingswerk der Chr. Jongelingsvereeniging verrigtende, blijkt van oordeel te zijn dat hij zijn werk het best zal kunnen verrigten als men hem toelaat het als zendeling onder de Vereenigde Kerk der Republiek te doen.

VASTGOED.—Het groot huis in Kerkstraat is door de heeren Hofmeyr en Zoon Donderdag verkocht voor £1,180. De heer Hasell, qq., was de kooper.

PROF. MORRISON zal Maandag een voorlezing voor de Chr. Jongelingsvereeniging houden over "stof en haar bestanddeelen," en uiteenzetten wat men thans weet over atomen en moleculen.

VLOEKEN.—De Transvaalsche Volksraad hield zich onlangs besig met klagten over het vloeken dat bij het drillen van jeugdige artilleristen zou geschieden. Maar hoe zouden de leden oordeelen over een geleerde die de apentalen bestudeert en tevens de apen in menschentales onderrigt, en wiens wijfjes orang-outang het eerst van allen geleerd heeft om "donder en bliksem" te zeggen?

OUDTSHOORN.—"Prachtige regens," zegt de *O. Courant*, "vielen over dorp en distrikt in den nacht van Vrijdag op Zaturdag, en den volgenden morgen zag men den Zwartberg bedekt met sneeuw voor de eerste keer dezen winter." Wij zien verder dat adv. Juta met het plaatselijke Spoorwegcomité een samenkomst met gesloten deuren heeft gehad die twee uren duurde, zoodat hij stellig goed op de hoogte der Oudtshoornsche Spoorwegkwestie moet zijn gebragt.

IN DE "GOUVERNEMENTS GAZETTE" van gisteren verschijnen een aantal proclamatiën en stukken over de inlijving van een deel van het Bechuanaland Protectoraat bij het Tolverbond, en voorts een proclamatie om de districten Herschel, Barkly Oost, Aliwal Noord, Wodehouse en Albert wegens mond- en klauwzeer onder de Wet op de Besmettelijke Veeziekten te plaatsen, een over de verkiesing van adv. Juta te Oudtshoorn, en de benoeming van den heer A. Rose Innes tot onder Ontvanger der Douane ens. te Oost Londen.

EEN DOKTOR.—Omtrent den selfmoord door zekeren Graaff, kok in een hotel te Johannesburg gepleegd, wordt in een der plaatselijke bladen gemeld dat de man rottenvergif had ingenomen en zelde er berouw van te hebben. De hotelhouder liet een dokter roepen, die den man ondersocht, en toen verklaarde niet te zullen seggen wat den man mankeerde als hij niet eerst voor zijn besoek betaald werd. Dit deed den hotelhouder denken dat de man in geen gevaar verkeerde, en het gevolg was dat hij erger werd en stierf zonder door een dokter geholpen te zijn, want andere doktoren weigerden hem te behandelen nu reeds een van het vak in de zaak gemengd was. Is dit geen louter versinsel, dan dunkt ons een ondersoek naar de zaak zeer noodig.

UIT TULI schrijft Prop. Nel, dien tijdelijk de zielensorg over de Ned. Gereformeerden in Mashonaland is opgedragen, aan Ds. Neethling, Assessor Synodi, een brief die in de *Kerkbode* van gisteren verschenen is, en dien wij opnemen zouden als er niet zooveel andere stof was. Men ziet er uit dat Z. Eerw. te Tuli, waar hij gemeend had meest Engelschen te vinden, gemerkt heeft dat de meeste bewoners tot de Nederduitsch Gereformeerde Kerk behooren, en zeer aandringen op de noodzakelijkheid van een school. Hij meende dat Fort Charter de beste plek voor hem zou zijn om als middelpunt van zijn werkkring te dienen, want daar hadden de meeste Afrikaners plaatsen genomen, en was er reeds een poging aangewend tot het bekomen van een plek voor een kerk en een school.

TE VRIJHEID gebeuren, volgens het plaatselijk blad, vreemde dingen. Een aantal jonge Kafferknapen doodden een stamgenoot en worden van moord beschuldigd. De stukken in de zaak gaan naar den Staatsprocureur, die de zaak, als een van aanranding met voornemen, naar den Landdrost verwijst. De Landdrost laat hen voor zich komen en stelt hen in vrijheid, op grond dat hij geen regtspraak in zulk een zaak heeft. De *Nieuwe Republikein* schrijft dit mislukken der zaak aan misverstand tusschen den Openbaren Vervolger en den Landdrost toe, een misverstand dat daaruit ontstaan zal zijn dat de Landdrost voor Joubert, de Op. Vervolger voor Kruger was. Ook de hoofddiender was voor Kruger, en dit zal den Landdrost er toe gebragt hebben om bij een ondersoek naar het ontvlugten van eenige gevangenen uit den tronk allerlei vragen te stellen die met de zaak niets te doen hadden, maar strekken moesten om het een en ander aan het licht te brengen wat niet in het voordeel van den hoofddiender was.

DE STADSRAAD begon zijn vergadering van Donderdag met het aanhooren van een protest van den heer Day, tegen het houden eener vergadering die tegen Maandag te 2 n.m. was belegd, op 12 uur 's middags. De klagt werd bevonden gegrond te zijn, maar men gooide het op een akkoord en bekrachtigde het genomen besluit, waar ook de heer Day niet tegen had. Aan Financiën werd een brief van den Thesaurier verwezen over een te groote uitgaaf, en een rapport van Financiën dat men zekere schatting waar Vader Osborne over geklaagd had niet kon veranderen, omdat de bedenking te laat geopperd was, vond bijval. Gezondheid was van oordeel dat het de pligt van den Raad was om zeker verrot zeewier aan het strand, waar de militaire overheid over geklaagd had, weg te krijgen, en in dien zin werd besloten. Aan den heer Garlick werd, voor vier maanden, verlof tot afwezigheid gegeven, en men besloot het beschermheerschap van een tooneelvertooning van Miss Emily Bevan te aanvaarden. Het sterftecijfer voor de week was 20,66 minder dan in deselfde week van verleden jaar. Voor notificatie aangenomen werd een brief namens de Kamer van Koophandel over den bouwstijl gesonden dien men onder aan Heerengracht verlangde. Voorts klaagde de heer Fuller over den modder in de straten, en besloot men den Stadsingenieur over het middel tot verbetering te raadplegen.

De Bond te Malmesbury.

Een oude Bekende.

[REUTER'S TELEGRAM.]

MALMESBURY, 22 JUNIJ.—Op een vergadering van afgevaardigden voor het Districts Bestuur van den Afrikaner Bond in deze Afdeeling, heden gehouden, en alle afgevaardigden tegenwoordig, werd den heer A. B. de Villiers, vroeger L.W.V. voor Victoria West, genomineerd en aangenomen als den Bondskandidaat van Malmesbury voor de aanstaande algemeene electie van leden voor de Wetgevende Vergadering. De vergadering besloot verder om slechts één kandidaat te nomineeren, latende het aan het algemeen publiek om den tweeden kandidaat te nomineeren.

Hof van Insolventie.

BOEDEL OVERGAVE.

WILLIAM SIMPSON, Senior (overleden), vroeger te King Williams Town. Vergadering in het Kantoor aldaar op 4 en 11 Julij.

W H WILEMAN, J F SMITH en J H DAVIES, handelende te Beaconsfield als Smith en Davies Vergadering voor den Meester te Kimberley op 5 en 12 Julij.

GEDWONGEN OVERGAVE (VOORLOOPIG)

STEPHANUS IGNATIUS CRONJE, J zoon, van Doornkraal, afdeeling Swellendam, op petitie van H J S Ball van Doornkraal en A D Swart van Heidelberg.

AANVRAAG OM OVERGAVE.

MATHEW JAMES JENNINGS, van Kaapstad. Papieren in het locale Kantoor van af heden.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heeren James Lawrence & Co. telegrafeerden ons gisteren:—

Aanvoer goed. Boermeel 22s tot 26s. Mieliemeel 15s tot 18s. Mielies 13s tot 14s. Kaf 11s—13s. Haver 10s tot 14s. Havergerven 10s—10s 6d. Aardappelen 7s tot 10s. Uijen 14s tot 16s. Boter 2s. Eijeren 1s 6d.

Hij wil er nooit zonder wezen zoolang hij nog een duit op zak heeft.

De heer A. RENDELL, mijnwerker, Bingara, N. Z. W., schrijft als volgt:—

Waarde Heer! Het is met het grootste genoegen dat ik getuigenis geef omtrent de wonderlijke resultaten van Clement's Tonic. Ik heb zeer veel geleden aan Leverziekte voor de laatste 18 maanden, naauwelijks in staat geweest te werken, terwijl de geringste inspanning groote vermoeidheid veroorzaakte. Ik wist niet wat met mijzelf te doen, ik voelde zoo ellendig; had geen eetlust—een kind kon meer hebben gegeten dan ik. Eens op een dag gaf een vriend mij een van Clement's Geneeskundige Gidsen en daar las ik hoe Parlementsleden en andere menschen van invloed geheel door Clement's Tonic waren genezen geworden en ik dacht bij mezelven: "Als Clement's Tonic hen heeft genezen, dan zal het mij ook genezen." Ik besloot om Clement's Tonic en Fletcher's Pillen goed en eerlijk te proberen. Ik wist het was mijn laatste toevlugt en herinner mij slechts een ware en getrouwe verklaring der zaak te geven, zoo als een eerlijk man dit zou doen. Mijn gezigt werd zoo slecht, dat ik op vier achtereenvolgende avonden vier der grootste kangaroes, die in de bergen loopen, miste. Na ik begonnen was Clement's Tonic te nemen nam ik het geweer om het schoon te maken en na dit te hebben gedaan, keek ik door den loop en kon den korrel, tot mijn groote verwondering, geheel duidelijk zien. Ik had slechts drie keer een dosis genomen en mijn gezigt was wonderbaarlijk duidelijk en onderscheidend. Dit zegt veel, want het effect was eenvoudig wonderbaarlijk in zulk een korten tijd en dien avond doodde ik een Walleroo op ten minste 150 yards afstand. Ik kan niet te hoog opgeven van het wonderlijke effect uwer geneesmiddelen. Ik had alle teekenen die met leverziekte gepaard gaan —hoofd- en ruggepijn, indigestie, pijn in de borst, gesuis in de ooren, sterretjes voor de oogen, gedeeltelijke blindheid, leelijke bittere smaak, slapheid, pijn in de zijden, hooggekleurde urine, pijn bij het pissen, geen lust tot het werken, slechte eetlust, loomheid en slapeloosheid. In den nacht sprong ik soms uit den slaap op als of een scherp instrument mij stak. Ik vreesde dat ik alle kwalen onder de zon had zoo miserabel was ik, maar ben nu geheel wel door Clement's Tonic en Fletcher's Pillen. De pijn in de zijde en borst waren genezen voor ik de helft van een kleinen bottel had genomen en terwijl ik het geneesmiddel door nam verdwenen alle andere teekenen. Eens was ik zoo swak dat ik slechts een mand vol vuil tegelijk kon dragen, zóó zeer deden mijn rug en zijden. Somtijds kwam een vreeselijk gevoel over mij, juist als een kwade geest mij naderde, dat werd gevolgd door buitengewone duizeligheid en afmatting. Verschillende andere menschen in deze buurt zijn, op dergelijke wijze door deze geneesmiddelen genezen en ik raad alle menschen ernstiglijk aan, die zoo worden besocht als ik, om dadelijk mijn voorbeeld te volgen, want bij zoo iets kan men niet te gauw bij zijn. Ik heb hier, met tusschenpoozen, voor twintig jaar gewoond en ben op de Bingara goudvelden voor de laatste zes jaren gesetteld geweest en hier wel bekend. Ik wil nooit zonder Clement's Tonic en Fletcher's Pillen zijn "zoo lang ik een duit op zak heb," en ik ben nooit bang voor een instorting, daar ik nu en dan een dosis neem, die mij in volmaakte gezondheid houdt. Gij zijt vrij om van dezen gebruik te maken als u goed dunkt, want ik beschouw het iedereens pligt om verslag te geven van een geval, waarbij zij zooveel baat hebben gevonden van een geneesmiddel als ik van Clement's Tonic.

Geheel de Uwe,

A. RENDELL.

Bingara Goudvelden, N. Z. W.

Aankomst der Mailstoomboot.

De *Drummond Castle* liep hier gisteren, omtrent middag, binnen en bragt de volgende passagiers voor deze stad: Lord en Lady Paulet, Dr. Trench, Dr. en familie Sauer (3), de familie Weeks (6), jongejj. Horsfall, New, Williamson, Williams, de heeren Harris, M. Goldberg, B. Goldberg, Shipton, Hunter, Palk en Webber.

Het er meegebragte nieuws zal in ons volgend nommer verschijnen.

PRIJSLIJSTEN.

Die der Normaal College School luidde als volgt:—

School Hooger Klasse. — Wm Patridge 1, Louis van Heerde 2, Tielman Roos 3, Charles Muller 4. Speciale: Wm Patridge, Latijn; Wm Patridge, Arthur Thorne, Mathesis; Peter McIver, Engelsch; Thomas P Day, bijzondere vordering.

Eerste klasse. — Algemeene onderscheiding: Arthur Elton 1, John Bosman 2, Fred Flyn 3 Coenraad Kleinsmith 4. Speciale: Walter Brown, geschiedenis; Bertie Alnger, aardrijkskunde en dictatie; Cecil Meintjes, Mathesis en Holl.; Abraham Sasman, geschiedenis en natuurkundige aardrijkskunde.

Tweede klasse.—Algemeene onderscheiding: Walter Fismer 1, Theodore Becker 2, Ernest Niemeyer 3, Hugh Wyllie 4, William Hopkirk 5. Speciale, voor vordering: Jan Russell, Wm Titterton. Prijzen voor vlijt: James Black, Harold Yule.

Derde klasse. — Algemeene onderscheiding: B Tanner 1, J Commaille 2, W Hamilton 3 B Searle 4. Speciale, voor vlijt: Thomas Buyskes. Speciale, voor vordering: M Leenderts.

Vierde klasse. — Algemeene onderscheiding: Hugh Barrow 1, Charles van Breda 2, Ernest McLeod 3, Walter Farquhar 4. Speciale: Herman Hirschberg, lezen, vlijt en vordering; Henry Becker, spraakkunst, vlijt en vordering; Anthonie Krynauw, geschiedenis, vlijt en vordering; Clifford van Niekerk, vlijt en vordering; Joseph Hoffman, huiswerk en teekenen.

Vijfde klasse. — Algemeene onderscheiding: Frederich Perl 1, Arthur Hibbard 2, Sebastiaan Hofmeyr 3, Herman Hoffman 4. Speciale; Jan Hofmeyr, vordering; Scott Torode, rekenkunde en vordering; Denis Steele, spelling en vordering; Arthur Ensor, rekenkunde en vordering.

Latijnsche klasse.—Eerste: Walter Fismer 1, Edward Wood 2. Tweede: John Bosman. Derde: Theodore Becker 1, Jan Russell 2, Ernest Niemeyr 3.

Hollandsche klassen.—Eerste: Cecil Meintjes 1, Ernest Niemeyr 2, N Albertijn 3. Tweede: Otto von Bonde 1, W Fismer 2, J Bosman 3, W Hopkirk 4. Derde: P Ross 1, J Commaille 2, J Basson 3, L Benjamin 4.

Nijverheidsklassen.—Klasse A: A P Lubbe; B: C Percival; C: C Abrahamse; D: Le Febre Moorrees.

Die der Zuid Afrikaansche College School was:—

Lagere afdeeling.—B Forbes 1, F Simons 2, A Raphael 3, L Wathes 4; speciale, voor schrijven, D Green.

Derde klasse.—A Lewis 1, J Munk 2, C Laffer 3, L Esselen 4, W Brown 5; speciale, voor kaartteekenen, J McPhail.

Vierde klasse.—W Pittman 1, W Moll 2, A Black 3, H Rainier 4, A Moll 5, J Merrington 6.

Moderne klasse.—F Mackow, klasse prijs en prijs voor civielen dienst; J Louw, klasse prijs en prijs voor Hollandsch; M Beckwall, zesde standaard-onderwerpen; E Roux, uit 't hoofd rekenen; J Watermeyer, schrijven.

School Hooger.—C de Villiers 1, A Jardine 2, J de Villiers 3, L Jacobson 4, G Shaw 5, C Lewis 6.

HET GOEDE HOOP SEMINARIE.

Zooals we reeds in ons vorig no. mededeelden, had de jaarlijksche prijs-uitdeeling van dit instituut verleden Dingsdag avond plaats, ter gelegenheid waarvan Dr. Muir, de Superintendent-Generaal van Onderwijs de vergaderden toesprak.

Zijn Ed. merkte onder anderen op, nadat hij eenige inleidende woorden had gesproken, dat hij met genoegen alles had aangezien wat de inrigting deed om zich vooruit te werken. Men kon, dientengevolge, ook de verbeteringen zien en met die verbeteringen wenschte hij Miss Morton, de directrice, en mede-onderwijzeressen van harte geluk. De voornaamste vooruitgang en verbetering was zeker de versterkte staf der school en hierop mogt wel wat meer worden gelet. Had men goede onderwijzers dan werd de opvoeding, de nationale opvoeding, ook van zelf beter. Langzamerhand zouden er meer geschikter onderwijzers in de Kolonie gevormd worden, dan thans het geval was, en hij zou zijn best doen om toe te zien dat dit zoo spoedig mogelijk plaats vond. Ondertusschen moest men naar bekwame onderwijzers van elders uitzien. Als men vond dat deze te zeer aan hun nationaliteit gehecht waren en zich hier niet thuis konden gevoelen, dan was het een teeken dat men zich de beste mannen niet gekozen had. Spreker had over het algemeen een gunstige opinie van de meisjesscholen der Kolonie gevormd en hij zou zoo vrij zijn om aan te toonen in welke rigting die scholen in de toekomst, naar zijne beschouwing, behoorden te worden uitgebreid. Spreker had had er natuurlijk niets tegen dat meisjes op school een hoogere letterkundige opvoeding genoten, mits een gedeelte van haar tijd werd gewijd aan onderwerpen van een geheel anderen aard. Het eerste was ligchaamsoefening, waarover hij niet veel behoefde te zeggen, daar deze al in de mode was en de waarde er van blijkbaar hoe langer hoe meer werd gevoeld en erkend. Dan had men het werk dat met de naald werd verrigt en dat in vele scholen werd verwaarloosd. Hij dacht wel dat er geen moeder onder zijn gehoor was die gewoon naaldwerk beneden de waardigheid of aandacht harer dochters achtte. Zijns inziens behoorde men juist het tegenovergestelde gevoelen te zijn toegedaan. Als er een land was waar het volk de waardigheid van den arbeid behoorde te leeren, dan was het Zuid Afrika. Nog een zaak, die de aandacht verdiende, was de kookkunst, en het laatste was het onderwijs in de wetten der gezondheid. Misschien zou er gezegd worden, dat er voor die zaken op school geen tijd over bleef. Maar als daarvoor in andere landen tijd is te vinden, waarom dan ook niet hier? Aan de Kaap dragen meisjes meer boeken naar school dan in eenig ander land ter wereld. Hij was eens nieuwsgierig genoeg geweest om een van de manden, waaronder de meisjes gebukt gingen, te wegen en vond dat het gewigt maar eventjes 10 pond was. Ligchaamsoefening, naaldwerk, ens., zouden een groote afleiding zijn. Voor al deze zaken zou men extra moeten betalen, maar deed men dit dan betaalde men toch niet voor weelde artikelen, daar men ze in het dagelijksch leven zou noodig krijgen. (Luide toejuiching)

Het feest-programma, dat des avonds aller aardigst werd uitgevoerd, luidde als volgt:—

1. Piano Duet: "Husarenritt," jongejj. B. van der Merwe en N. Theron.
2. Piano Solo: "Nuits Blanches," jongej. F Ferguson.
3. Prijsuitdeeling.
4. Kindergarten Exercitie en Recitatie.
5. Harp Solos: (a) 'Etude;' (b) 'Marche,' jongej. E. Blackford.
6. Piano Solo: "Minuetto," jongej. M. Louw.
7. Lied: "Whispers," jongej. F. Steytler.
8. Piano Solo: "Capriccioso," jongej. E. Blackford.
9. Viool Solo: "Marche," jongej. B. Vickers
10. Piano Solo: "Verlassen," jongejuffr. J. Becker.
11. Klasse Liederen: "In the Distance" en "The Angel."

God behoede de Koningin!

De prijslijst is als volgt:—

Zesde klasse. — Engelsch: Edith Parsons 1, Ethel Hagg en Lulu Leibbrandt 2. Rekenkunde: Crismfield Hahn 1, Lili Dormaar 2. Bijbelkennis: Edith Parsons.

Vijfde klasse. — Engelsch: Edith Procter. Rekenkunde: May Muller. Schrijven: Edith Procter. Bijbelkennis: Netta Wells. Hoogste aantal merken: Mary Heal 1, Johanna Hartung 2. Goed gedrag: Edith Procter. Naaiwerk: Edith Procter.

Vierde klasse.—Susan Bam 1, Steenie Fischer 2. Rekenkunde: Charlotte Ayres 1, Beatrice Bam 2. Bijbelkennis: Charlotte Ayres 1, H Zoutendijk 2. Naaiwerk: Angelique Pietersen. Teekenen: Angelique Pietersen.

Derde klasse.—Engelsch: Minnie de Smidt 1, Elsie Truter 2. Rekenkunde: Florence Fletcher 1, Ellen Blackford 2. Bijbelkennis: Elsie Truter 1, Kate van Blommestein 2. Naaiwerk: Florence Fletcher.

Tweede klasse.—Engelsch: Margaretha van Oppel 1, Ethelwyn Lawton 2 Rekenkunde: Elsie Hermann 1, Mabel Mitchell en Breta Bedford 2. Bijbelkennis: Connie Twycross 1, Ethelwyn Lawton 2. Opstellen: Dora Kearns. Naaiwerk: Etta Spilhaus.

Eerste klasse, afdeelingen III en II.—Engelsch: Ida Becker 1, Madeline Russell 2. Rekenkunde: Emily Hall 1, Ida Becker 2 Bijbelkennis: Lucy Lawton 1, Anna Parsons 2. Algebra: Lucy Lawton 1, Evelyn Centlivres 2.

Eerste klasse, afdeeling I.—Engelsch: Marie Hermann. Rekenkunde en Algebra: Marie Hermann.

Speciale Onderwerpen. — Meetkunde: Eerste klasse, Marie Hermann; Tweede, Annie Brunt; Derde, Jennie Shaw. Latijn: Eerste klasse, Eleanor Centlivres; Tweede, Anna Morkel; Derde, Lucy Lawton. Hollandsch: Eerste klasse, Emily Hall en Ida Becker; Tweede, Margaret von Oppel; Derde, Gertrude Jackson. Teekenen: Senior, Ellen Blackford; Junior, Winnie Lawton. Schilderen: Stella de Villiers. Dressmaken: Annie Gouws en Maria Fourie Musiek, Piano en Theorie: Helena Louw en Madeline Russell.

Speciale, voor Musiek, geschonken door mej. Rose: Lulu Leibbrandt, Violet Douglas en Lulu Nelson.

Prijzen van den heer Moore voor Opstellen: Helena Louw 1, Anna Parsons 2, Winnie Leffler 2.

Prijs van mev. H. de Smidt aan kostleerlingen voor Netheid: Emily Hall.

Prijs van Lady Loch voor Naaldwerk: Violet Haswell.

Gouden Medalje: Emily Hall, gemiddeld 84·7 percent merken in seven onderwerpen.

VERKOUDHEID.

KOORTS EN DOOFHEID IN VERBAND ER MEE.

EENE NIEUWE HUISHOUDKUNDIGE BEHANDELING.

Lijders weten in den regel niet dat deze ziekten besmettelijk zijn, of dat zij komen van de aanwezigheid van levende parasieten in het bedekkende vlies van den neus en de buizen van het oor naar de keel. Een microscopisch ondersoek heeft echter bewezen dat dit een feit is en de uitslag is dat een eenvoudig geneesmiddel is klaar gemaakt, waarbij deze sorgverwekkende ziekten spoedig en voor goed worden genezen door een paar eenvoudige applicaties, t'huis door den patient eens in twee weken gemaakt. Een pamflet deze nieuwe behandeling verklarende, wordt gesonden na ontvangst van 2½d. zegel door A. HUTTON DIXON, 43 en 45 East Bloor St. TORONTO, Canada.—*Scientific American*.

Alle correspondentiën moeten in het Engelsche geschreven worden.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Rutters zadel met gom-elastieken veer-zetel toegerust met een octente stijgbeugelstaal.—Zie Advertentie

BOEKAANKONDIGING.

Geslacht-register der oude Kaapsche familiën. Gecompileerd door Christoffel Coetzee de Villiers, Deel I, A tot J. Kaapstad, Van de Sandt de Villiers en Co.

Dit boek, gedrukt door de firma waar de man die het heeft samengesteld van zijn kindsheid tot zijn dood bij werkzaam was, is ons gezonden door de heeren J C Juta en Co, van wier uitgave van het werk van den heer Van Zijl wij in ons vorig nommer melding maakten. Toen Stoffel de Villiers in November 1884, na reeds vroeger de naamteekeningen van de stamvaders der Kaapsche geslachten te hebben verzameld en gepubliceerd, kennis gaf van het resultaat van genealogische ondersoekingen dat hij weldra hoopte in het licht te geven, werd zijn plan door de Hollandsche dagbladers alhier algemeen toegejuicht, maar hem zelf was het niet beschoren om zijn arbeid in druk te zien. Op zijn sterfbed uitte hij den wensch dat de heer Theal zijn werk zou voltooijen, maar dit was, voor iemand die reeds zooveel om handen had, niet mogelijk, en schoon er herhaaldelijk pogingen werden aangewend om het werk verder in orde te laten brengen, gelukte dit niet tot eindelijk, vooral door toedoen van den heer Sauer, toenmaals Kol. Secretaris, het zoo ver kwam dat de Regering geld voor de uitgaaf van het eerste deel beloofde, en tevens voor de hulp zorgde die onze Z. Afrikaansche geschiedschrijver voor zijn werk noodig had. Het plan was eerst om het werk in drie of vier deelen te laten verschijnen; thans schijnt het haast of twee zullen genoeg zijn, daar dit eerste deel al de geslachten van A tot J en buitendien de wat meer dan 20 bladsijden groote geslachtlijst van de familie van den samensteller van het boek, die van De Villiers, bevat.

Het boekdeel is XXX en 307 bladsijden groot, en bevat, buiten het geslacht De Villiers, nog 214 andere, waarvan de namen vroeger in ons blad gepubliceerd zijn. De geslachtlijsten loopen niet tot nu toe maar tot het begin dezer eeuw, zoodat bejaarden er hun ouders, jongeren hun grootouders in vinden. Slechts enkele zeer ouden van dagen zullen hun eigen naam er in zien. Zoo als men van den man verwachten kon dien de besorging van het werk werd opgedragen, is er voor gesorgd om ook het uiterlijk van het boek zoo te maken dat het aan zijn doel beantwoordt. Het is in klein kwarto, op mooi en sterk papier, gedrukt, zoodat het nog heel wat dikker is dan men uit de opgaaf der bladsijden zou afleiden, en gebonden in swaren swarten band, met opschrift in gouden letters. Het is dikwijls den volke verkondigd dat de boeren die de wildernis introkken geen ander boek bij zich hadden dan den Bijbel; en dat de familiebijbel in Z. Afrikaansche gezinnen de eerste plaats onder de boeken inneemt, dat zal, vertrouwen wij, zoo blijven. Maar welk boek moet, voor den Afrikaner, naast zijn bijbel meer als een noodzakelijk gedeelte van zijn boekenschat, klein of groot, schijnen dan datgene waar hij zijn voorvaderen en die van zijn mede-Afrikaners in vindt! En nu is het geheele aanzien van het boek, van buiten en van binnen, van dien aard dat het zich allezins voordoet als regt hebbende om naast den bijbel onder de boeken van een Afrikaansch huisgezin de tweede plaats in te nemen. Wat de inrigting der geslachtstafelen aangaat, die is eenvoudig en ligt te vatten, wordende de geslachten (eerste, tweede ens.) door *a*, *b*, *c* ens. aangeduid, en ook min geletterden zullen geen moeite hebben in het gebruik. In menig huishouden zal men, vermoeden wij, uit de aanteekeningen die men op het sterfbed van den familie-bijbel over geboorten ens. vindt, ook door een blad in het geslacht register de namen van het nieuwe geslacht met die van het oudere in verband brengen.

Kan men nu het boek als iets onmisbaars in een Afrikaansch gezin beschouwen, ook voor geschiedkundige ondersoekingen is het veel waard. Neem b.v. de vraag van wie de Afrikaner Kolonisten afstammen. Men spreekt van Hollanders en Hugenoten als onze voorouders, maar de eigenlijke Hugenoten families in dit deel vermeld maken geen tiende van het geheel uit, en de familiën uit Duitschland afkomstig zijn iets talrijker dan die uit de landen die thans het Koningrijk der Nederlanden uitmaken. Dit laatste is trouwens natuurlijk. De Nederlanders waren, in de seventiende en achttiende eeuw, een welvarend volk en daarom aan hun land gehecht. Duitschland leed, in Van Riebeek's dagen en nog lang daarna, aan de uitputting die het gevolg van den dertigjarigen oorlog was; en in dienst der Ned. Oostindische Kompagnie te gaan, dat was voor den Duitscher dikwijls het naaste pad om althans eenigszins vooruit te komen. In dienst der Kompagnie moest de Duitscher Hollandsch in plaats van Hoogduitsch spreken, maar dit gaf te minder bezwaar omdat vele, ja welligt de meeste Duitschers die naar Holland overkwamen een taal spraken nader verwant aan die van den Statenbijbel en Jacob Cats dan aan die van Luther. Nog onlangs hadden wij gelegenheid om te wijzen op hetgeen hieromtrent in een stuk in het *Z. A. Tijdschrift* gezegd werd, en wie b.v. de besluiten der Duitsche Hansa in de vijftiende en zestiende eeuw leest, zal de taal er van veel gladder lezen als Nederlandsch dan als Hoogduitsch zijn moedertaal is. Het is intusschen niet altijd gemakkelijk om te vinden wat de ware woonplaatsen en onze stamvaders waren. Duitsche namen werden op zijn Hollandsch geschreven, en terwijl ieder een weet dat als er van Meints wordt gesproken de bekende vesting Maintz aan den Rijn bedoeld wordt, zal men ondersoek moeten doen eer men weet waar b.v. Radeloos te zoeken. Maar ondersoek, dat is het juist waar men aan doen moet als men van de zaken iets begrijpen wil, en het Geslachtsregister is niet alleen een hulp bij, maar ook een aanleiding tot, ondersoek.

Zoo het ons verheugen zal als een werk welks samenstelling en uitgaaf zooveel moeite en arbeid heeft gekost een ruim debiet bekomt, dan zal dit niet alleen zijn omdat wij dit voor het publiek nuttig achten, maar ook omdat men er uit zal kunnen zien dat het Afrikanerdom aan zijn afkomst en zijn geschiedenis die waarde hecht die een volk dat voor groote dingen is weggelegd er aan behoort te hechten. Dikwijls hebben wij het de Hollandsch-sprekende Afrikaners ten kwade zien duiden dat zij plaatselijke nieuwsbladen, in hun taal uitgegeven, niet genoeg ondersteunen. Wij voor ons zien hierin daarom niet hetzelfde kwaad dat een Engelschman er in zoeken zal, omdat wij ons best kunnen voorstellen dat men gelukkig leven kan zonder het nieuws van den dag te vernemen. Doch belangstelling in het verleden en de toekomst van zijn volk, die mag niet gemist worden in hem die een waardig burger zal zijn, en het is ook vooral daarom dat wij hopen dat het Afrikaner publiek zal toonen dat het de waarde van het thans in het licht verschenen werk vat, en hierom er op gesteld is het zich aan te schaffen.

"*Di Eerste Boek van Moses, genoem Genesis*"; "*De Voortrekkers, Zes Voorlezingen door Ds. J. D. Kestell*"; "*Handboek ver Godsdiins Onderwijs*"; "*De Leerstukken der Sabbattariers*."—D. F. DU TOIT EN CO. Paarl.

Er is in de laatste jaren vrij wat gepraat geworden over het feit, dat men de in Paarl besig was te proberen den Bijbel in het Afrikaansch te vertalen, maar weinigen dachten, geloofden wel dat het zoo ver zou komen, de moeilijkheden, aan het werk verbonden, in aanmerking nemende. Maar men heeft niet genoeg rekening gehouden met de werkkracht van Ds. Du Toit en eenige anderen; men heeft zich vergist en . . . het eerste boek van Moses vertoont zich in een echt Afrikaansch pakje. Ronduit gezegd wil de nieuwe kleeding ons niet bevallen en lijkt ze hier en daar maar slecht te passen. Het zit hem echter niet zoozeer in 't knippen, want de schaar is goed gebruikt, voor zoo ver we kunnen oordeelen, maar het pak, waarin men Moses' eersteling heeft gestoken, blijkt van wat al te ruw materiaal te zijn gemaakt.

Het elfde vers van 't eerste hoofdstuk van Genesis luidt in een gewonen Hollandschen Bijbel:

"En God zeide: 'Dat de aarde uitschiete grasscheutjes, kruid zaadzaaijende, vruchtbaar geboomte, dragende vrucht naar zijnen aard, welks zaad daarin zij op de aarde!' En het was alzoo."

Hoor nu toch hoe dit klinkt in het Afrikaansch:

"En God sê: 'Die aarde sal opbreng gras, wat saad dra, vrugteboome wat vruchte dra, na hulle gesaardheid, wat hulle saad in hulle self het, op di aarde!' En dit was soo."

In het 27ste vers luidt het:

"En God skep di mens in Zijn beeld, in di beeld van God skep hij voor hom, man en vrouw skep Hij voor hulle."

Luister hoe poëtisch het Hollandsch klinkt in het negentiende vers van het derde hoofdstuk:

"In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood eten, totdat gij tot de aarde wederkeert, dewijl gij daaruit genomen zijt: want stof zijt gij, en tot stof zult gij wederkeeren!"

En vergelijk daar bij:

"In die sweet van jou angesig sal jij brood eet, totdat jij terugkeer na de grond toe, want daaruit is jij geneem: want stof is jij en tot stof sal jij terugkeer."

Het laatste gedeelte van vers 1, hoofdstuk 4, luidt in 't Hollandsch:

"Ik heb eenen man van den Heere gekregen."

Maar onze Patriot vrienden seggen dit's verkeerd en moet wezen:

"Ik het di God-mens gekrij!"

In het verhaal dat Moses in 't zesde hoofdstuk begint gooit Ds. Du Toit het woord "ark" overboord en zet er voor "skip." Mag dat? In het laatste gedeelte van vers 19, hoofdstuk 12, luidt het: "En nou, kijk, daar is jou vrouw, neem haar en loop." Alles behalve dichterlijk, voorwaar! Maar enfin, het is zeker een kwestie van smaak, en, in dien er onder de kolonisten zijn die de Paarlsche vertaling van het Boek der boeken boeit, dan hebben we geen reden om daarmee fout te vinden. *Chacun son goût!*

Dat sommigen het Afrikaansch, als Bijbeltaal, beter zouden verstaan dan het Holl. wordt, gelooven we, niet door velen beweerd die geen direct belang bij de zaak hebben. Een ieder in ons land bijna, vooral het Hollandsch sprekend gedeelte van Zuid Afrika, is geheel aan zijn Hollandschen Bijbel gewoon en er reeds van jongs af aan in thuis; een enkele moeijelijkheid wordt hem uitgelegd door den patriarch van het huis of door den localen predikant. Het Afrikaansch zal die moeijelijkheid schaars wegnemen.

Wij houden van het Afrikaansch en appreciëeren mannen als Brink, Reitz of Mackew, als zij in hun geliefd dialect de snaar tokkelen en wat poesij brengen in het vaak al te prozaïsch bestaan. Zegt de poëet van de ijdele genoegens:

"Pleisier is nets een jong komkommer,
Als jij hem pluk, verlep hij sommer;
Of nets een schulpad in sijn dop in,
Zoos jij hem vat, dan trek hij kop in;"

dan wordt ons oor gestreeld en het gevoel aangenaam aangedaan, maar: "En nou, kijk, daar is jou vrouw, neem haar en loop," en dat als Bijbeltaal, klinkt al bijzonder leelijk.

Het boekje is netjes en helder gedrukt, even als trouwens alles wat bovengenoemde ondernemende Paarlsche firma de wereld inzendt.

De "Zes Voorlezingen van den Wel-Eerw. heer J. D. Kestell," predikant te Kimberley, zijn heel aardig in de Hollandsche taal opgesteld en geven vele informatie, voor velen onzer lezers van groot belang. De eerste is: "De Oorzaken van den Grooten Trek"; de tweede: "De Voorbereidselen van der Trek"; de derde: "Met de Matabele in aanraking"; de vierde: "Pieter Retief zoekt een Zeehaven"; de vijfde: "De Slagtingen te Umgungundhlovu en Moordspruit" en de zesde: "De Overwinning over Diogaan."

Het "Handboek ver Godsdiins Onderwijs," door Ds. S. J. du Toit, lijkt eveneens een boekje vol informatie, natuurlijk op godsdienstig terrein. Op school, in de catechisatie of te huis, het zal overal blijken van grooten dienst te zijn. Alles is, zoo als men uit den titel zal hebben begrepen, in "di Afrikaans."

De "Leerstukken der Sabbattariers" bevat een disputatie tusschen Ds. S. J. du Toit en den heer G. D. J. Scholtz, benevens een getuigenis tegen de Sabbattariers door eerst genoemden. Indien er onder onze lezers worden gevonden, die belang stellen in deze kwestie, kunnen we hen aanraden dit boekje te koopen: het is vol der begeerde inlichtingen.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZONDEN WORDEN.—RED.]

ONZE GEVANGENEN.

Kookhuis, Namaqualand,
Junij 1893.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Onlangs besig zijnde met ploegen, geraakte ik in gebrek aan arbeiders (ploegmannen). Daar ik nergens hulp kon krijgen begaf ik mij naar de gevangenis, hopende daar een man of wat te zullen kunnen loskoopen. En werkelijk, tot mijn genoegen, zei de schout dat hij een zestal had, die beboet waren voor dronkenschap. Ik vroeg hun of zij zich niet wilden laten lossen en dan bij mij komen werken, maar hun antwoord was eenparig: "Neen, wij blijven liever in den tronk dan dat wij bij een baas gaan werken, want hier hebben wij een aangenamer leven en minder werk"; en een van hen seide: "ik ga nooit weer van die tronk weg, want hier leef ik lekker en heerlijk in 'Ounooi' zen hotel." Nog een geval, ook in den laatsten ploegtijd. Drie jongens van mijn buurman ploegmannen, stalen te samen een schaap van een tweeden buurman. Gevolg: zij werden naar het Hof gebragt; twee kregen één jaar, de andere zes maanden — tot hun grootste vreugde, want zij leven immers aangenamer in den tronk dan bij den boer. Nu is de baas zonder werklui en de schelmen leven lekker in "Ounooi zen hotel."

Heerlijk leven voor onze misdadigers, maar waar lijkt dit naar met het oog op de belangen der boerderij! Hoe moet de boer zijn bedrijf voortzetten als de dienstboden hem door die soort van straffen zoo lang ontnomen worden! Kan er dan geen korter en zwaarder straf bedacht en bepaald worden?

Mijnheer, gelieve toch bovenstaande in uw geëerd blad op te nemen en daardoor te verpligten,

Uwen dienstw. dienaar:
JACOBUS VAN NIEKERK.

DE JODEN KWESTIE.

Van Rhijnsdorp, 16 Junij 1893.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw bijvoegsel van den 3 dezer, trekt de Eerw. heer G. F. Ornstein weder de partij voor zijn geloofsgenooten en doopt zijn pen in gal en niet in inkt, tegen mij schrijvende. Geen wonder, want liefde maakt blind, en dientengevolge oversiet hij de fouten en gebreken van hen. Ten andere: de waarheid mag niet altoos gezegd worden.

Wij hadden verwacht dat Zijn Eerw. mij onpartijdig zoude geantwoord hebben, met te seggen: "Het is waarheid hetgeen de heer Gert van Rhijn geschreven heeft; mijn geloofsgenoten komen hier in dit land te koopen, te schrapen en te oogsten, alwaar zij niet gestrooid en gezaaid hebben. Ten anderen zijn zij te lui en te treag zelf de hand aan den ploeg te slaan.

"Ik zie zelf, als hun Rabbi die niet met blindheid geslagen is, dat indien zij zoo voortgaan, Zuid Afrika geheel en al van geld uitgeput zal worden en het land en volk daaronder later zullen moeten lijden.

"Waar is wat de heer Van Rhijn gezegd heeft, ongelukkig is eenig land alwaar mijn geloofsgenooten bij massa's instroomen, want zij zijn allen van den kleinste tot den grootste en oudste smousen en geen enkele werkman onder hen; dat kan niet bestaan.

"De waarheid, wat zij hier rapen en schrapen gaat uit ons land en blijft geheel en al onder mijn Jodendom, hetzij gehuwd of ongehuwd.

"De waarheid wat hij gezegd heeft: mijn geloofsgenooten zijn bij niets anders te vergelijken als bij bloedzuigers, dientengevolge beloof ik den heer Van Rhijn hun aan te raden het land te verlaten en ten spoedigste naar hun beloofde land te verhuizen, of anders werklieden te worden.'

Had ZijnEerw. dit gedaan dan was, soo als het spreekwoord segt, de geheele wereld regt en zoude hij alle verdere correspondenties vermeden hebben.

Ten slotte, wat aangaat de I.D.B.'s. Als Zijn Eerw. de records nagaat sedert de diamantmijn geopend was tot nu toe, zal hij zien dat mijn opgaaf van de I.D.B.'s slechts een droppel in de emmer is. Wij verheugen ons niet over die ongelukkigen. Slechts alleen aangehaald, dewijl hun Rabbi hen voorstelde als bijna een onbevlekt volk. De Eerw. Rabbi en de geheele wereld weten zeer wel dat er geen lid van het Parlement was of is, die zoo groote partij voor hen opgenomen heeft, verligting van straf, de Wet te verzachten en vermindering van straf te verkrijgen, als mijn oude grijze vader, de Ed. heer P. B. van Rhijn, en door zijn invloed sommige verligting of vermindering van straf verkregen heeft, en wij prijzen den ouden heer daarin, en de appel valt niet verre van den boom. Ons verlangen slechts is dat zij het land moeten verlaten of werklieden worden.

Uw dienaar,
G. H. J. P. VAN RHIJN.

DE ARME BLANKEN.

Grijskop, Middelburg,
16 Junij 1893.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Plaats als 't u belieft deze regels in uw blad.

Ik weet dat gij uwe kolommen zult noodig hebben voor de Parlements dagen, maar ik ben toch begeerig de kwestie van onze Arme Blanken te bespreken; deze is aller hartroerendst. Zij treft een ieders hart, want de oorzaken van den toestand van de Armen kunnen toch niet ontkend worden; deze zijn tweeledig, ten eerste de Kerk of hare bestuurders, en tweede de Regering. Wij christenen of protestanten hebben vergeten de vermaning van den Apostel: "Doet wel aan anderen, maar meest aan de huisgenooten des geloofs" en "Die zijn eigen huis niet versorgt, is erger dan een ongeloovige en heeft het geloof verloochend." Ik kan niet anders als om die teksten van toepassing op den toestand van onze Arme Blanken te brengen. Wij hebben te veel te doen gehad met het buitenland, waardoor wij vergeten hebben ons eigen huis te versorgen en wel te doen aan de huisgenooten onzes geloofs. Van daar dat wij uit den mond van sommige leeraren op platforms die harde woorden moeten hooren van "Witte Barbaren." Als dezulke zijn, hoe komen zij er toe dat zij barbaren zijn, terwijl ik zie dat er zoovele duizende gekleurden zijn die met het boek in de hand loopen te luijeren, en die tot zulk een hoogen stand opgebragt zijn, dat zij ten eenemale weigeren om te werken, zoodat zij tot een last worden en niet beantwoorden voor hetgeen zij bestemd zijn! Voor eerst genoeg over dit punt.

De tweede oorzaak is, naar mijne nederige beschouwing, onze Regering met de ongelijke uitdeeling der staats-gelden; niemand kan ontkennen dat het geld, aan de blanken besteed, zeer karig wordt uitgedeeld tegenover dat aan de naturellen. Deze worden mildelijker bedeeld, ofschoon zij duizende morgens grond bezitten, die zij zoo goed als onbewerkt laten liggen. Als ik mij niet vergis dan ontvangen zij zelfs kostgelden op staatskosten, terwijl de blanke daarvan verstoken is. Mijn inziens behoort er een einde aan dien toestand gemaakt te worden, of ten minste een verandering *moet* er komen, waarom wij met blijdschap gade slaan het ontwaken, dat wij nu aanschouwen.

Ik heb dan ook met aandacht in *Ons Land* het inleidings-artikel gelezen over de Arme Blanken en den brief van Ds. A. Murray. Er is daar een zekere leiddraad aan de hand gegeven, die mogelijk kon geprobeerd worden. Ik waag het niet dien Hoog Eerw. heer tegen te spreken, omdat ik misschien niet iets beters onder de omstandigheden aan de hand kan geven, waardoor het vraagstuk behoorlijk kan opgelost worden. Men zal gezien hebben dat de Hoog Eerw. heer segt: dat men den allerarmste moet laten blijven en eerst beginnen moet met degene die nog niet al te danig arm zijn. Alweer een kwaad, dat geen goede gevolgen kan geven. Juist tot desen moet de hulp gebragt worden. Het plan wat Ds. Murray aan de hand geeft is, naar mijne nederige beschouwing, te groot, te onuitvoerbaar en niet praktisch genoeg. Scholen die zoo groot ingerigt worden en waar zoo vele kinderen bijeen moeten zijn, zullen aan het doel niet goed beantwoorden voor de bevolking van het platteland. Ik ben ook voor industrie-scholen, maar op zulk een groote schaal zullen ook dese niet beantwoorden. De zaak moet meer vereenvoudigd worden voor de buitenbevolking. Er behoort meer subsidie gegeven te worden aan boerenscholen van Regering's wege. Wij seggen dank voor wat alreeds gegeven werd en ook voor wat gedaan wordt buiten de Regering, maar nog meer kan geschieden. Buiten op een plaats is het leven veel goedkooper dan op een dorp. Nu meen ik, als er bijvoorbeeld lands- of volksscholen kunnen opgerigt worden, die den naam waardig zijn in den volsten zin des woords, dan zou dit goed zijn. Daar moet praktisch onderwijs gegeven worden, dat een burger noodig heeft om zijn plaats in te nemen in Kerk en maatschappij. Daaraan moet verbonden wezen een vak van technisch onderwijs, en daarom moet de school zoo veel mogelijk algemeen zijn, dan kan die zijn op ieder boerenplaats, waar die ver verwijderd is en men een school hebben moet. De eigenaar van de plaats kan dan het toezigt over de school hebben onder een Commissie, waar bijvoorbeeld de kinderen van de armen noodig zijn of aan het huis hun ouders moeten helpen om in het noodige te voorsien. Kan dit zoo geschikt worden dat zij een paar uur per dag en een paar uur des avonds onderwijs ontvangen, zoo geloof ik dat zij een hulp zullen krijgen waar zij ons dankbaar voor zullen zijn. Wel zal mij tegengeworpen worden dat dit te duur uit zal komen, maar wanneer iets swaars moet opgeligt worden dan behoort men ook sterke touwen te nemen, want vele handen maken ligt werk. Als bijvoorbeeld een kleine extra belasting gelegd wordt op ingevoerden drank en weelde artikelen, dan hoop ik is de zaak gevonden, maar dan moeten wij in dit opsigt klaswetgeving hebben. Het geld moet uitsluitend voor de Arme Blanken gebruikt worden. De Kerken nemen dan ook haar aandeel in de zaak, en helpen zoo veel als zij kunnen. De rijken of gegoeden nemen ook elk een of twee kinderen om te laten leeren, dan geloof ik dat spoedig niet meer zal gezegd worden dat er "Witte Barbaren" worden gevonden. Als dan daarbij de arbeidskwestie opgelost wordt, dat degene die tot dienen gesteld zijn, daartoe verpligt worden, dan zullen wij een beteren toestand te gemoet gaan, dan tot hiertoe het geval is geweest.

Heer Editeur, misschien later meer. U bij voorbaat dankende voor de opname, verblijf ik,

Uw dienstw. dienaar:
M. J. PRETORIUS.

Andere bladen gelieven over te nemen.

GAAT GIJ naar de Goudvelden! Neem een grooten voorraad van Ormonds Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kramp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zoosls Verhit Bloed Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij de kwalen in ons tropische klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—Adv.

ZIE BIJVOEGSEL.

ZOO EVEN VERSCHENEN:
EEN WERK OVER DE
Regterlijke Praktijk
IN ZUID AFRIKA.
IN 40 HOOFDSTUKKEN,
Met geschikte en vele praktische Vormen,
Over de Practijken van ieder Onderwerp uitleggende dat in elk Hoofdstuk wordt behandeld,
DOOR
C. H. VAN ZIJL,
Procureur, Notaris Publiek en Transportbezorger en Leeraar in het Regt aan het Zuid Afrikaansch College, Kaapstad.

HET VOLGENDE IS DE INHOUD VAN HET BOEK:

Over het begin van een Actie in 't algemeen, Curator ad Litem. Over Dagvaardingen in het algemeen en het bedienen er van. Voorloopig Vonnis. Over Dagvaardingen in Voorloopige Zaken. Geregtelijke Dagvaardingen. Superanuatie. De Lunatico Inquirendo. Hofschennis. In Forma Pauperis of Pro Deo. Spoliatie. Moties. Be-eedigde Verklaringen. Rules Nisi. Tijdelijke Interdicts. Commissies "De bene Esse." "Espousals" of Trouw-engagementen en een zaak van Verbreking van Huwelijksbelofte. Verleiding. Affilliatie. Huwelijk. Arrestatien. Dwangbevel tot Executie Gijzeling. Subpoena's. Process in Aid. In gebreke blijven (Defaults). Perpetual Silence. Geregtelijke Scheiding, a Mensa et Thoro. Kwaadwillige Verlating en Teruggave van Echtelijke Regten. Echtscheiding. Appèls. Review. Verbanden. Conventioneel en Tacit; Pledges; Liens, en de Orde van Preferentie van alle Schulden. Vrijwillige Overgave. Gedwongen Overgave. Provisioneele Curatoren. Ingeleverde Schulden en het schikken en vereffenen van Schulden. Vaste Curatoren, hun verkiesing of afzetting. Rekeningen van Curatoren en hunne vaststelling. Rehabilitatie of Ontheffing; Ontheffing van Sequestratie.

Let Wel!—Zooals de inhoud toont, zal het Werk, dat mag gezegd worden de geheele Regtspraktijk door geheel Zuid Afrika te bevatten, nuttig en handig zijn, *niet alleen voor Wetsmannen en hunne Klerken, maar ook voor Magistraten en Regtsbeambten, Agenten van Magistraatshoven en Curators in Insolvente Boedels.*

Prijs: 42s.—Per Post in de Kolonie, 43s.
Per Post, buiten de Kolonie, 43s. 10d.

J. C. JUTA & CO.,
Publiceerders en Boekverkoopers, Kaapstad.

JUST PUBLISHED:
A WORK ON
THE JUDICIAL PRACTICE
IN SOUTH AFRICA.
IN 40 CHAPTERS,
With Suitable and Copious Practical Forms,
Subjoined to, and illustrating the *Practice* of each Subject treated of in each Chapter,
BY
C. H. VAN ZYL,
Attorney-at-Law, Notary Public, and Conveyancer; and Law Lecturer of the South African College, Cape Town.

THE FOLLOWING ARE THE CONTENTS OF THE BOOK.

On the commencement of an Action in General. Curator ad Litem. On Summonses in General and the Service thereof. Provisional Sentence. On Summonses in Provisional Cases. Edictal Citations. Superannuation. De Lunatico Inquirendo. Contempt of Court. In Forma Pauperis or Pro Deo. Spoliation. Motions. Affidavits. Rules Nisi. Temporary Interdicts. Commissions "De bene Esse." Espousals, or Engagements to Marry; and a Breach of Promise of Marriage. Seduction. Affiliation. Marriage. Arrests. Writs of Execution. Civil Imprisonment. Subpœnas. Process in Aid. Defaults. Perpetual Silence. Judicial Separation, a Mensa et Thoro. Malicious Desertion and Restitution of Conjugal Rights. Divorce. Appeals. Review. Hypothecations, Conventional and Tacit; Pledges; Liens; and the Order of Preference of all Debts. Voluntary Surrender. Compulsory Sequestration. Provisional Trustees. Proofs of Debt, and the Ranking or Settling of Debts. Permanent Trustees, their Election or Removal. Accounts of Trustees, and their Confirmation. Rehabilitation, or Discharge; Release from Sequestration.

NOTE.—As the Contents show, the Work which may be said to embrace the Judicial Practice throughout South Africa, will be useful and handy, *not only to Lawyers and their Clerks, but also to Magistrates and Judicial Officers, Agents of Magistrate's Courts, and Trustees of Insolvent Estates, &c.*

Price: 42s. Per Post, in the Colony, 43s.
Per Post, outside the Colony, 43s. 10d.

J. C. JUTA & CO.,
Publishers and Booksellers, Cape Town.

ZIJ WIL GEEN
£1,000
Nemen en dit is de reden waarom *Heer Schoonraon schrijft:*—

Maraisburg, 20 Mei, 1892.

Van W. F. LA PRINTAN, aan den Wel-Edelen heer J. JONES, Kaapstad.

Waarde heer,

Ik bevoel mij verpligt u te melden de voor Rheumatiek of wat men in 't Hollandsch "Zinkings in de Borst noemt," er geen beter geneesmiddel bekend is dan *Rheumaticuro*.

De moeder mijner vrouw heeft gedurende de laatste 40 jaren geleden aan een Borstkwaal; wij hebben iederen dokter beproefd binnen ons bereik, doch te vergeefs. Het was pijnlijk voor gesonden om haar te zien lijden. 's Nachts sliep zij nooit, tweemaal was zij buiten haar zinnen en liep weg in het veld, terwijl zij haar kind moest verzorgen, vermagerd tot een geraamte, haar nacht en doorbrengende in een leuningstoel in de voorkamer van het huis, met haar hoofd eenigtijds, rustende op een kussen. Ik heb menigen nacht met haar opgesteten, tot wij ten laatste hoorden van uw RHEUMATICURO, en ik haalde haar over om het te beproeven. Zij deed het en vond groote verlichting en ging er mee voort waarbeen zij ook ging; zij had het altijd bij zich en door Gods zegen en hulp van uw Medicijn is zij volkomen genezen; en zij is nu 68 jaar oud; en ik geloof dat al zoudt u haar £1,000 bieden, zij niet zonder het Medicijn in huis zou willen zijn.

Indien u mij niet gelooft, kunt u schrijven aan de heeren Spanier, want ik geloof dat die haar een doosje dezelfden verkocht hebben, of u kunt haar self schrijven.

Haar Adres is: Maj. C. J. J. TROSKIE, Fonteintje, Marsisburg.

REKRUTERING, het groote Zuid-Afrikaansche Geneesmiddel voor Jicht, Rheumatiek, Rheumatische Jicht, Lendenjicht, Hoofpijn &c. Aangenaamheidspijn, wordt verkocht door geheel Zuid Afrika, Mauritius, Madeira, Lissabon, Londen, enz.

C. D. WELLS,
88, DARLINGSTRAAT,
KAAPSTAD.
MONUMENT-MAKER.
Monumenten, Grafsteenen, Kruisen, enz.
Van Marmer of Aberdeen Graniet.

J. HENDERSON WALKER
Secretaris der Afdeeling van Stellenbosch.
Secretaris der Municipaliteit van Stellenbosch.
Onder-Sheriff voor het district.
Procureur en Notaris Publiek.
Wet- Boedel en Algemeen Agent.
Effekten en Aandeelen Makelaar, Stellenbosch.
Kantoor No. 1 Birdstraat, naast de Stellenbosch Distrikt Bank, Beperkt.
TELEGRAPHISCH ADRES: *"Vigilate."*
P. O. Bus 7.

J. S. HOOGENDOORN,
AANSPREKER ENZ.,
BEGRAFENISSEN Aangenomen, Doodkisten, Lijkwagens en Rouwkoetsen Geleverd aan den Kortst mogelijken tijd en tegen den Billijken Prijs. Midden Straat, Hoek van de Brug en Korte Marktstraat.

KOOP UW PAKKEN KLEEREN
Direct van de Fabriek en bespaar 25 percent.
DE LONDEN WEST END KLEERMAKER,
88 Pleinstraat, tegenover Boomstraat,
Ongeëvenaard voor Stijl, Passen, qualiteit en Afwerking,
SOKKEN EN KOUSEN,
Worden op order gemaakt terwijl gewacht

Graven, Graven,
DE WAAL & DE KOCK,
Landen nu en bieden te Koop aan tegen de laagste prijzen.
Parks, Ward & Payne, Hardy Patent Pick, Staal en Lyndon Graven.
Amerikaansche Kar Naven en Vellings.
Alle Maten Staaf IJzer, Plat, Rond en Vierkant Hoepel IJzer, enz.

Yorken, zooals Spit-, Mest-, en Hooivorken, van verschillende makers.
Tuinschoffels en Boschpikken, expresselijk uitgezocht voor het gebruik in de Kaapkolonie.
Sikkels, Tafel Standers, en allerlei soorten Plattyvaren.
Wagen- en Karassen, en Veeren, in allerlei soorten.
Allerlei soorten Timmermans-, Smids- en Wagenmakersgereedschap.
Alle Maten Ledikanten, Katels en Kinder Kateltjes.
Zadels een fraaije en zeer netto verscheidenheid.
Karns, Paraffine Stoven, Trommels, Koffers, in soorten.
Allerlei soorten van Veeorde en Tinwaren.
Zeeppotten, Kombuis Potten, Kastrollen in verscheiden soorten.
Koorn Schoppen, Sikkels, Snoeimessen in soorten.
Verf, Olie, Terpentijn, Vernis, aangemaakte Verfin Potten, Groot en Klein.

En voorts een groote voorraad van alle soorten Algemeene IJzerwaren.

Kaapsche Tentoonstelling.
Breng een bezoek aan A. TURNER & Co.,
119 LANGEMARKTSTRAAT.
Waar de mooiste voorraad Klokken, Horologies, Juweliers waren, Electroplaat en Fancy Goederen te zien is in Kaapstad.
BOVENSTAANDE JUIST ONTPAKT.

"De Graaff-Reinetter"
Het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaal per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor de Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het wordt door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelesen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit. Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter" te zijn.
Inteekeningsprijs £1 2s. 6d.; per Post gezonden £1 7s. 6d.
J. E. McCUSKER, Eigenaar.

REGEN JASSEN EN WINTERKLEEDEREN
De "West of England"
Voor Regenjassen,
AL DE ZOOMEN GENAAID, en kwaliteiten om allen te bevredigen.
Voor een veelsoortigen en grooten voorraad WINTERGOEDEREN
DE "WEST OF ENGLAND,"
DE BESTE WAARDE IN KAAPSTAD.
GEEF ACHT EN LET OP } Koperplaten BUITEN den Ingang tot het Pakhuis. Een Elektrische Aanduiding BINNEN het Pakhuis.
J. LAWLEY & Co. 133 Langemarktstraat,

DE EENIGE GOUDEN MEDALJE
VOOR
HUISRAAD,
Vertoond op de Zuid-Afrikaansche en Internationale Tentoonstelling te Kimberley is toegekend aan
D. ISAACS & CO.,
STOOM-SCHRIJNWERKERS
EN
Leveranciers van alle soorten Meubelen.

DAAR wij met Stoomkracht fabriceeren, met de laatst verbeterde Machinerie, zijn wij in staat GOEDE MEUBELEN te leveren tegen een lageren prijs dan waar Goederen van minder kwaliteit elders voor verkocht kunnen worden.
De eenige gunst, die wij verlangen, is dat het publiek onzen voorraad zal komen zien wanneer, door er n vergelijking van prijzen, bevonden zal worden dat onze Goederen de GOEDKOOPSTE IN DE MARKT zijn. Kopers hebben dit voordeel, dat zij kiezen kunnen uit

DEN GROOTSTEN VOORRAAD MEUBELEN
IN
ZUID-AFRIKA.

Bovendien houden wij een oneindigen Voorraad Hout van verschillende soorten, om ons in staat te stellen ten eenigen tijde een hoeveelheid goed droog hout voorhanden te hebben voor dadelijk gebruik, daar dit de eenige waarborg is dat Meubelen de hitte van dit Klimaat zullen weerstaan.

GOEDE STERKE GEBOGENHOUT STOELEN,
4s. 9d.

4s. 9d.

SUPERIEURE GEBOGENHOUT STOELEN.
MET BOUTEN KLAM AAN DE

ZES EN PEN ZIJDEN
6s. 6d. 6s. 6d

HET GOEDKOOPSTE HUIS IN DEN HANDEL VOOR PORSELEIN, GLASWAAR, HUIS-HOUD-IJZERWAAR, MESSENWAREN EN TAFEL ZILVER.

VERTOONKAMERS:
80, 82, 84, 86, 88, 90 en 92
LANGEMARKTSTRAAT.

STOOM KABINET FABRIEK:
BARRACKSTRAAT EN
BOOMSTRAAT.

KAAPSTAD.

VLOEISTOFF GIFTVRIJ
ARENDTS
LITTLE'S
POEDER VERGIFTIG

VERKRIJGBAAR VAN
ALLE WINKELIERS
SELLAR BROS., Kaapstad,
EN
Milton, Watson & Co., Port Elizabeth.

Aan Wagenmakers en Bouwmeesters.
THESEN & CO.,
Strandstraat, Kaapstad, Paarl en Knysna.
Een groote voorraad altijd voorhanden van goed Gedroogd Stinkhout en Wagenhout, Gedraaide Spaken, Jukken en Zwingels, Geschaafde Amerikaansche planken, suiver Pijn Hout, Esschen en Mahoneihouten, tegen de laagste Marktprijzen.

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bákkies Pomp.)
OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Resh Paarden of Ossen volgens de diepte is, en de hoeveelheid van Water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt ontrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines verdienen geene kostbare opzetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten.
GEORGE FINDLAY & CO.,
Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat,
KAAPSTAD.

Buitenvrienden! Let Wel op!!
C. H. BÖSENBERG'S
EENIGE OPREGTE AAMBEIJEN POEDER.
Zwaan Apotheek, Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.
☞ WAARSCHUWING! Het is ter mijner kennis gekomen, dat er slechte namaaksels onder den naam van "BÖSENBERG's Aambeienpoeder" bestaan. Het EENIGE OPREGTE is alleen te verkrijgen bij, en draagt het handsmerk De Zwaan. met den naam van
C. H. BÖSENBERG. KAAPSTAD
BREESTRAAT.
PAS OP VOOR NAMAAKSELS!
Alle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d. vooruit betaalbaar.
BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR.
C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, Zwaan Apotheek, Hoek van Bree- en Kortemarktstraat, Kaapstad.
☞ Geen connectie met eenige andere Bezigheid

UNION LINIE.
KONINKLIJKE MAILDIENST
UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ
(BEPERKT).

DE Mailboten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira en Lissabon als onder aangelegende.

VOOR ENGELAND.
TARTAR, Kapt. JONES, 5 Julij.
MEXICAN, Kapt. LARMER, 19 Julij.

"Sedert de Maatschappij's mooije Stoomboten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, hoort na den aankomst van elke Mailstoomboot en tusschenboot.
RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldig voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.
RETOURKAARTJES voor HAVENS binnen 4 MOET worden uitgereikt voor de terugreis binnen drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoomboten.
Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Addeleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst
De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoomboten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Madeira en Plymouth, te St Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschentijden.
Junij 28.—GRANTULLY CASTLE, Kapitein HAY.
Extra Boten via Las Palmas.
GARTH CASTLE, Kapt HARRISON, ontrent 23 Junij.
Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agenteur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

De "Zuid Afrikaan en VOLKSVRIEND"

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 10s. en in de Buitendistrikten £1 16s per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan alle Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.
☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden voorvit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."
Alexandria, J. F. Chowles.
Alexide, Walter J. Pringle.
Alice, W. J. Glass.
Aliwal Noord, Sauer en Ormond
Barrydale, A. Helfrich.
Beaufort West, P. Teske.
Berkly Oost, E. V. Cotterell.
Belmont, Griqualand West, J. J. de Koer.
Bloemfontein, T. B. Coleman.
Bethelie (O.V.S.), H Klijnveld.
Boshof, C. G. Marais.
Bredasdorp, John Telford.
Bristown, J. P. Theron, M.L.A.
Burgersdorp, J. C. van den Heever.
Barberton, J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Cape, J. M. Turvey.
Colesberg, Sluiter & Neser.
Cores, Henry Carson.
Caledon, Dempers, Moore en Krige.
Calvinia, A. P. Keyter.
Cradock, A. Metcalf.
Clanwilliam, P. A. Wege.
Carnarvon, Frans Weits.
Dordrecht, J. S. van Zyl.
Durbanville, H. P. du Toit.
Darling, Jacob Oats.
Diamantvelden, J. J. Michau.
Distrikt Ermelo, Transvaal,
Embokotwa, T. Ernest Jacniske.
Franschhoek, J. C. le Roux.
Fraserburg, Geo. Hodgson.
Fauresmith, S. Rorich.
George, J. Kretzen.
Goudmie, T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet, H. J. Marais.
Griquastad, G. B. Bulder.
Heidelberg, James du Preez.
Heilbron, O.V.S., P. M. Beijers.
Humansdorp, W. Anderson.
Harrismith, J. F. W. van Zutphen.
Hanover, C. Nathan.
Hopetown, M. C. Louw.
Hopefield, J. W. Stigling.
Jacobsville, S J Mostert.
Jacobsdal, J. W. B. de Villiers.
Johannesburg, "Republican and Co., Loan Trust, and Agency Co. Limdt."
Kimberley, J. J. Michau.
Lenhardt, H. van Tiddens.
Do. Jos. Jacobsohn.
Klerksdorp, Sluiter en Neser.
Knysna, P. Metselerkamp.
Kroonstad, J. N. Bligenaut.
Koffijfontein, F. L. Rorich.
Krugersdorp, Z.A.R., B. J. Viljoen.
Krakeelrivier, Ign. L. Ferreira.
London, C. Mitchell & Co.
Ladysmith (Riversdale), A. G. H. v. Velden
Lady Grey (Aliwal Noord); C. C. Cloete.
Ladybrand, H. P. van Heerden.
Lambertz Baai, F J v H Johnson
Maraisburg, D. F. Marais.
Malmesbury, H. P. du Toit en C. de Groot, D.soon.
Maclear, Oost Griqualand, J. S. Honey.
Middelburg, Josua Nandé.
Murraysburg, A. Innes.
Middergat, J. W. L. Hofmeyr.
Molteno, R. Hall.
Mosselbai, H. Meyer, N.an.
Montagu, P. J. Joubert, W.an
Moorreesburg, G. W. D. Rust.
Napier, R. G. Bell.
Namaqualand, J. G. Fischer en Gerard Genis.
Nazareth, P. J. Nandé.
Olifantsrivier, S. P. van Ellewee.
Oudtshoorn, J. H. Swemmer.
Pearl, D. J. A. van der Spuy, tegenover het Magistraatshof.
Pearston, A. J. Myburgh.
Petrusville, P. J. de Veal.
Philadelphia, H. C. Dreyer, A.an.
Philipstown, R. Röper.
Philippolis (O.V.S.), Oist en Sem.
Piquetberg, J. H. Zoer.
Pietermaritzburg, G. A. F. de Graaf.
Porterville, Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth, Armstrong & Co.
Potchefstroom, C. M. Douthwaite.
Pretoria, J. C. Niemeijer.
Prieska, B. P. van Niekerk.
Prins Albert, J. Eberlein.
Queenstown, J. A. Bremner.
Riversdale, Reits en Versfeld.
Richmond, A. P. de Villiers.
Riebeek West, F. Russouw.
Robertson, J. A. Neethling.
Riebeekkasteel, D. Krige.
Somerset West Strand, F. J. Hoffsema.
Somerset West, J J Geeringh.
Stellenbosch, W. J. de Kock en K. J Bestiaan
Swellendam, F. A. Coldrey.
Saldanhabaai op St. Helenabaai, J. A. Schickerling.
Smithfield, W. G. Butler.
Schietfontein, — Sterrenberg.
Sutherland, H. P. van Byk.
Somerset Oost, A. H. Hofmeyr.
Stormvlei, Gebroeders Heatly.
Steijnsburg, A. Postma.
Tarkastad, E. J. Stanley.
Tygerhoek, P. O. Welgevonden (district Uitenhage), W. R. Mohr.
Tulbagh, H. Fagan, Jr.
Uitenhage, A. de Villiers.
Utrecht (Transvaal), H. L. Neethling.
Uitenhage, Henry Chase.
Uniondale, G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp, P. B. van Rhyn, L.W.R.
Van der Byl's Kraal, P. O., D. J. Marais, Jr.
Ventersburg, D. Vermooten.
Villiersdorp, W. Roux.
Victoria West, I. J. van der Merwe.
Wijnberg, G. de Kock.
Winburg, D. J. de Villiers.
Willowmoore, J. Williams.
Winterberg, Fort Beaufort, R. Stavenhage.
Wellington, J. F. Penn & Co.
Worcester, V. Harris.
Wakkerstroom, D. D. Bierman, Jr.
Zandfontein, W. H. F. Hoffman.
Zeerust, Marico, Z.A.R., D. B. Nandé.

NEDERLAND — Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid-Afrika.

Milnesbury Executeurskamer en Voogdij en Brand Assurantie Maatschappij.

Ingelijfd bij Acte van Parlement No. 10 van 1880.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten en het Verzamelen van Eigendommen.
DIREKTEUREN:
De Wel-Ed. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V. Voorzitter.
De Wel-Ed. heeren:
P. RYAN. | N. J. H. CROSER.
H. R. B. GREEFF. | C. P. BASSON.
G. W. D. RUST. | A. W. LOUW.
AUDITEUREN:
De Wel-Ed. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS
De Directeuren vergaderen alken Dingsdag, voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter ten 10 uur.
B. WETHMAR, Secretaris.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. ERSTER handelende onder den naam of de firma aan GOTHARD & ERSTER, 24 Loopstraat, Kaapstad.